

Нови прилози фауни диштера балканског полуострва.

Приопћио

професор П. Габријел Штробл (Strobl) у Адмонту.

Откад сам сложио и у овом Гласнику, па касније у знатно проширеној форми и у њемачкој музејској публикацији објавио фауну диштера Босне, Херцеговине и Далмације¹⁾, припослало ми је равнатељство бос.-херцег. земаљског музеја на одређивање доста обилни нови материјал. И ја сам од онда кроз неколико тједана сабирао оваки материјал око Шибеника, Сплета и још неких далматинских мјеста, па сам из оставштине ванредно марљивог далматинског сабирача, апотекара Ивана Кр. Новака набавио по њему прикупљену збирку диштера (такођер и остале ентомолошке збирке, изуевши колеоптера). Поврх тога уступно ми је г. надшумарник Александер Сибек²⁾ (Siebäck) у Ригерсбургу списак свих у његовом посједу налазећих се врста из Далмације, што их сабраше он сâм, затим Ербер и Гаспарини (Gasparini, — Сплет).

У овој мојој расправи ја се ипак не ћу ограничити једино на додатке к мојој већ објављеној фауни, него узимам у обзир такођер нахођаје, што их сакупише Хилф (Hilf) у Србији и кустос Apfelbeck (Apfelbeck) у разним балканским земљама. То чиним с тога, јер је музеј у Сарајеву данаске централни завод за истраживање природе читавог балканског полуострва. Распоред остаје исти ко у оној мојој фауни; разлоге зашто сам се њиме послужио, истакнуо сам већ тамо па касније и у листу „Verhandlungen der zoolog.-botan. Gesellschaft“, 1901., стр. 407.—411. Држим да је врло подесно, што је г. Вајзе (Weise) у „Wiener entomolog. Zeitschrift“, 1882., стр. 115. био умјерен у постављању варијетета (одлика). Заправо је у диштеролога постављање варијетета мање обичајно него у колеоптеролога и лепидоптеролога, али је ипак већ Лев (Loew), тај свакако највећи диштеролог, остављао варијетете, примјерице *Leptis conspiciua* var. *alpina*, *Atherix ibis* var. *femoralis*.

Врсте које још нијесу наведене у мојој фауни (дијелом због тога, што их у томе подручју ваљда и нема), означујем овдје звијездицом *. Оне врсте пак, што их је Сибек (Siebäck) средом, наводим у додатку дотичне фамилије, пошто њихове екземпларе нијесам видио. Неколико врста, наведених у Новаковом каталогу, нема у збирци; биће да су их инсекти изјели.

¹⁾ „Гласник зем. музеја у Сарајеву“, год. X. (1898.), св. 2., 3. п 4., стр. 387.—466., 561.—616. — „Wissenschaftliche Mittheilungen aus Bosnien und der Herzegovina“, 1900., св. VII., стр. 522.—670.

I. фамилија: **Stratiomyidae.**

Pachygaster Mg.

ater Mg. Задар, конач јуна до августа ♂♀ честа (Novak); Столац, 1 ♂, 3 ♀ (Winneg.).

Nemotelus Geoffr.

pantherinus L. Србија: Ниш, 1 ♀ (l. Hilf, музеј у Сарајеву!).

luteicornis Egg. Schin., I., 5. Превеса, 2 ♂, 1 ♀ (l. Apfb., музеј у Сарајеву!).

**signatus* Friv. Schin., I., 6. Србија: Ниш, ♀ (l. Hilf!).

**serbicus* n. ♂ 6.5 mm. *Rostro brevi, obtuso; oculis nudis; thorace et abdomine argenteo-pubescentibus. Niger fronte alba; plaga humerali alba minuta; abdomine su'tus fere toto nigro, supra segmentis 2. et 3. albis; illo plaga triangulari basali, hoc fascia transversa apicali nigra; femoribus omnibus praeter apicem nigris, tibiis omnibus nigrofasciatis.*
♀: 6.5 mm. *Praeter colorem nigrum omnino similis aeroso* Gimm.

Пошто сам присподобио све врсте, описане по Loew-у (у Linnaea и у Mg. IX.), Jaenic-у и Bezzi-у, не нађох нигдје опис, који би пристајао за наш екземплар; све оне врсте далеко су мање, а од прилике једнако велики, такођер сребрнасто длакасти *varius* и *signatus* разликују се лако по длакама уз очи и по другачијој боји. Једино је скоро идентичан *lomnickii* Mik (Zoolog.-botan. Gesellsch., 1867., стр. 413., ♀ из Подолије), по свој прилици = *aerosus* Gimm., Bull. d. Mosc., 1847., стр. 167., ♀ из Русије, чијег је ♂ године 1876. описао Jaroscheffski у неком руском дјелу (изп. Osten-Sacken у Wiener entomolog. Zeitschr., 1882., стр. 149.). Али се и ова врста не подудара потпуно с нашом, јер ју Gimm. називае „*thorace et capite fusco-aeneis*“, а Mik „*virrescenti niger*“; за отражњи дио тијела у ♂ вели се да је „црн са бјелкастом или жућкасто-бијелом попречном пругом с горње стране“. што се никако не слаже са мојим мужјаком. Но ипак је могуће да је моја живчица тек локална црна пасмина *aerosus*-а. Тачни опис ипак није сурпан, јер је ♂ *aerosus*-а до сада описан једино на руском језику.

♂ Црн. Губица врло кратка и тубаста; лице зарасло кратким сребрнастим длакама; шипци црни; голе очи раздијељене уском цртом; чело бијело, превучено врло фином тамном осредњом цртом. Торакс црн, покривен густим, доста дугачким, окомито осовљеним сребрнастим длакама; од плећне боре са маленом бијелом пјегом иде једва видљива бијела црта све до крељутног корјена. Затка с доње стране скоро посве црна; једино је други и трећи колут у средини понешто смеђе-жуто обрубљен а по странама сасвим црн. Одозго је први колут посве црн, други бијел, али је полукружна или трокутна, кратка, са првим колутом спојена базална пјега средње црте црна. Трећи је колут бијел, но има на отражњем рубу црну попречну врцу, која никако не стиже до постраног обрuba. У једног је екземплара та врца широка и непрекинута, лежи изнад отражњег руба и полазе од ње три шилка (средњом и с обавију страна) све до предњег руба. У другог мужјака врца је уса, понешто одаљена од отражњег руба, у средини на широко прекинута, спрам чега заправо састоји од двије попречне пјеге; у овог је дакле ♂ трећи колут понајвише бијел, док је у оног првог скоро црн. Четврти је колут црн са бијелим обрубом по страни, пети је црн и само у предњим ношковима бијел. Почевши од трећег колута покривен је отражњи дио тијела густом, притиснутом, ко сребро бијелом пахуљцом, која се нарочито истиче на црним мјестима. Ноге су жућкасто бијеле, бокови црни, изузевши једино њихов вршак; све су гољенице по средини провиђене црним колутима. На отражњим је гољеницама колут сасвим затворен, на предњим пако ± отворен. Врло њежне крељути су бјелкасте и ко стакло сјетле; јаче предње жигле су црвенкасто-жуће, остале једва видљиве. Женка (♀) подудара се посвема са описом врсте *lomnickii* Mik, само је чисто црна. Губица је у ње снажније развијена него у ♂.

Србија: Ниш, два ♂ и једна ♀ (Hilf).

Lasiopa Br.

villosa F. Босна-Херцеговина: Столац, 4 ♀ (Winneg.).

tenuirostris Lw. Столац, 2 ♂ и 4 ♀ (Winneg.); Ниш у Србији, ♀ (Hilf); на брду Маријану код Спљета у шумама црног бора по цвјетовима концем маја обична, честа такођер код Солина и Шибеника (Strobl); Задар, 11 ♂ ♀ (Novak).

Oxycera Mg.

muscaria F. На Хвару, ♂ ♀, није ријетка, мај—јули (Novak).

Alliocera W.

graeca Snd. Далмација: Трогир, ♂ (Apflb.).

Stratiomyia Geoffr.

chamaeleon Deg. Србија: Пожаревац и Ниш, 1 ♂, 2 ♀ (Hilf).

cenisia Mg. Pleske у Wiener entomolog. Zeitschr., 1899., стр. 266. Хвар, 6 ♂ (Novak); Маторог ♀ (Apflb.).

*erythrocer*a Egg. Србија: Пожаревац, 3 ♀ (Hilf).

longicornis Scop. Далмација: крај Солина, 23. маја, једна ♀ (Strobl).

Odontomyia Mg.

ornata Mg. Чапљина, ♀ (Winneg.), Сан Стефано код Цариграда, ♂ (Apflb.).

flavissima F. Задар, 1 ♂, 4 ♀ (Novak); Домановић, ♂ (Winneg.).

viridula F. Србија: Ак-Паланка и Пожаревац, 3 ♀ (Hilf).

(Subgen. *Psellidotus* Rond.) **byzantina* m. ♂ 9 мм, ♀ 11 мм. *Nigra, villosa, oculis villosis, abdominis lateribus pedibusque aurantiacis; femoribus praeter apicem et annulo tibiaram posticarum nigris; scutelli dentibus minimis; alis hyalinis.*

Подсјећа величином и бојом посвема на врсту *annulata* Mg., разликује се али од ње врло лако по густо длакавим очима, дугим и густим длакама на глави и тораксу, штитом скоро без трна, те чини тако прелаз к врсти *lasiopa*. Најближе јој је сродна *cephalonica* m., која има такођер густо длакасте очи (Wiener entomolog. Zeitschr., 1898., стр. 297. из Крфа; ја сам ју ондје описао, и то двојећн, ко одлику врсте *limbata*, но пошто ова има огољене очи, то ју сада држим за самосталну врсту).

♂. Велик ко *annulata*. Глава, очи и тораке на густо зарашћени дугачким и одстојећим, црвенкасто бијелим длакама; осим тога има и месонотум густу, притиснуту риђу длаку; затка мање густо и на краће длакаста. Глава округласта; очи се у приличној дуљини сударају; плочице (facette) доње половине примјетно су мање. Рилце кратко, спрема краја знатно удебљао. Пици понешто дуљи него глава; први чланак, понешто дуљи од другог, има дугачку длаку, док је длака на другом чланку краћа; трећи је чланак дуљи него она два заједно те је го, скоро једнако широк, спрема краја помало тањи и завијен; држак кратак, го и тубаст. Тораке и штитац једнако црни, густо и фино пунктирани; штитац има два незнатна и јасно доље нагнута трна. Затка с доње стране посвуда наранчасто црвена, одозго — сублизу ко у врсте *annulata* — провиђена ошироком црном браздом по средини, која се на бази сегмената до окрајњег руба проширује те је на широко по странама наранчасто црвена. Први колут посве црн, пети црн са отрага широким, по странама узаним наранчастим обрубом. Ноге наранчасте, само су бокови близу до врха и слабо ошироки средњи колут отражњих гољеница црне боје. Замашка (Schwinger) бијела, крила свјетла ко стакло, јаче жиле жуте, док су оне што творе дискоидалну станицу тамније. Прве и треће жиле, које ишчу у тој станици, нема никакво; друга и

четврта жила јасно се разабиру те се свршавају нешто пред крељутним окрајком; иначе се мрежа жилица подудара с оном у врсте *annulata*.

♀. Одстојеће длаке по глави, очима и тораксу краће су и слабије густе; притиснуте длаке на месонотуму врло су кратке и блиједо жућкасте ко у туча. Глава није посве црна већ се с обичу страна нешто избаченог губичног руба виде црвенкасто жуте, дугољасте пјеге. Образ има fine попречне браздице и нешто извишену, копљасту, скоро голу и глатку пругицу између уста и пипака. На челу, високом једну трећину од ширине главе, види се изнад пипака прилично широки попречни утисак, који сиже све до очију. Глава не пада окомито одмах иза очију (као у ♂), већ показује умјерено широку, сребрнасто сјајну пругицу са притиснутим длакама. Штитац је на отражњем рубу црвенкасто жут; два трна нешто су јаснија него у ♂, али леже такођер уз доњи руб. Наранчасте пјеге на затки знатно су мање; прва је прилично велика, друга и трећа уска и попречно положена; четврти и пети колут обрубљени су на уско а црвенкасто жуто уз читави пострани руб, пети колут такођер уз отражњи окрајак. Наранчasti трбух није посвуда једнаке боје, јер видимо на трећем и четвртом колуту по средини узану црну попречну црту, а на петом црну тачку. Ноге су удешене ко у ♂, само су тарзе скоро посве тамне, док је црни осредњи колут на отражњим гољеницама шири те се одозго повлачи скоро до краја. Крељутни ко у ♂, али су жиле снажније те се она прва, која ниче из дискоидалне станице јасно повлачи до крељутног руба.

Сан Стефано код Цариграда, два ♂ и једна ♀ (Apfb.)

Sargus F.

cuprarius L. Ниш у Србији, ♂ (l. Hilf).

Chrysomyia Macq.

formosa Scop. Задар, Хвар, честа (Novak), Спљет, Солин, обична (Strobl); Ак-Паланка, Пожаревац, Ниш у Србији (Hilf); Столац, 2 ♂ (Winneg.).
melanogon Zell. Србија: Пожаревац, ♀ (Hilf).

Збирка Siebäck-ова: *Pachyg. leachi* (Трогир, l. Sieb.), ~~*Nemot. signatus, varius*~~ и *obscuripes* Lw. (l. Erber); ове двије пошљедње биће из Крфа, одакле сам их добио посредовањем Erber-a); *Lasiopa villosa* (Задар, l. Sieb.), *calva* (Спљет, l. Gasp.); *tenuirostr.* (Спљет, l. Gasp.); *Clitell. dahlii* (l. Erber); *Oxycera meigenii* и *muscaria* (l. Erber); *leonina* (Задар, l. Sieb.). ~~*Allioc. graeco-*~~ (Далм., l. Erb.); *Stratiom. furcata* (Спљет, l. Gasp.), *longicornis* (Задар, l. Sieb.), *erythrocer* (Далм., l. Erb.); *Odontom. tigrina* (Задар, l. Sieb.), *ornata* (Задар, l. Sieb.), *flavissima* (Далм., l. Erb.); *Sargus bipunct.* (Далм., l. Erb.); *Beris morrisii* (Спљет, l. Gasp.); *Actina nitens* (Трогир, l. Sieb.).

II. фамилија: *Xylophagidae*.

Coenomyia ferruginea Scop. Ливно, ♂♀ (Apfb.), Трогир (l. Sieb.).

III. фамилија: *Tabanidae*.

Tabanus L.

solstitialis L. *form. *melanochroitica* Br. Превеса, ♀ (Apfb.).
lateralis Mg. Карпениш, ♀ (Apfb.); Столац, ♂ (Winneg.).
ater Rossi. Босна-Херцеговина: Столац и Доње Блато, 2 ♀ (Winneg.).
umbrinus Hfl. Босна-Херцеговина: Столац, 1 ♂, 3 ♀ (Winneg.).
gigas Herbst. Србија: Ак-Паланка и Пожаревац 2 ♀ (Hilf).

- lunatus* Wied. Задар, 4 ♂, 4 ♀ (Novak); Ниш у Србији, ♂ (Hilf).
quatuornotatus Mg. Сплет, 25. маја 4 ♀ (Strobl); Требевих, ♀ (Apflb.); Радоцељ ♀ (Reiser); Ак-Паланка у Србији, ♀ (Hilf).
 **nemoralis* Mg., Br. Mon., стр. 70. Задар, ♀ (Novak).
graecus F. Задар, Хвар, јуни—децембар, 1 ♂, 6 ♀ (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, 2 ♂, 3 ♀ (Winneg.); Србија: Ниш ♂ (Hilf).
bromius L. Сплет, 25. маја, 2 ♀ (Strobl); Босна-Херцеговина: Столац, ♀ (Winneg.).
tergestinus Egg. Задар, ♀ (Novak).
autumnalis L. Сарајево, ♀ (Winneg.).
 **maculicornis* Zett. Br. Mon. 93. Србија: Ак-Паланка, ♂ (Hilf).
glaucopis Mg. Задар, ♂ (Novak).

Збирка Siebäck-ова: *micans*, *auripilus*, *gigas* (Сплет, I. Gasp.); *bovinus* (Задар, I. Sieb.); *ater* и *lunatus* (Далм., I. Erber).

Haematopota Mg.

- **bigoti* Gob., Wiener entomolog. Zeitschr., 1882., стр. 155. Србија: Ниш, ♀ (Hilf).
 **variegata* Fbr., Schien., I., 38. Задар, ♀ (Novak).

Chrysops Mg.

- coecutiens* L. Босна-Херцеговина: Столац, 2 ♀ (Winneg.).
marmoratus Ross. Стилис (Stylis), ♀ (Apflb.).
relictus Mg. Трескавица-планина, 2 ♀ (Apflb.).
 **rufipes* Mg. Србија: Пожаревац, 3 ♂ (Hilf).

V. фамилија: **Bombyliidae.**

Lomatia Mg.

- belzebul* F. var. *erynnis* (код Loew-а као врста, али су по њему истакнуте разлике тако сићушне, да ја *erynnis* спајам са *belzebul*). Задар, 3 ♂, 2 ♀ (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, 4 ♂, 2 ♀ (Winneg.).
sabaea F. Задар, Хвар, 6 ♂, 1 ♀ (Novak); Србија: Пожаревац, 1 ♂, 2 ♀ (Hilf).
atropos Egg. Задар, ♂ ♀ (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, ♀ (Winneg.).
 **rogenhoferi* Lw., Mg. VIII., 143. (из Подолије). Србија: Ниш, ♂ (Hilf).

Anthrax Scop.

- perspicillaris* Lw. Задар, 3 ♀ (Novak).
morio L. Задар, 3 ♂, 1 ♀ (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, 2 ♀ (Winneg.); Србија: Пожаревац, ♂ (Hilf).
velutinus Mg. Задар, Хвар, ♂ ♀, није ријетка (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, ♂ (Winneg.).
afer F. Задар, ♂ (Novak).
paniscus Ross. Србија: Ниш, ♂ (Hilf).
flavus Mg. Задар, Сплет, Хвар, није ријетка (Novak); Србија: Ак-Паланка, ♂ (Hilf).
cingulatus Mg. Задар, Хвар, 4 ♂, 2 ♀ (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, 3 ♀ (Winneg.).
ixion F. Задар, ♂ ♀ (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, 2 ♀ (Winneg.).

Argyramoeba Schin.

- tripunctata* Wied. Задар, ♀ (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, 2 ♀ (Winneg.).
 **isis* Mg. var. *pilosula* Lw. (У литератури не нађох ово име; ваљда само у litt. Од типичне врсте *isis*, коју сам сабрао код Ријеке [Fiume], може се разликовати

само по длакавом дѳњем лицу, које није посве жуто, него понајвише црно [биће дакле ваљда само њезина одлика]. Задар, 1 ♂, 2 ♀ (Novak); један сам екземплар без означеног налазишта, провиђен оригиналном етикетом Loew-а, купно од Erber-а.

**binotata* Mg. Хвар (каталог Novak-а; нема је у оставштини па је дакле по свој прилици пропала; вјеројатно је ипак, да та врста саживи у Далмацији, јер сам ју чееше сабирао око Ријеке).

**leucogaster* Mg., Schin. 54, Задар, ♀ (Novak).

**sinuata* Fall., Schin. 53. Сарајево, ♂ (Winneg.).

Exoprosopa Macq.

vespertilio Wied. Задар, 1 ♂, 3 ♀ (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, ♀ (Winneg.).

jacchus F. Задар, Њопар и т. д. ♂ ♀, није ријетка (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, 1 ♂, 2 ♀ (Winneg.).

**germani* Wied., Schin. 56. Задар, ♀ (Novak); подудара се сасвим са мојим примјерцима из Калоче и других мјеста у Угарској (l. Thalhammer) и са Антилибаноном (l. Dr. Mauthner).

Bombylius L.

punctatus F. Босна-Херцеговина: Домановић и Столац, 1 ♂, 5 ♀ (Winneg.).

ater Scop. Задар, ♂ ♀, честа (Novak); Шибеник, ♀, 25. аугуста (Strobl); Босна-Херцеговина: Столац, ♂ ♀ (Winneg.); Србија: Пожаревац и Ниш, 9 ♂ ♀ (Hilf).

**pictus* Pz., Schin. 60. Далмација: Груж, ♂ ♀ (Apflb.); Босна: Сарајево, ♀ (Apflb.).

discolor Mik. Задар, ♂ ♀ (Novak).

medius L. Задар, Хвар, 4 нормална ♂ (Novak); Србија: Пожаревац, ♂ (Hilf).

var. *dalmatina* n. (Ово име уводим за ону у Wiener entomolog. Zeitschr., 1893., стр. 33. из Спљета описану прелазну форму к врсти *punctipennis* Lw.). Чапљина, ♂ ♀ (Winneg.).

fimbriatus Mg. Босна: На Требевићу, ♀ (Apflb.).

capillatus Palm. Хвар, 2 ♂ (Novak).

variabilis Lw. Спљет, Шибеник, концем маја, 7 ♀ (Strobl); Задар, ♂ ♀ (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, 2 ♀ (Winneg.).

cinerascens Mik. Задар, ♂ (Novak); Спљет, 24. маја, 1 ♂ (Strobl).

fulvescens Mg. Задар, Хвар, 3 ♂, 2 ♀ (Novak); Спљет, на брду Маријану, концем маја, 7 ♂ (Strobl); Босна-Херцеговина: Столац, 1 ♀ (Winneg.); Србија: Ниш, ♂ (Hilf).

**minor* L. Србија: Ниш, ♀ (Hilf); ја посједујем ову ријетку врсту из Крфа (l. Erber) и из Лавова, гдје је наметник на *Colletes fodinus* (Schmidt-Gübel, ♀ заједно са личинком).

Systoechus Lw.

hircanus Wied. Спљет, 2 ♂, 2 ♀ (Novak).

**ctenopterus* Mik, Loew, Neue Beiträge, Schin., I., 64. Задар, ♀ (Novak).

*var. *aurulentus* Mg. (Облик са тамнијим гољеницама; Becker држи ју додуше у Wiener entomolog. Zeitschr., 1889., стр. 73. за нарочиту врсту, али по њему истакнуте различности јесу ипак сићушне и промијњљиве природе; по мојем увјерењу није дапаче *ctenopterus* специфично различан од *sulphureus*-а Mik; сабирао сам код Радкерсбурга по пловастим мењашима многе ♂ од *sulphureus*-а и *ctenopterus*-а, али сам код одређивања често био неодлучан, јер осим по величини не нађох друге различности). Босна-Херцеговина: Столац, ♂ (Winneg.); пмам примјерака такођер из Угарске.

Dischistus Lw.

**unicolor* Lw., Neue Beiträge, 1855., стр. 47. Србија: Ниш, ♀ (Hilf).

minimus Schr. Задар, ♀ (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, ♀ (Winneg.).

flavibarbus Lw. Примједба: Др. Kertész описује у Term. Füz. 1901. једног *croaticus*-а из Новог, ♀ и додаје коначно, да ће мој *flavibarbus* са Хвара једва бити Loew-ова врста, него да ће бити самостална врста. Но како он не наводи разлоге за своје мишљење нити може да опише изразиту ♀ *flavibarbus*-а, то ја управо не знам што да почнем с овом његовом биљешком; истакнућу ипак, да су у *bombyliid*-а и онако већ многе форме описане као самосталне врсте и да врло варирају разлике по боји и длакавости.

Floas Ltr.

virescens F. Око Задра и т. д., у мају—јула врло честа (Novak).

**Phthiria* Mg.

**umbripennis* Lw. Linnaea, 1846., стр. 393., Mik у Zoolog.-botan. Gesellsch., 1881., стр. 592. (једна var.). — Брусје на Хвару, 1 ♂ (Novak); досад позната једино из Сицилије, Рима и (var.) Шпаније.

**gaedii* Wied. Mg., Schin. I., 67. Врбоска на Хвару, 9. и 10. августа, 3 ♀ (Novak).

**Usia* Ltr.

**novakii* n. 3·5—5 мм. ♀: *Differt a florea* F. *et versicolore* F. *praecipue vena transversa ante medium cellulae discoidalis posita; dorso thoracis atro, nitido (non pollinoso), abdomine coerulescenti-atro.*

♂: *differt praeterea colore feminae.*

♀: Црна, сјајна, непопрашена; затка понешто модрикаста. Предња попречна жила доста је напред намакла од средине дискоидалне станице. Крељуги су свјетли ко стакло, само је осредња трећина предње базалне станице блиједо спивкаста. Врло је слична женкама од врста *florea* и *versicolor*, које су преко Erber-а и Bezzi-а доспјеле у мој посјед, прва из Родуса (l. Erber, determ. Loew), друга из Калабрије; у обадвију лежи ипак предња попречна жила тачно у средини дискоидалне станице те су им затке метално зелене; *florea* има осим тога ванредно кратку, бјелкасту длаку. И сјајно црна врста *sicula* Egg. различна је према опису по својем кратком, са загасито жутиим длакама посутом торакеу. Не подудара се надаље с нашим екземпларом баш ни једна од објављених по Loew-у и Mg. врста; најближе стоји још она из Марока описана врста *atrata* F., Mg. I., 227. и VI., 328. али је опис доста непотпун, па се у много чему разлики (примјерице „сјајно модра индиго-боја, смеђе длаке“ и т. д.). По длакавости и саставу жила моја се врста највећма приближује врсти *versicolor*; у глави, пипцима, ширини чела и дуљини рилца нема примјетне различности, али хрбат торакса није прашљив нити испрутан, него посвуда сјајно црн; из финих тачака изникле, усправне црне длаке јесу дугачке, али ипак примјетно краће него у врсте *versicolor*. Љуштице су бијеле, замашке жуте. Затка је црне боје са јасним прелазом у модру, њезине црне длаке далеко краће и гушће него у *versicolor*-а; тачке из којих длаке ничу јесу веће, тако да затка изгледа бразготинаста; облик јој је јајаст, површина умјерено сведена, дња страна врло конкавна; цјевкаста плодница избацила се у облику кратког осмог колуца. Крељуги као у врсте *versicolor*, изузевши већ истакнуте двије различности; у *versicolor*-а је читава базална станица па и предњи руб јасно жуто-смеђе мутне боје. Пошљедња жила дискоидалне станице лежи, управо ко у *versicolor*-а, тачно при зачетку рачве у треће уздужне жиле; кратка и права отражња попречна жила лежи такођер близу основнице дискоидалне станице; анална станица затворена, има држак, који је ипак много дуљи него у *versicolor*-а.

♂: Док су моја три мужјака врсте *versicolor* од женке у боји посве различна, подудара се ♂ врсте *novakii* сасвим са ♀ те га можемо од ове разли-

ковати само по нешто ужим раздвојеним очима и по великом, дебелом, слично ко у *versicolor*-а грађеном, сасвим црном хипопигу.

Задар, 2 ♂, 3 ♀ (Novak). Досад није у фауни Аустро-Угарске позната ниједна врста.

Amictus Wd.

pictus Wied. Око Задра, ♂ ♀, није ријетка (Novak).

Geron Mg.

gibbosus Mg. Из Задра има 12 ♂ ♀ (Novak).

Toxophora Mg.

maculata Wd. Задар, 1 ♂, 5 ♀ (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, ♂ (Winneg.).

Збирка Siebäck-ова: *Anthrax polyphemus, velutinus, afer* (Далм., l. Erber), *Ixion* (Задар, l. Sieb.); *Exopros. jacchus* (Задар, l. Sieb.); *Mulio obscurus* (Трогир, l. Sieb.); *Bombylius punctatus* (Задар, l. Sieb.), *medius* (Далм., l. Erber), *cinerascens* (Задар, l. Sieb.); *Dischistus minimus* (Задар, l. Sieb.); *Amictus pictus, Geron gibbosus* (Далм., l. Erber); *Toxoph. macul.* (Спљет, l. Gasp.).

VII. фамилија: **Empidae.**

Cyrtoma Mg.

**nigrum* Mg. Босна: Бијам-планина, ♀ (Apflb.).

Hybos Mg.

**culiciformis* F. Хвар (каталог Novak-а, determ. Pokorny; али је нема у збирци).

Microphorus Macq.

**dalmatinus* m. ♂. *Differt a velutino thorace coerulescenti cinereo, nigro-trivittato, pedibus brunneoflavis.*

Скоро идентична с врстом *velutinus* Macq.; по величини, крељутима, длакавости, облику пипаца, стражњим ногама и по хипопигу не видим никакве разлике, али је торакс модрикасто пепељасте боје и има три црне бразготине; пострани бразготине су скраћене а ноге смеђо-жуте. Можда је тек јужњачка одлика врсте *velutinus*.

Задар, 1 ♂ (Novak).

Leptopeza Macq.

sphenoptera Lw. Вареш код Сарајева, ♂ (Apflb.).

Hemerodromia Mg.

**stigmatica* Wlk., Strobl у Wiener entomolog. Zeitschr., 1899., стр. 77. Пазарих (долина Крупе), 1 ♂ (Winneg.).

Heleodromia Hal.

stagnalis Hal. Уз морску обалу код Солина, 24. маја, ♂ (Strobl).

Tachydromia Mg.

- **oedincnema* Strobl, Dipt. v. Steierm., IV., стр. 211., ♂, Tief's dipt. Nachlass, стр. 32., ♀ = *candicans* var. *flaviventris* Strobl, Steierm., IV., стр. 211. Задар, ♀ (Strobl).
- **cursitans* F., Schin. 88., Strobl, Dipt. v. Steierm., I., 115. Хвар, (каталог Novak, determ. Pokorny; нема је додуше у збирци, али је врло вјеројатно, да се ова по другим странама обична врста налази и у овом подручју).
- bicolor* F. *var. Хрбат торакса је свјетло пепељасте боје, све су тарзе видљиво црно испрутане; можда је то спес. нова. По ливадама уз морску обалу код Сплета, 25. маја, 1 ♀ (Strobl).
- **flavipes* F., Strobl, Dipt. v. Steierm., I., 116. Задар, Хвар, 3 ♀ (Novak); Карпениси, ♂ (Аршб.), али одређивање није поуздано, јер нема трећег чланка у пипцу.
- **dalmatina* m., ♂ 3, ♀ 2·5 мм. *Nigra thoracis dorso flavidopollinoso setis nigris; antennae capite longiores, nigrae seta obscura; pedes lutei tarsis nigroannulatis; vena 3. et 4. convergentibus.*

Врста средње величине, блиско сродна са врстама *alpigena* m., *maculipes* Mg., *longiseta* и *pubicornis* Zett., *brunneivibia* Strobl; пошљедњу поставио сам ја у Wiener entomolog. Zeitschr., 1899., стр. 78. као варијетету од *pubicornis*-а, но Bezzi сматра ју у Soc. ent. ital., 1899., стр. 153. добром врстом. Од свих наведених врста разликује се *dalmatina* по својој видљиво сведеној трећој и четвртој уздужној жили; од *alpigena* због својих црно испрутаних тарза; од *maculipes*-а тиме и много дуљим пипцима, црном длаком по тораксу и штиту; од *longiseta* тиме, што пипци на основици нијесу црвени и што длака по тораксу није жута; од осталих двају врста тиме, што је торакс више запрашен.

♂: Глава црна, али чело и образ сребрнасто прашњаста. Очи врло узано растављене. Типало врло малено, црвено-жуто; рилце сјајно црно, скоро дугачко ко и глава. Пипци посвуда црнкасти, много дуљи од главе; трећи чланак видљиво пахуљаст, нешто дуљи него тамна чекиња. Торакс посвуда на густо прашњив, на грудима постранце бјелкасто, на хрпту жућкасто сив; кратке длаке несређене, блиједе, одуље чекиње уз руб и оне двије на штиту црне. Затка сјајно загасито смеђа са кијачастим хипопигом. Ноге заједно са стегнима сјајно црвенкасто-жуте, са доста дугим длакама; само најстражнији вршки кољена црни а све тарзе врло лијешо испрутане. Предњи бокови дебели, с дъбе стране обрасли дугачком длаком; средњи бокови још дебели, с дъбе стране на кратко наупчани; отражњи бокови танки. Крељути нормалне, са прилично блиједим жилама; стигматикална одебљина блиједа; трећа и четврта уздужна жила при крају видљиво сведене, али ипак не тако оштро као у врсте *candicans*; отражња базална станица врло косо докрајчена.

Женка се незнатно разликује од мужјака. Пипци су једва нешто мањи, трећи чланак обично дугачак ко и чекиња; отражњи дио тијела нешто блеђи, мјестимице црвенкаст.

Хвар, 2 ♂, 5 ♀ (Novak).

- **minuta* Mg., III., 76., Schin., I., 89., Strobl, Steierm., I., 118. Задар, ♂ ♀ (Novak). *novakii* Strobl, Wiener entomolog. Zeitschr., 1893., стр. 37. По ливадама уз морску обалу код Сплета, концем маја, 1 ♂ (Strobl).
- lesinensis* Strobl, на ozn. mј. 38. Такођер код Задра, 1 ♂, 4 ♀ (Novak).
- **fascipes* Mg. var. *obscurior* m. Задар, ♀ (Novak).

Ова се ♀ по величини (4·3 мм), боји и саставу жила тако добро подудара са нормалном женком, коју сам описао у Dipt. v. Steierm., I., 120., да ју свакако морамо потегнути у облични колут *fascipes*-а; она се ипак разликује по много тамнијој боји длака на тораксу и бедрима. Једну одлику (var.) са тамним длакама на тораксу (var. *melanochoeta*) поставио је већ Bezzi у Soc. ent. ital., 1899., стр. 158. У моје су женке али и бедра упадно тамна. Предњи су куковн само на врху жути; предњи су бокови жути, али имаду на њиховом хрпту врло широки, црни набор, који сиже од базе до ближу вршка; средњи су бокови црни, у широком кољену жути; отражњи су бокови црни, кољено

им је широко, а с горње су стране од базе до у средину жути. Гољенице су ипак, ко у нормалне форме, повуда живахно жуте, а тарзе црно испрутане.

Drapetis Mg.

**aenescens* Wied., Loew, Neue Beiträge, 1859., стр. 35., Schin., I., 96. Задар, 3 ♂, 5 ♀. У неких су екземплара гољенице сасвим црне, у других опет тамно жуто-црвене; ове варијације истиче већ Loew и наводи ту врсту из Немачке, Француске, Италије и Капланда; ја сам ју већ више пута добио од проф. Thalhhammer-а из Угарске.

Rhamphomyia Mg.

siebäckii m. Како ми писмом јавља Dr. Bezzi, нађе се та врста и код Сондрија у Италији.

Empis L.

(I. скупина) **laeta* Lw., Berliner entomolog. Zeitschr., 1869., стр. 81. Босна: На Требевићу. 1 ♀ (Apflb.).

(III. скупина) **meridionalis* Mg., Schin., I., 103., Strobl, Steierm., I., 62. На Требевићу, ♂ (Apflb.).

rustica Fl. Босна: Пазарић у долини Крупе, 1 ♂ (Winneg.).

confusa Lw. На Требевићу, ♀ (Apflb.).

(IV. скупина) *tesselata* F. Карпеници, ♂ (Apflb.).

nepicula Lw. Чапљина, 2 ♂ (Winneg.).

**fallax* Egg., Schin., I., 105., var. *fem. posticis tantum luteis, anterioribus nigris*. Чапљина, ♀ (Winneg.).

erosa Lw. Задар, 9 ♂, 13 ♀ (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, ♀ (Winneg.).

livida L. На Требевићу, ♂ (Apflb.).

**pteropoda* Egg., Schin., I., 105. Сарајево, ♂ (Winneg.).

**cothurnata* Wg. (из Грчке), Loew, Mg. VIII., 258. и Wiener entomolog. Zeitschr., 1864., стр. 255. Чапљина, 3 ♀ (Winneg.); подудара се тачно с једним типом Loew-а из Крфа (l. Erber).

(V. скупина) *dedecor* Lw. Спљет, 1 ♂, 3 ♀ (Novak).

(VI. скупина) **chioptera* Fall., Schin., I., 106., Loew, Berliner entomolog. Zeitschr., 1867., стр. 54. Задар, један типични ♂; Хвар, 1 ♀, одређена по Rokorny-у као *subpennata* Macq.; подудара се с описом Macq., али је поуздано доста облична форма ♀ са скоро стаклено-свјетлим крељутима, док потпуно у боји израсле ♀ имаду ± смеђасте крељуте.

*var. *sicula* Lw., Berliner entomolog. Zeitschr., 1867. (као врста, али се разликује од нормалне форме само тамнијим длакастим ободом, па је с тога под сигурно тек јужнија одлика).

Задар, ♂ ♀ (Novak).

**albivervis* Mg. III. 26.; Schin. 106. Сарајево, 1 ♂ (Winneg.). Женке се појављују у два облика: a) form. *impressis* m. са неперастим отражњим ногама, на којима се виде трепавичасте длаке; b) form. *pennata* m. са јасно ± перастим отражњим ногама. Оне ♀, које сам описао у Dipt. v. Steierm. I., 74. припадају другом облику; од онда сам нашао ♀ 1. и 2. облика често око Адмонта. Mg. имао је пред собом први облик, пошто пише: „Нигдје није сам запазно перасту длакавост“. Његов је опис Schiner тек преписао, јер собом није сабрао и истраживао ту врсту; она се и не налази у Schiner-овој збирци. Женке првог облика нађу се у нашем подручју; ја сам их сабрао код Дујна, 4 ♀ са бјелкасто жутиим замашкама и око Спљета концем маја 1 ♀ са црно смеђим замашкама, али је до овог екземплара дошла маст или му је влагом боја пострадала, па би било могуће, да су замашке првобитно биле свјетлије.

genualis Strobl, Wiener entomolog. Zeitschr., 1893., стр. 39. Хвар, ♂ ♀ (Novak).

- brunnipennis* Mg. Око Задра, ♂♀, честа (Novak).
 (VII. скупина) *femorata* F. Хвар, ♀ (Novak).
erberi Novak. На Требевићу, ♂♀ (Apflb.); Србија: Ак-Паланка, ♀ (Hilf).
 **palparis* Egg., Schin. I., 110.; Loew, Wiener entomolog. Zeitschr., 1864., стр. 353. и даље. Пожаревац, ♀ (Hilf).

Hilara Mg.

- carinthiaca* Strobl, Mon., стр. 144. Босна: Пазарић у долини Крупе, 3 ♂, 3 ♀ (Winneg.).
dalmatina m. Такођер уз морску обалу код Спљета концем маја, 1 ♂ (Strobl).
 **fusitibia* Strobl. у Wiener entomolog. Zeitschr., 1899., стр. 21. Уз обалу код Солина концем маја 2 ♀; сасвим идентична с мојим екземпларом из Шпаније (Strobl).
matroniformis Strobl. у Wiener entomolog. Zeitschr., 1893., стр. 40., ♂. Задар, Хвар 11 ♂, 5 ♀ (Novak).

Женка, која још није описана, разликује се од ♂ само тиме, што јој предње ноге нијесу одебљане те су нормално зарасле длаком; отражње су гољенице, — као у мужјака — једноставне, танке и равне.

VIII. фамилија: **Asilidae.**

Leptogaster Mg.

- cylindricus* Deg. Брусје на острву Хвару (каталог Novak, determ. Pokorny; нема је у збирци; ваљда једнаке врсти што слиједи).
 **pedunculatus* Lw., Linnaea II., 405. (из Сицилије). Задар, 1 ♂ 11 ♀ (Novak).
 Може се од *cylindricus*-а разликовати једино по дуљем дршку друге субмаргиналне станице, која сиже по Лоew-у нешто преко крајка дискоидалне станице; биће да је варијетет *cylindricus*-а; у мојег екземплара сиже онај држак само до крајка дискоидалне станице, док је у *cylindricus*-а знатно краћи. Од Erber-а добавно сам по Лоew-у детерминирану ♀, али налазиште није назначено.
 **nigricornis* Lw. на озн. мј., Schin., I., 118. Задар, ♂ (Novak); сабирао сам доста често ♂♀ око Волоске у Истри.

Dioctria Mg.

- oelandica* L. Задар, 7 ♀ (Novak).
 **rufithorax* Lw. Neue Beiträge, 1853., стр. 37., ♂; Loew, Mg. VIII., стр. 70., ♂; Schin., I., 119. Србија: Ниш, 2 ♂ (Hilf); из Калоче добио сам често ♂♀ од проф. Thalhammer-а.
 **humeralis* Zell. Schin., 119. Брусје на Хвару и Пакленица (каталог Novak, determ. Pokorny; нема је у збирци); посједујем ову врсту из Дбње Аустрије, Угарске и хрв. Приморја, спрам чега је вјероватно, да ова врста живи и у Далмацији.
longicornis Mg. Србија: Пожаревац, ♂♀ (Hilf); Босна: Травник, 2 ♂, 1 ♀ (Thalhammer).
 **calceata* Mg. Србија: Ниш, двије нормалне ♀ (Hilf).
 *var. (vel. spec. propr.?) *nigriventris* m. ♂ 8, ♀ 11 мм. Differt a typo corpore paullo robustiore, abdomine ♂ toto nigro, ♀ nigro, segmentorum 3. et 4. basi anguste rufa.
 По Schiner-у не може се *calceata* Mg. никако одредити. Он ју убраја у оне врсте, чији је трећи чланак пипца много дуљи него први и други заједно; по типичним екземпларима из Медлинга, добављеним од Pokorny-а, речени је чланак ипак само сублизу тако дуг ко 1. + 2.; надаље вели Schiner, да је горња трећина предњих ногу тамно смеђа, док је у истину тек горња трећина предњих гољеница ове боје (биће да имамо посла са штампарском погрјешком). Није потпуно правилан ни навод Лоew-а у Linnaea II., 439., да на преима нема сребрнасте бразде, јер се у истину опажава узани и прекинути сребрнасти прутућ, који полази од крељутног корјена до предњих бокова; али у ове врсте

мања скоро сасвим она окомита бразда прељевајућег сјаја између крељутног корјена и средњих бокова, коју видимо у других врста. По проведеним упоређајима подудара се посвема моја одлика са типичним екземпларом по творби пипаца, по боји торакса и ногу и по структури отражњих ногу; али је нешто снажније грађена и већа те се видљиво разликује по сасвим црном отражњем тијелу у ♂ и ♀; женка има ипак при основи трећег и четвртог колута узани, загасито црвени пјас. У мужјака су — ко у нормалне форме — сви бокови сасвим жуто-црвени, док су предње гољенице од прилике у о крајњој трећини а отражње гољенице посвуда, изузевши само трећину при основи, смеђе; осредње су гољенице посвуда сасвим жуто-црвене а тарзе црно-смеђе. У женке види се смеђа боја јасно само на предњим гољеницама; отражње су, дапаче и већи дио отражњег стопала, прилично жуто-црвене; иначе су тарзе црно-смеђе. Женка се — ко и нормална ♀ — разликује надаље од ♂ по дјеломично црвеној бразди на рамену и штиту (између штита и крељутног корјена). Врста *flavipes* Mg., која такођер имаде кад и кад црвене бокове, лако се распознаје по широким и прељевајућим се браздама на прсима, црнкастом (само на вршцима) предњим гољеницама, по дјеломично жућим тарзама и т. д.; — остале се врсте распознају такођер по својим жућим боковима.

Задар, 3 ♂, 1 ♀ (Novak).

**reinhardi* Wied., Schin., I., 120. Сарајево, ♂ (Winneg.).

linearis F. Србија: Пожаревац, ♀ (Hilf).

lucta Lw. Задар, 1 ♂, 2 ♀ (Novak).

**liturata* Lw., Mg. X., 121. Столац, 2 ♀ (Winneg.); подударају се посвема по Loew-у.

Dasypogon Mg.

teutonius L. Босна-Херцеговина: Столац, 1 ♂, 2 ♀ (Winneg.); Србија: Пожаревац, ♀ (Hilf); по каталогу Novak такођер у Далмацији, али је нема у збирци.

diadema F. Задар, Хвар, у јуну и јулу ♂ ♀ честа (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, ♂ (Winneg.).

Од *Xiphocerus glaucius* Rss. налази се у Novak-овој збирци ♂ са острва Хвара.

Stenopogon Lw.

sabaudus Fbr., Schin., I., 127. Босна-Херцеговина: Столац, ♂ (Winneg.).

Stichopogon Lw.

**albofasciatus* Mg., Schin., I., 128. Србија: Ниш, ♀ (Hilf); подудара се са екземпларима из Јужне Тиролске (l. Pokorny) и из Мацерата (Италија, l. Bezzi).

Habropogon Lw.

exquisitus Mg. Задар, ♀ (Novak).

appendiculatus Schin. Задар, Хвар, 8 ♂, 11 ♀ (Novak).

Holopogon Lw.

**fumipennis* Mg., Schin., I., 130. Задар, ♂ ♀ (Novak).

Примједба за *priscus* Mg. Откад сам објавио опис у Wiener entomolog. Zeitschr., 1893., стр. 34. добио сам *clavipes* Lw. у оба два спола више пута из Угарске добротом проф. Thallhammer-a те сам се увјерно, да Schiner-ов опис I., 130. пристаје само за мужјаке; женке имаду знатно краћу длаку и свугдје црне крељутне жиле те се посвема подударају са *priscus*-ом; спрам тога су *clavipes* и *priscus* истовјетни. У Novak-овој збирци налазе се двије ♀ из Хвара.

**Heteropogon* Lw. (касније прозвао је Loew ову врсту *Anisopogon*).

**ornatipes* Lw., Bemerk. über die Asilidae, 15. Брусеје и Врбоска на острву Хвару у јуну и јулу, 2 ♂, 1 ♀ (Novak); Чапљина, ♀ (Winneg.)

Lasiopogon Lw.

cinctus F. Хвар, 2 ♀ (Novak).

**Cyrtopogon* Lw.

**maculipennis* Macq. По Loew-у, Die europäischen Raubfliegen, стр. 519. у Далмацији; по мојим опажањима тек планинска врста.

**ruficornis* F., Schin., I., 135. Грахово, ♀ (Apflb.).

Laphystia Lw.

**sabulicola* Lw., на озн. мј. стр. 538.; Schin., I., 137. Србија: Пожаревац, ♂ ♀ (Hilf). (*erberi* Schin., Zoolog.-botan. Gesellsch., стр. 996. посједујем посредовањем Erber-а из Крфа; можда је има и у јужној Далмацији.)

Laphria Mg.

maroccana F. Хвар, 2 ♂, 2 ♀ (Novak); Србија: Ак-Паланка, ♀ (Hilf).

ephippium F. Србија: Ак-Паланка и Ниш, 3 ♂ ♀ (Hilf).

flava L. Ак-Паланка, ♀ (Hilf); Пловдив, ♀ (Apflb.); по Novak-овом каталогу такођер из Пакленице у Далмацији, али је нема у збирци; из истог мјеста наводи се и врста *marginata* L., али и ње нема у збирци.

Asilus L.

(I. *Asilus* Lw.) *crabroniformis* L. Задар, ♂ ♀ (Novak).

(III. *Antiphrisson*) *trifarius* Lw. Хвар, мај до августа, 2 ♂, 2 ♀ (Novak).

(IV. *Dysmachus* Lw.) *spiniger* Zell. Задар, ♀ (Novak); Столац, 6 ♂ ♀ (Winneg.); Ак-Паланка у Србији, ♂ ♀ (Hilf); Варипопи и Сан Стефано код Цариграда, 4 ♂ ♀ (Apflb.).

forcipula Zell. Грахово, ♂ (Apflb.); Трескавица-планина, ♂ ♀ (Apflb.); Србија: Пожаревац, 3 ♂ ♀ (Hilf).

praemorsus Lw. Србија: Ниш и Пожаревац, 2 ♂, 1 ♀ (Hilf).

stylifer Lw. Јанина у Албанији, ♂ (Apflb.).

**bilobus* Lw., Mg. IX., 138. Србија: Пожаревац, 2 ♂, и то она одлика са посве црним гољеницама, коју наводи Loew из Мехадије (l. Hilf); подудара се сасвим са једним Loew-овим типом из Мехадије (l. Erber).

**cephalenus* Lw., Mg. IX., 133. Задар, 2 ♂, 1 ♀ (Novak); Јанина у Албанији, 1 ♂, 3 ♀ (Apflb.); подудара се тачно са два ♂ из Крфа (l. Erber), које је одредио Loew.

(VI. *Machimus* Lw.) *rusticus* Mg. Чапљина, ♂ (Winneg.); Ниш у Србији, ♀ (Hilf); Бургас на Црном мору, ♂ (Apflb.).

**basalis* Lw., Linnaea, II., 16., Lw., Mg. IX., 167., Schin., I., 151. Бургас, 1 ♂ (Apflb.); подудара се тачно са Loew-овим типом из Крфа (l. Erber); имај је такођер из Угарске и Седмоградске.

cyaneus Lw. Задар, Хвар, 1 ♂, 3 ♀ (Novak).

(VII. *Cerdistus* Lw.) *erythrurus* Mg. Задар, ♂ ♀ (Novak).

var. *albispinus* Palm. Босна: Домановић, ♂ ♀ (Winneg.); Хвар, 4 ♂, 2 ♀ (Novak).

var. *nigripes* Strobl, Dipt. v. Steierm., I., 35. Столац, ♀ (Winneg.).

(X. *Epithriptus* Lw.) *singulatus* F. Сарајево, ♂ (Winneg.); по Loew-у (Linnaea, II., 109.) почешће сабрана око Цариграда.

**setulosus* Zell., Lw., Schin., I., 157. Задар, 2 ♀ (Novak).

У мојој фауни мањкају још ове секције:

*(XI. *Mochtherus* Lw.) *pallipes* Mg., Lw., Schin., I., 153. Хвар (каталог Novak-а, determ. Pokorny, али је нема у збирци).

**schineri* Egg., Schin., 153. Задар, Хвар, 2 ♂, 2 ♀ (Novak); Ријека у Црној Гори, ♀ (Mustaj-beg).

(XII. *Pamponerus* Lw.) **germanicus* F., Schin., I., 144. Србија: Пожаревац, ♀ (Hilf).

(XIII. *Echthistus* Lw.) **rufinervis* Wid., Loew, на озн. мј. 142., Schin., I., 144. Варипопи (Панегеу), ♂ ♀ (Apflb.).

(XIV. *Stilpnogaster* Lw.) **aemulus* Mg. var. *setiventris* Ztt. Испореди Strobl, Dipt. v. Steierm., I., 33. Вишеград у Босни, ♂ (Apflb.).

Sieböck-ова збирка: *Leptog. pedunculatus* (l. Erber); *Diocr. rufipes* (Спљет, l. Gasparini); *Dasygog. diadema* и **melanopterus* Lw. (Спљет, l. Gasparini; ово пошљедње одређивање биће погрешно, јер Loew наводи *melanopterus*-а само из Андалузије); *Xiphocerus glaucius*, *Habrop. exquisit.*, *appendic.*, *Laphria maroccana* (Далмација, l. Erber); *aurca*, *ephippium*, *fuliginosa* (Задар, l. Sieböck), *flava* (Спљет, l. Gasparini); *Asilus crabroniformis* (Задар, l. Sieböck), *rufibarbis* (Спљет, l. Gasparini), *cyanopus* и *socius* (Далмација, l. Erber).

IX. фамилија: Scenopinidae.

Scenopinus Ltr.

**albicinctus* Ross., Zelleri Lw. у Stettiner entomolog. Zeitschr., 1845., стр. 314., Loew, Mg. X., 151. (Сицилија, Шпанија; по Bezzi-у у Soc. ent. ital., 1898., стр. 36. раширена у читавој Италији.) Врбоска на Хвару, 6. август, 1 ♂, 1 ♀ (Novak).

**lesinensis* m. ♂ 2.5, ♀ 3 м.м. *Niger*, *subopacus*, *abdomine nitido*; *halteribus pedibusque fuscis*, *tarsis luteis*; *alis hyalinis*; ♂ *oculis connexis*, ♀ *fronte latiuscula*.

Слична врсти *niger* Deg., али се од ње врло лако разликује по много мањој величини тијела, по свијетлим ко стакло крељутима и састављеним очима у ♂; не подудара се са ниједном по Loew-у описаном врстом из Сибирије.

♂: Глава скоро онаква као у *fenestralis*-а, полукругласта; образи и јабучице врло узане; очи врло велике, црвено смеђе, у горњој-половини далеко веће фасете него у доњој; чеони трокут мутан, шиљаст, са браздом по средини; изнад њега сударају се очи у приличној дуљини. Пипци су дугуљасто јајастии ко у *glabrifrons*-а и *fenestralis*-а, али им је трећи чланак нешто краћи. Хрбат торакса скоро мутан, на густо и у ситно пунктиран у наборима. Штитак сведен, полукругласт. Отражњи дно тијела кратак, дебео, елиптичан са прилично великим, тупим хипопигом. Читава главица замашке и ноге тамно смеђе, само су тарзе скоро сасвим црвено-жуте. Крељутии прилично кратке, свијетле ко стакло са жуто-смеђим жилама; жиле се провлаче ко у *fenestralis*-а, само је горња грана у рачве треће уздужне жиле нешто краћа, стрмија и прилично равна.

♀: Нешто већа; чело широко за једну четвртину главе, наборано, мутно те има у предњој половини дубоку и прилично широко уздужну пругу; орбитална пругица је глатка и сјајна; очне фасете су посвуда подједнаке. Отражњи дно тијела нешто је дуљи, постепено се проширује према затки те се у трокуту свршава. Иначе се ♀ подудара с ♂.

Врбоска и Брусје на острву Хвару у јулу 2 ♂, 1 ♀ (Novak ју означује као *niger*, одређена по Pokorny-у).

X. фамилија: Therevidae.

Phycus Walth.

dispar Mg. Из Задра имамо 2 ♂, 2 ♀; Босна-Херцеговина: Столац, ♂ ♀ (Winneg.).

Xestomyia Wied.

kollari Egg. Босна-Херцеговина: Столац, ♀ (Winneg.); Карпениси, 2 ♂, 1 ♀ (Apflb.).

Ова зачудна животиња једва се може изнаћи на основу Schiner-ове табеле фамилија, јер док по Schiner-у све *Therevidae* имаду неиспругани трећи чланак пипаца, виде се на *Xestomyia*-ји јасни колутови; Egger вели изрично: „*tenuiter annulato*“ па се с тога долази на *Xylophagidae* и *Tabanidae*. Egger-ов опис подудара се у свему изузевши ознаку „Затка у обадва спола (♂♀) зараштена сивим длакама“. У ♂ су длаке видљиво злато-пахуљасте и притиснуте као у многих врста фамилије *Therevidae*, али су прилично рјеђе.

Thereva Ltr.

aurata Lw. Задар, 3 ♂, 3 ♀ (Novak).

praecox Egg. Брусје на острву Хвару, март до мај, 5 ♂, 4 ♀ (Novak).

Збирка Siebäck-ова: *fulva* (Далмација, l. Erber).

XI. фамилија: *Leptidae*.

Leptis Fbr.

maculata Deg. На Требевићу ♀ (Apflb.).

vitripennis Mg. Сарајево, ♂ Apflb.).

tringaria L. Сарајево, 2 ♂ (Winneg.).

conspicua Mg. α form. *Janotae* Novak. Требевић, Трескавица-планина 3 ♂♀ (Apflb.); Србија: Ак-Паланка, ♂ (Hilf).

**balcanica* m. ♂, 11—12 м.м. *Simillima conspicuae*, *differt palpis omnino albopilosis, pilis thoracis nigris duplo longioribus, tibiis posticis totis et tarsis posticis basi flavis*.

По величини, боји и крељутима подудара се скоро посвема са врстом *conspicua* те ће ваљда бити тек локална одлика од ње; али су живо црвена пипала посвуда зарашћена бјелим длакама; црне длаке на хрпту торакса двоструко су дугачке и то већ и на предњој његовој половини; длаке на отражњој половини торакса и на штиту постају знатно дуже — као у врсте *conspicua* —, но дуљина им остаје од прилике ипак тек двострука. Отражње су гољенице посвуда блиједо црвено-жуте; ове је боје и први чланак стражњих тарза, док остали чланци постепено постају тамнији. Иначе не бих знао навести важније различности. Предњи бокови имаду с предње и отражње стране прилично кратке црне бразде; отражњи су бокови црни, али им је база широко, а вршак узано црвено-жут. У једног је мужјака читава горња страна узано црвено-жуто обрубљена. Отражње гољенице су отрага густо зарасле много дуљим чекињама, него у врсте *conspicua*. Црвено-жути штитац имаде на бази црнкасту попречну пругу.

Карпениси, 2 ♂ (Apflb.).

Chrysopila Macq.

aurea Mg. Задар, ♂♀, није ријетка (Novak); Србија: Пожаревац 2 ♀ (Hilf).

splendida Mg. Босна-Херцеговина: Столац, ♂ (Winneg.); Пожаревац и Ниш у Србији, ♂♀ (Hilf).

Atherix Mg.

**apfelbecki* m. ♀ 10 м.м. *Simillima marginatae* F., *differt fascia basali alarum fere nulla; pedibus pr. p. luteis*.

По величини, грађи тијела и главе, жилама и цртежу крељути врло слична ♀ врсте *marginata*, али се од ове распознаје лако по томе, што базалног

веза на крељутима скоро никакко нема (само је разводна жила обадвију базалних станица понешто смеђе обрубљена, средња и крајња прутица добро су развијене и скоро исто онакове ко у врсте *marginata*) и што јој ноге нијесу посве црне. Предња жута бедра имаду по хрпту црну, у средини прекинуту бразготину; средње је бедро у базалној половини црно, у горњој жуто; средње гољенице и средње стопало јесу жуто смеђе. Отражња су бедра по средини на широко црна, при бази и на врху жута. Иначе су ноге црне. Отражњи дио тијела је ко у *marginatae* црн са бјелкастим пругама уз руб; само је први колут с обадвију страна жуто-црвено пјегаст; та је пјега на отражњем рубу широка те се одавле сужава, тако да добива троугласти облик. Длакавост не могу тачније описати, јер је овај екземплар прилично отрт.

У Босни-Херцеговини на Пласи 1 ♀ (Apflb.); ово је дакле планинска врста.

Из збирке Siebäck-a: *Chrysopila aurea* (Трогир, l. Sieb.), *splendida* (Далмација, l. Erber); *Atherix marginata* (Задар, l. Sieb.).

XII. фамилија: Dolichopodae.

Psilopus Mg.

**evanidus* Bezzi у Soc. ent. ital., 1898., стр. 44., ♂ ♀. — Задар, 2 ♀ (Novak); једног ♂ нашао сам код Ријеке (Fiume) концем маја.

Ова се врста лако распознаје по једва видљивој горњој рачви четврте уздужне жиле, мужјак још и по сребрнасто бијелом четвртом и црном петом чланку предњих тарза; обрео ју је марљиви талијански учењак др. Bezzi код Маћерата. Не сумњам, да моје животиње припадају овој врсти, и ако се опис хипопига тачно не подудара; како је хипопиг у истраженог по Bezzi-у мужјака био утегнут под шести сегменат, то га он није могао тачно истражити; у мојег је ♂ хипопиг потпуно испружен и у свим дијеловима јасан, па су „дбње ламеле“ Bezzi-еве у овом случају горње, а „горње“ опет дбње. По Bezzi-у су дугачко-трепавичасте горње ламеле „кратке, широке, при основи равне, на вршку заокружене“, — у мојег ♂ творе оне тачни трокут једнаких кракова, при чему се дбњи брид има сматрати основном линијом; вршак није заокружен, него прилично оштар и израсла је на њему врло дугачка трепавичаста чекиња; спрема тога су ламеле при дну и вршку уске, средином најшире. Опис дбњих (или унутарњих) привјесака пристаје сасвим, али они нијесу голи, већ имаде по њима појединих длачица. Како се види из овог случаја, може се за нова описивања препоручити, да се животиње слично кошто се то чини код колеоптера и лепидоптера на мокром пијеску понешто умекшавају, како би се ноге, хипопиг и други дијелови ставили у прикладни за описивање положај. Ја сам на хиљаде диштера поквасио, без да је отале настала какова штета.

У мојих екземплара нијесу у женке (♀) оне 4 или 5 дугих и укочених чекиња на предњим бедрима бијеле, кошто наводи Bezzi, већ су жуто-црвене кошто су и бедра; и на предњим боковима има извана и на врху неколико сличних али понешто краћих чекиња.

albonotatus Lw. Брусје и Врбоска на Хвару, 16 ♂, 2 ♀ (Novak).

**opacus* Lw. у Berliner entomolog. Zeitschr., 1866., стр. 63. (из Сицилије). Хвар, ♂ (Novak).

Neurigona Rnd.

suturalis Fl. Хвар (каталог Novak-ов, determ. Pokorny; нема је у збирци; можда погрешно одређена умјесто врсте што слиједи).

nubifera Lw. Задар, ♀ (Novak).

Chrysotus Mg.

gramineus Fall. Сарајево, ♂ (Winneg.).

laesus Wied. Грахово, ♂ (Apflb.).

Trypticus Gerst.

bellus Lw. ♀, *divisus* Strobl ♂ ♀. Задар, 2 ♂ (Novak).

Gymnopternus Lw.

(П. *Hercostomus* Lw.) *fumipennis* St. var. *pulchriceps* Lw. Задар, ♂ ♀ (Novak).

Dolichopus Latr.

signifer Hal. Задар, 3 ♂ (Novak).

**griseipennis* Stann., Schin., I., 218. Задар, Брусје на Хвару, у јуну, 1 ♂, 2 ♀ (Novak).

Hydrophorus Whlb.

*(subg. *Scellus* Lw.) **notatus* F., Schin., I., 230. Задар, ♀ (Novak); подудара се у свему с једном ♀, коју је Erber у Калабрији прикупио а Loew одредно; Schiner ју наводи из Угарске а у Zoolog.-botan. Gesellsch., 1868., стр. 913. такођер из Дбње Аустрије.

Micromorphus Mik.

albipes Zett. Задар, ♂ (Novak).

Campsicnemus Walk.

curvipes Fall. Травник, 4 ♂ ♀ (с. Thalhammer).

Medeterus Fisch.

diadema L. Хвар, 2 ♂ (Novak).

truncorum Mg. Брусје на Хвару, 2 ♀ (Novak).

Sieböck-ова збирка: *Psilosus *elegans* Whl. (Далмација, l. Erber; име ми је посве непознато); *Xanthochlorus tenellus* (Далмација, l. Erber); *Syntorm. pallipes* (Трогир, l. Sieböck); *Porphyrops spinicoxa, fascipes, *crassipes* Mg., **antennatus* Carl. (Трогир, l. Sieböck, *fascipes* такођер код Спљета, l. Gasparri); *Tachytr. notatus* и *Gymnopt. *regalis* Mg. (Спљет, l. Gasparri).

XIV. фамилија: **Lonchopteridae.**

Lonchoptera Mg.

punctum Mg. Спљет, концем маја, ♀ (Strobl); Задар, 5 ♀ (Novak).

tristis Mg. Задар, 12 ♀ (Novak); Босна: Бијам-планина, 2 ♀ (Apflb.).

*var. *pseudotrilineata* Strobl, Span. Dipt. у Wiener entomolog. Zeitschr., 1899., стр. 144. Задар, 10 ♀ (Novak); Босна: Бијам-планина и Вареш, 2 ♀ (Apflb.).

**riparia* Mg. Испореди Strobl, Tief's dipt. Nachlass, 1900., стр. 23. Босна: Вареш и Бијам-планина, 2 ♂, 2 ♀ (Apflb.).

XV. фамилија: **Pipunculidae.**

Pipunculus Ltr.

**arimosus* Becker, Pipunculidae, II. издање, Berliner entomolog. Zeitschr., 1900., стр. 215. Хвар, ♂ (Novak).

Подудара се величином, устројем жила, бојом тијела и јер нема хипопигијалног процјепа са врстом *terminalis* Thms., али се од ове разликује по ванредно великом, тамно жуто-смеђим и сјајним хипопигом, по сасвим црним бедрима и понајвише црним гољеницама, тако да су тек кољена на широко жуто црвена. По Becker-у у Berliner entomolog. Zeitschr., 1897., стр. 48. споменути, њему тада непознати, у годишњаку 1890., стр. 215. као *arimosus* означени, дакле типични мужјак, што сам му га ја припослао као *terminalis*, разликује се од ♂ из Хвара само по својим жуто-црвеним гољеницама, спрам чега дакле нема специфичне различности. *Elephas* Becker из Гаштајна (Gastein) са исто тако великим али хрџасто жутим хипопигом с вертикалним и у попречно раздијељеним процепом, јесте спрам описа друга врста. Навод Becker-ов: да је та животиња нађена у „Њемачкој и Алпинском подручју“, није основан гледи овог другог налазишта, пошто њему достављени екземплар (једини, што га посједујем осим оног са острва Хвара) не потјече из подручја Алпа, већ из шумског краја код Мелка; фауна Мелка није пако ни субалпина, већ је слична фауни Беча.

XVI. фамилија: **Syrphidae.**

Microdon Mg.

mutabilis L. Србија: Пожаревац, ♂ (Hilf).

Chrysotoxum Mg.

**silvarum* Mg., Schin., I., 253. Србија: Пожаревац, ♀ (Hilf).

intermedium Mg. Задар, Хвар, 1 ♂, 4 ♀ (Novak).

vernale Lw. Босна-Херцеговина: Столац, ♀ (Winneg.); Србија: Пожаревац, 2 ♀ (Hilf).

Paragus Ltr.

tibialis Fall. **var. femoratus* Mg. III., 184. Задар, Хвар, 1 ♂, 3 ♀ (Novak); Србија: Ниш, 2 ♀ (Hilf).

var. haemorrhous Mg. III., 182. Задар, Хвар, 4 ♂, 2 ♀ (Novak).

albifrons Fll. Задар, Хвар, 1 ♂, 2 ♀ (Novak); Србија: Пожаревац, ♀ (Hilf).

bicolor Fbr. Задар, Хвар, ♂ ♀ честа (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, ♀ (Winneg.).

var. taeniatus Mg. III., 179. Шибеник, концем маја, 1 ♀ (Strobl); Србија: Ак-Паланка, ♂ (Hilf).

var. lacerus Lw. Хвар, 2 ♂, 1 ♀ (Novak).

var. arcuatus Mg. Задар, 3 ♂, 1 ♀ (Novak); Сплјет и Солн, концем маја, 2 ♂ (Strobl).

**var. testaceus* Mg. III., 180. Задар, 2 ♂ (Novak).

quadrifasciatus Mg. Брусје и друга мјеста на Хвару, 1 ♂, 3 ♀ (Novak).

Pipizella Rnd.

virens F. Србија: Пожаревац, 1 нормални ♂, 1 ♂, 3 ♀ (*var. varipes* Mg.), 1 ♀ (*var. maculipennis* Mg.), Ниш, 1 ♀ (*var. annulata* Meq., I. Hilf).

Chrysogaster Mg.

splendida Mg. Schin., I., 267. Србија: Ниш, 3 ♂, 1 ♀ (Hilf).

metallina F. Србија: Ниш, ♂ (Hilf).

Orthoneura Macq.

nobilis Fall. *var. *byzantina* m. ♀. *Differt a typo alis prorsus hyalinis, tertio antennarum articulo longiore, angustiore, toto nigro.*

Разликује се од нормалног облика по сасвим стаклено-свијетлим крелутинама и посвема црним, много дугим и ужим трећим чланком пилица. Можда је то засебна врста; но пошто и *nobilis* гледе дужине трећег чланка пилица доста знатно вариира, то сматрам ову животињу за сада одликом (var.), све док не добијем обилнијег материјала.

Сан Стефано код Цариграда, 1 ♀ (Apfb.).

Chilosia Mg.

pigra Lw. Троглав, ♀ (Apfb.).

soror Zett. Србија: Пожаревац, 3 ♀ (Hilf).

**albipila* Mg., Becker-ова Monogr., стр. 414., *flavicornis* Schin., I., 285., non F. (по Becker-у). Из Задра (Novak) два нормална ♂ и двије ♀ са црним гољеницама (ко у ♂); ове женке биће да су идентичне са врстом *sareptana* Becker, 418. (само двије ♀ познате), бар се моји екземплари потпуно подударају с описом; *sareptana* јесте дакле одлика ♀ са бојом ногу ко у ♂.

Zetterstedti Becker. Србија: Ниш, ♀ (Hilf).

viduata F. Цетње, ♂ (Apfb.).

correcta Becker. Србија: Ниш, ♀ (Hilf).

mutabilis Fall. Босна-Херцеговина: Столац, ♀ (Winneg.).

**vernalis* Fall., Becker, Monogr., 457. Србија: Пожаревац, ♂ (Hilf).

**faucis* Becker, Monogr., 364. Троглав, ♀ (Apfb.), идентична са екземпларима из Штајерске.

Melanostoma Schin.

mellinum L. var. *a*. Задар, Хвар, 10 ♀ (Novak); Србија: Пожаревац, Ниш, 1 ♂, 3 ♀ (Hilf); Турска: Јанина, Валона, 2 ♂, 3 ♀ (Apfb.); Црна Гора: Ријека, ♂ ♀ (Mustaj-beg).

var. *b mellarium* Mg. Задар и т. д., 2 ♂, 14 ♀ (Novak); Србија: Пожаревац, 1 ♂ (Hilf).

gracile Mg., Str. Задар, 3 ♀ (Novak).

nigritibium Rnd. Хвар, 3 ♂ (Novak).

Platychirus Fg.

albimanus F. Хвар, 1 ♂, 2 ♀ (Novak).

clypeatus Mg. Сарајево, ♀ (Apfb.).

fulviventris Macq. Србија: Пожаревац, ♂ (Hilf).

Pyrophaena Schin.

rosarum F. Србија: Пожаревац, ♀ (Hilf).

Catabomba O.-S.

pyrastri L. Задар, Хвар, 3 ♂, 6 ♀ (Novak).

selenitica Mg. Задар, Хвар, 2 ♂, 4 ♀ (Novak).

Gemellari Rnd. Задар, 2 ♀ (Novak).

Syrphus Fbr.

**flavomarginatus* m. 9—11 м.м. ♂: *Oculis villosis; facie flava, obscurelineata; antennis pr. p. flavis; thorace coerulesco, nitido, flavomarginato; scutello flavo, flavo- et nigro-*

villosa; abdomine lato, nigro, flavofasciato; facia 1. late interrupta, 2. et 3. integra, sed utrinque large emarginata; segmento 5. fere toto flavo. Pedes flavi, sed anteriorum femorum basi nigra, posteriorum apice tantum flavo; tibiaram posteriorum annulo nigro.

♀: A ♂ differt tantummodo oculis modo ordinario sejunctis, frontis parte postica nigra; fasciis interdum interruptis.

По табелама Schin., Rond. и Kow. не да се одредити ова врста; и у Locw-a не нађох врсту, која би јој одговарала. По жутиим постраним браздама на тораксу прислања се уз врсте *lactus* F. и *novus* Rnd. (које ће по Mik-у и Schin. бити идентичне?; ја посједујем два ♂ потоње врсте из Штајерске). Лако се распознаје по далеко мање жутој, с унутарње стране слабије обрубљеној бразди, по грудним странама без жутих пјега, по другојачијој боји торакса и разноликом саставу везова на затки. *Gemellari* Rnd. са жутом браздом по страни лако се распознаје по мјехурасто издигнутом челу и по томе, што су везови на затки, од којих пошљедњи лежи врло косо, на широко прекинути; она спада дакле к роду *Catabomba* O.-S.. Врста *albostrigatus*, такођер је сродна по боји торакса и по везовима у затке, али нема оне жуте пострание бразде, него двије на близу положене бјелкасте пругице на тораксу.

♂: Лице, очи и отражњи очни руб присут на далеко одстојећим бијелим длакама; горња половина ненапуханог чеоног трокута зарасла је прилично на густо са дугим, одстојећим црним длакама. Лице и крајци устију жути са смеђом браздом по средини, која сиже скоро до шипака. Отражња половина образа црнкаста и присут сивом прашином. Пипци црвено жути, али им је горњи крајак, у трећег чланка и вршак, прилично на широко смеђ; чекиња црвено-жута, гола. Хрбат торакса са мутно жутиим длакама ко у врсте *albostrigatus* сјајно модар са доста широком, блиједо црвено-жутом постраном браздом, која није оштро обрубљена. Грудне стране модрикасто црне, прилично мутне, зарасле бијелим длакама, прамени длаке на горњем рубу и љуштице такођер су бијеле; замашке риђасто-жути. Црвено-жути штитац присут на густо риђасто жутиим и црним длакама. Затка сјајно црно-смеђа; први обруч постранице жуто пјегаст; други има широки, у средини прекинути попречни вез; на трећем исто такав широки непрекинути вез, који је с приједа три пут, отрага један пут зарубљен; четврти има жути вез на основици те је само отрага и у средини зарубљен а крајњи руб је поширок и жути; пети је обруч скоро сасвим жути; малени хипопиг је с горње стране скоро свагдје сјајно црно-смеђ, одоздо црвено-жути. Ноге су већим дијелом жути; предња су бедра само у основној трећини, отражња до врха црно смеђа; отражње гољенице имаду прилично широку али потпуно незатворену осредњу повезу; све тарзе постају према крају смеђе. Крељути су потпуно сјајне ко стакло, имаду смеђо жути обруч и умјерено завијену трећу уздужну жилу.

♀: Длаке на очима ријетке, али се ипак јасно распознају. Чело има сприједа ширину једне трећине, отрага једне четвртине главе; предње $\frac{2}{3}$ сасвим су жути, пошљедња је трећина црна. Трећи чланак пипца је на широко и пространије црн. Други и трећи вез затке је кад и кад прекинут (у једног мужјака само први, у двије женке први и други, у три женке први, други и трећи вез). Пети обруч има широки, свинути црни попречни вез.

Задар, 3 ♂, 3 ♀ (Novak).

excisus Zett., Schin., I., 311., *affinis* Lw. Солин, ♂ (Strobl); Задар, 2 ♂, 1 ♀ (Novak). *prollae* F. *var. *nigrofemoratus* Macq., Mg. VII., 132. Хвар, ♂ (Novak).

ar. *fulvifrons* Macq., Mg. VII., 132., Strobl, Dipt. v. Steierm., I., 169. Задар, Хвар, 3 ♀ (Novak); Столац, ♀ (Winneg.).

alteatus Deg. Задар, Хвар, 2 ♂, 2 ♀ (Novak); Србија: Пожаревац, ♀ (Hilf).

ar. *andalusiana* Strobl, у Wiener entomolog. Zeitschr., 1899., стр. 145. Задар, ♂ (Novak); Цариград, ♀ (Apflb.).

ifasciatus F. Хвар, ♂ (Novak).

ar. *trifasciatus* Strobl, Dalm., 590. Задар, ♀ (Novak).

ibesii L. Задар, Хвар, 5 ♀ (Novak).

cinctellus Zett. Шибеник, 22. мај, 1 ♀ (Strobl); Хвар, ♀ (Novak); Бјелобрдо, ♀ (Apflb.).
**monochaetus* Lw. Далмација, ♂ (Lw., Mg. IX., 223.); мени није позната.

Melithreptus Lw.

scriptus L. Задар, Хвар, ♂ ♀ честа (Novak); Земонико, ♀ (Müller); Столац (Winneg.), Валона (Dr. Patsch), 3 ♂; Ак-Паланка, Ниш, Пожаревац у Србији, 3 ♂ ♀ (Hilf); Ријека у Црној Гори, ♀ (Mustaj-beg).

var. *dispar* Lw. Задар, Хвар, 4 ♂, 4 ♀ (Novak); Пожаревац и Ак-Паланка 9 ♂ ♀ (Hilf).

var. *strigatus* Stg. Задар, 4 ♂ ♀ (Novak); Јанина, Сан Стефано код Цариграда, 2 ♂, 1 ♀ (Apflb.).

*var. *nigriceoxus* Zett. Задар, 3 ♂ (Novak); Србија: Пожаревац, ♂ (Hilf).

Xanthogramma Schin.

ornatum Mg. Босна: Илиће, 2 ♂ (Apflb.).

var. *dives* Rnd. Задар, Хвар, 5 ♂ (Novak).

Volucella Geoffr.

bombylans L. α *bombylans* Mg. На Требевићу, ♂ (Winneg.); Србија: Ак-Паланка и Ниш, 2 ♂, 1 ♀ (Hilf).

β *mystacea* L. На Требевићу, ♂ (Winneg.); Србија: Ниш, ♂ (Hilf).

zonaria Poda. Задар, Хвар, у јуну и јулу, 3 ♂, 4 ♀ (Novak); Подгорница, Рељево, Столац, 6 ♂ ♀ (Winneg.).

Eristalis L.

aeneus Scop. Хвар, Сплет и т. д., 3 ♂, 5 ♀ (Novak).

tenax L. Хвар и т. д., честа (Novak); Србија: Пожаревац, ♂ (Hilf).

var. *campestris* Mg. Заједно са нормалним обликом сабираше ју Novak и Hilf.

var. *hortorum* Mg. Далмација: Трогир, 2 ♀ (Apflb.).

intricarius L. Илиће, 11. аугуста, 1 ♂ (Winneg.).

arbustorum L. Задар, Хвар, ♂ ♀, честа (Novak); Земонико, ♀ (Müller); Ниш у Србији, ♂ (Hilf); Валона, ♂ (Dr. Patsch).

pratorum Mg. Скадар, ♀ (Apflb.).

nemorum L. Србија: Пожаревац, ♀ (Hilf).

Myiathropa Rond.

florea L. Задар, Хвар, 3 ♀ (Novak); Ливно, ♂ (Apflb.); Србија: Ниш и Пожаревац, 2 ♀ (Hilf).

*var. *flavofemorata* m. Бедро жута, имаду само по средини кратку, црну полувезу; најотражњије бедро има скоро потпуну везу. — Илиће, ♀ (Apflb.); Задар, ♂ (Novak); ја сам и ♂ и ♀ почесто сабрао око Волоске и у Штајерској. Schiner спомиње већ ову одлику, без да јој означаје име.

nigrotarsata Schin. Задар, ♀ (Novak).

Helophilus Mg.

**vittatus* Mg. Schin., I., 339. Хвар, ♂ (Novak).

trivittatus F. Задар, Хвар, 4 ♀ (Novak).

peregrinus Lw. Метковић, ♀ (Apflb.).

Merodon Mg.

**equestris* F. У Novak-овом каталогу споменута из Сплета и Хвара (determ. Pokorny), али је нема у збирци.

- clavipes* F. Хвар, ♀ (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, ♂ (Winneg.).
nigritarsis Rond. Задар, Хвар, Копар, у мају и јуну, ♂♀ честа (Novak).
spinipes F. Босна: На Требевићу, ♀ (Apflb.); Србија: Пожаревац, ♂ (Hilf).
armipes Rond. Србија, Пожаревац, 2 ♀ (Hilf); Цариград: Клат-хане (Klathané), ♀ (Apflb.).
albifrons Mg. Хвар, ♂ (Novak); Јанина, ♀ (Apflb.).
aeneus Mg. Столац, ♂ (Winneg.).

Criorhina Масq.

- **asilica* Fall., Schin., I., 351. Босна: На Требевићу, ♂ (Apflb.).

Xylota Mg.

- **lenta* Mg., Schin., I., 355. Босна: На Требевићу, ♀ (Apflb.); Србија: Пожаревац, ♂ (Hilf).

Syritta Fg.

- piriens* L. Обична око Задра и т. д. (Novak); Валона, ♀ (Dr. Patsch); Столац, ♀ (Winneg.).

Eumerus Mg.

- **abulomum* Fall. Schin., I., 360. Столац, ♂ (Winneg.).
 **tricolor* F., Schin., 360. Србија: Пожаревац, 2 ♂ (Hilf).
annulatus Mg. Хвар, ♀ (Novak); Валона, ♀ (Dr. Patsch).
basalis Lw. Задар, 3 ♂ (Novak).

**Chrysochlamys* Rond.

- **ruficornis* F., Schin., I., 363. Србија: Пожаревац, ♂ (Hilf).

Milesia Ltr.

- **splendida* Rss. Задар, Хвар, 9 ♂, 3 ♀ (Novak).

Ceria F.

- **vespiformis* Ltr., Loew, Neue Beiträge, 1853., стр. 7. Хвар, 3 ♀ (Novak).

Збирка Siebäck-ova: *Chilosia Loewi* Beck. (Задар, l. Sieb.); *Melanost. hyalinatum* (Задар, l. Sieb.); *Platychir. clypeatus* (Задар, l. Sieb.), *manicatus*, *fulviventris*, *Pyrophaena rosarum*, *Syrphus auricollis* (Далмација, l. Erber), *cinctellus* (Задар, l. Sieb.); **Pelecocera scaevoides* Fall. (Трогир, l. Sieb.); *Melithrept. var. strigatus* (Задар, l. Sieb.); *Ascia *floralis* (Трогир, l. Sieb.); *Sphegina clunipes*, *Brachyopa conica*, *bicolor* (Далмација, l. Erber); *Myiatropa nigrotarsata* и *Helophil. transfugus* (Задар, l. Sieb.); *Merodon clavipes*, *avidus*, *sicanus* Rnd., *nigritarsis* Rnd., *serrulatus* Mg., *spinipes* F., *armipes* Rnd., *albifrons* Mg., *ruficornis* Mg., *aeneus* Mg. (Далмација, l. Erber); *Criorhina berberina* F. (Задар, l. Sieb.), **pachymera* Egg. (Далмација, l. Erber); *Brachypalpus chrysites* Egg. (Спљет, l. Gasp.), *angustus* Egg. (Задар, l. Sieb.); *Spilomyia saltuum*, *speciosa* (Задар, l. Sieb.), *vespiformis*, *bombylans*, *Milesia splendida* (Далмација, l. Erber).

Conopidae, збирка Siebäck-ова: *Physosephala truncata* Lw., *vittata* F., **variegata* Mg., Schin., 379. и **brevicornis* Lw. (Далмација, l. Erber; ја посједујем преко Erber-а врсту *variegata* из Епира а врсту *brevicornis* из Сира, спрам чега ће бити погрешна ознака, да је Далмација налазиште); *Dalmannia marginata* Mg. (Спљет, l. Gasp.).

XVII. фамилија: *Conopidae*.

Conops L.

- **quadrifasciatus* Deg. Schin., 372., Mik y Wiener entomolog. Zeitschr., 1884., стр. 206.
Босна: Игман, ♂ (Winneg.).
vitellinus Lw. Хвар, у марту 2 ♀ (Novak).
**flavifrons* Mg. Schin., I., 374. Задар, Хвар, 4 ♂, 4 ♀ (Novak); Србија: Ниш, ♀ (Hilf).

Physocephala Schin.

- pusilla* Mg. Задар, концем јуна 2 ♂ (Novak); Босна-Херцеговина: Столац, 2 ♂ (Winneg.); Србија: Ниш, ♀ (Hilf).
truncata Lw. Хвар (и Задар), 4 ♂, 2 ♀ (Novak).
vittata F. Хвар, 2 ♂, 2 ♀ (Novak).
fraterna Lw. Задар, ♂ (Novak).

Zodion Ltr.

- cinereum* F. Хвар, у јулу ♂♀ (Novak); Србија: Пожаревац и Ниш, 2 ♂, 3 ♀ (Hilf);
Босна: Травник, ♂♀ (Thalh.).
notatum Mg. Босна: Чемерно, ♀ (Thalh.).

Oncomyia Rb. Dsv.

- atra* F. Задар, ♂ (Novak); Србија: Пожаревац, 2 ♂ (Hilf).
pusilla Mg. Лампја, ♀ (Apflb.).

**Glossigona* Rond.

- **bicolor* Mg. Schin., I., 383. Босна-Херцеговина: Столац, ♂♀ (Winneg.).
**nigritarsis* m. 10 м. ♀. *Capite luteo, thorace et abdomine nigris, cinereopruinosis; pedibus fere totis rufis, tarsis nigris.*

Од познатих двију врста разликује се врло лако по величини и боји. Грађа и боја главе скоро истоветна ко у врсте *bicolor*, само је горња половина затиљка сасвим тамна и на густо дугасто запрашена; пишци су посве хрђасто црвени а рилце је примјетно краће. Члтанци су тораке на густо дугасто запрашен, само се на хрипу истиче темељна боја у облику црнкастих бразготина и тачака, изнад којих стрше чекиње. Распознају се седам бразготина; једна скраћена средишња и по три \pm прекинуте пострани бразготине. Она што је најближа средишњој само је отрага скраћена; друга најтамнија и најдебља скраћена је сприједа али сиже, растворена у пјеге, отрага све до штитца; најскраћенија је с обадију страна скраћена и на попречној вези прекинута, састоји дакле од по једне дугољасте пјеге пред и иза попречне везе. Плећне кврге су нешто свјетлије, више бјелкасто-сиво запрашене. Штитца има шест црне тачкасте пјеге, од којих само двије апикалне немају чекиња. И завршнута, ваљкаста затка, изузевши сјајно црни хипопиг, посвуда је на густо дугасто запрашена те има попречне пруге, састављене од неједнако великих, црних тачака, из којих стрше чекиње. Сполни орган прилично је дуг, тубасто чуњаст, тамно црвено-смеђ. Бокови су исте боје, али су понајвише сивкасто запрашени и мјестимице тамно пјегасти. Дебела бедра су скоро посвуда црвено смеђа, само су с горње стране сивкасто запрашена, што пада нарочито у очи код предњих бедара. Црвено жуте гољенице прилично су јако, нарочито по средини запрашене те се блистају спрам положаја или бјелкасто или црнкасто; тарзе су посвуда црно-смеђе. Крелути су на основи жшво хрђасто-жуте, иначе једнолико тамно сиве; жиле су скоро онакове ко у врсте *bicolor*, само се дискоидална станица спрам вршка не проширује, већ је од малене

попречне жиле почињући правокутна; попречна жила на вршку дуља је и тече равним правцем, а прва обрубна станица отрага на кратко је зашиљена. Замашке су хрђасто-жуте, љуштице више бијеле.

Србија: Ниш, 1 ♀ (Hilf).

Myiopa Fbr.

testacea L. Задар, ♂ (Novak); Србија: Ниш и Пожаревац, 2 ♂ (Hilf).

**var. polystigma* (Rnd. у Schin. 387. означена као врста, али ће ипак бити само одлика; често се једва распознаје од *testacea*). Задар, Хвар, у јуну и на цвјетовима бадема у марту, 3 ♂ (Novak); Србија: Пожаревац, 2 ♂ (Hilf).

**puella* Rond. II., 245. Задар, 3 ♂ (Novak); нова за фауну Аустрије. Опис Rnd. посве се подудара; ваљда је *morio* Mg. IV. 148. с њоме идентична, но како у тамо описаног ♂ мањкају пипци, ваља имену Rond. дати предност. Разлика биће *nana* Macq., Mg. VII., 168., јер се тамо вели, да су јој гољенице бијеле а бедра смеђо-жута. Ова врста чини прелаз к врсти *Dalmannia*, јер су анадне станице једва више зашиљене него што су у неких *Dalmannia*-ја.

Dalmannia Rb.-Dsv.

marginata Mg. Задар, Хвар, 1 ♂ (Novak) и 3 ♀ са посве црном затком, идентичне са женкама, што сам их похватио око Метковића; ове су ♀ једнаке *flavipes* Macq., Mg. VII. 169. Не бих могао одједин, да ли све *marginata*-женке имаду посве црне затке или да ли су ове ♀ само одлике.

**punctata* Fbr., Schin., I., 389. Врбоска на Хвару, у јуну, 1 ♂, идентичан са екземпларима из Вилаха, Мелка и т. д. (I. Novak).

XVIII. фамилија: *Oestridae*.

* *Oestrus* L.

**purpureus* Br. Schin., I., 393. Врбоска на Хвару (каталог Novak, determ. Pokorny, али је нема у збирци).

* *Hypoderma* Clark.

**bovis* L. Schin., I., 396. Босна-Херцеговина: Столац, дне 3. јуна, 2 ♂ (Winneg).

**silenus* Br., Zoolog.-botan. Gesellsch., 1858., стр. 460. Госп. Siebäck упозорио ме је, да се у Br. Monogr., стр. 113. за ову врсту вели, да ју је Erber сабирао у Далмацији.

XIX. фамилија: *Muscidae*.

A. *Musc. calypterae*.

Phasia Ltr.

crassipennis F. Босна-Херцеговина: Столац, ♀ (Winneg.).

**var. taeniata* Pz., Rond. = *var. micans* Girsch., Entomolog. Nachr., 1888., стр. 7. Врбоска на Хвару, 1 ♂ (Novak).

* *Ananta* Mg.

**lateralis* Mg. Schin., I., 401. Србија: Ниш, 1 ♀ (Hilf).

* *Syntomogaster* Schin.

**singularis* Egg., Zoolog.-botan. Gesellsch., 1860., стр. 797., ♂, *viduus* Egg., на озн. мј.; ♀. *Campogaster parvulus* Rnd., Prodr., 1861., стр. 149., ♂, *debilis* Rnd. ♀; по свој

прилици само одлика врсте *delicatus* Mg. IV., 368., ♀, па би онда то име имало приоритет. Хвар, 2 ♂, 1 ♀ (Novak; детерминирана по Novak-овом каталогу као *parvulus* и *delicatus*).

Gymnosoma Mg.

- rotundatum* Mg. Задар, Хвар и т. д., мај—аугуста, ♂ ♀, честа (Novak); Столац, ♂ ♀ (Winneg.); Црна Гора: Ријека, ♀ (Mustaj-beg); Ниш у Србији, ♂ ♀ (Hilf).
 *var. *costatum* Pz. (у Schin. I., 411. означена као врста, али је ипак само одлика са видљиво облукастом — а не тубасто-кутном — четвртм уздужном жилом, те је прелазно спојена с нормалном формом). Задар, 5 ♂, 1 ♀ (Novak).
 (*Stylogymnomyia* B. B.) *nitens* Mg. Врбоска на Хвару, у јуну 1 ♂ (Novak).

Ocyptera Ltr.

- bicolor* Mg. Задар, Хвар, у мају, јуну 2 ♂, 1 ♀ (Novak).
 **brassicaria* Fbr., Schin., 416. Задар, ♂ ♀ (Novak).
 **cylindrica* Fbr., Schin., 417. Ниш у Србији, ♂ ♀ (Hilf).
 **pilipes* Lw., Schin., 415. *tincticornis* Rond., Prodr., IV. 129. Задар, 5 ♂, 5 ♀ (Novak); подудара се потпуно са описом Rond. и с једним Loew-овим типом из Калабрије (l. Erber); супрам тога мислим да је истовјетност поуздана.
rubida Lw. Задар, 6 ♂, 2 ♀ (Novak).
excisa Lw. Такођер на Хвару, ♂ ♀ (Novak).
interrupta Mg., Schin., *Mussinii* Rond., Prodr., IV. 125. (Између обадва описа не налазим никакве разлике.) Ниш у Србији, ♂ (Hilf); посједујем ову врсту у великом броју из средње Европе, Ријеке (Fiume), Трста, такођер из Калабрије 1 ♀ (determ. Loew).
 (*Ocypterula* Rond.) *pusilla* Mg. Такођер око Задра, ♀ (Novak).

Echinomyia Dum. sens. Schin.

- fera* L. Задар, ♂ (Novak); долина Крупе код Пазарића, ♂ (Winneg.).
 var. *virgo* Mg. Задар, ♀ (Novak), Столац, ♀ (Winneg.).
magnicornis Zett. Задар, Хвар, 3 ♂, 5 ♀ (Novak); Карпениси, ♂ ♀ (Apflb.).
ferox Pz. Ниш у Србији, ♂ (Hilf).
tessellata Fbr. Задар, ♀ (Novak); Сарајево и Столац, 10 ♂, 1 ♀ (Winneg.); Пожаревац у Србији, ♂ ♀ (Hilf).
ferina Zett., *var. *abdominalis* (R.-Dsv. и Bezzi у Soc. entomolog. ital., 1894., стр. 10. као врста, али је поуздано само одлика; Bezzi и сам вели, да ју сматра као „*mera forma meridionale della ferina*“). Задар, l. Novak, 1 ♀, прелаз к нормалној форми; 1 ♂ имам из Калабрије.

Micropalpus Macq.

- **comptus* Fll., Rond., Prodr., III., 70. *fulgens* (Mg. pr. p.) Schin., I., 428., sec. BB. II. 125. Сарајево, ♂ (Winneg.).
 *(Subgen. *Homoconychia* BB. I. 133., III. 57. као врста), *lithosiphagus* Rond., Prodr., III., 66. (као *Micropalpus*). Задар, ♂ (Novak). Подудара се тачно по Rond.: „Чело ♂ има четири реда чекиња.“ По BB. састоји вањски ред само од једне јаке предње и једне њежне отражње чекиње; у мојег ♂ у том су реду три једнако јаке чекиње.
 (Subgen. *Pokornya* mihi) *aberrans* n. Задар, 1 ♂ (Novak). Иначе се подудара тачно са екземпларом из Сплета, што сам га описао, само има други обруч тек двије обрубне макрохете, а станица скрајњег руба није затворена, него уско отворена. Ова се врста разликује дакле од типског *Micropalpus*-а једино по нешто дуљим пиналима и што нема дискалне макрохете. Polemiku о томе види у издању Zoolog. botan.-Gesellsch., 1901., стр. 119. и 410.
 Од врсте *Fischeria bicolor* Dsv. имамо с острва Хвара 6 ♂ и 1 ♀.

Olivieria Dsv.

**apennina* Rond., Prodr., V., 164. (као *Rhynchista*), Brauer у Akad. d. Wissensch., Беч 1898., стр. 37. (529.). Задар, ♂ (Novak); подудар се посве са ♂ из Италије (I. Bezzi) и ♂ из предалпског појаса код Адмонта.

Zophomyia Macq.

temula Scop. Пожаревац у Србији, ♀ (Hilf).

Plagia Mg.

*(Subgen. *Paraplagia* ВВ. II., 50. (354.) као врста) *Hilfi* m. ♂ 9 м.м. *Nigra, cinerascens, antennarum articulis basalibus palpisque rufis; seta fere tota incrassata articulo 2. brevi; oculis nudis; setis frontalibus parum descendentibus; facie setulosa, genis latis; unguibus brevibus; abdomine nigrofasciato, macrochaetis marginalibus; vena tertia usque ad transversam setulosa; appendice venae 4. longissimo.*

Ова врста подудара се скоро у свему са кратким описом врсте *Tachina ruficornis* Zett. III. 1019.; но пошто се по овом аутору његова врста слаже са врстом *curvinervis* Zett., изузевши једино боју пипаца и положај попречних жила, то је моја врста свакако друга, јер се она разликује од *curvinervis*-а по врло кратким кандама у ♂, јер нема дискалних макрохета у 2—4 обруча, јер је наставак жила ванредно дугачак, пошто је нешто дуљи него одјејек од малене попречне жиле до завоја, коначно и по кратком другом чланку чекиње, која се удебљава све до вршка.

Глава је бјелкасто прашљива, више висока него дуга, пошто су скоро посве црвени образи високи за половину очију. Чело широко најмање ко половина главе; средња бразготина црвено-смеђа, понешто прашљива и широка ко чеоне прутнице заједно; три сприједна избачене орбиталне чекиње, средишња је доста слаба. Од чеоних чекиња стоје само двије испод корјена пипца; насупротив су образи посути кратким, финим, црним чекињицама; једна снажна вибриса тик изнад руба устију; поврх исте двије или три, а одозгб више за пола краће и много тање чекиње. Чланци корјена у пипца свјетло црвени; завршни чланак линеалан, тамно црн, четири пута дуљи него други чланак. Чекиња гола, нешто краћа од трећег чланка у пипца и скоро до вршка удебљана; само се пошљедња петина свршава у шиљак; други чланак чекиње једва дуљи него дебео. Пипало свјетло црвено-жуто, краће од рица, спрам вршка слабо удебљано. Уз горњи очни кут стоје двије натраг завинуте чекиње; у трокуту оцела (*Ocellendreieske*) су двије, а иза њега на рубу тјемена опет двије много мање, спрам извана завинуте чекиње. — Грудне стране прилично су на густо а хрбат торакса још гушће дугасто (на предњем и постраном рубу сасвим бијело) запрашене те имаду четири поједнако одмакнуте слабе црне прутнице, од којих су двије вањске дебље, пјегасте, уз попречни вез прекинуте, док су унутарње линеалног облика те видљиве тек пред попречним везом. Длакавост је густа, длаке су дугачке, отрага и уз руб штита знатно дуље; по три дорзоцентралне длаке стоје испред и иза попречне везе; двије антериорне длаке на штиту стоје паралелно и окомито. Затка дугољасто-јајолика; први обруч потпуно и крајње трећине наредних трију обруча сјајно црне; бјелкаста прашина прелијева се пјегасто те прелази без оштрог омеђашења у црну боју уз крајеве. Први обруч нема макрохете; у другом налазе се у средини и по страни по двије макрохете уз руб; трећи и четврти обруч имаду уз руб осам макрохета, које су поједнако далеке једна од друге; остала је длакавост кратка, прилично притиснута, без макрохетског облика. Малени хипопиг с уско овалним процјепом има дебели, завинуту, напријед и доле управљени црни пенис. Ноге кратке и снажне; канџе лијесу дуље од њиховог чланка; отражје су гољенице неједнако длакаве. Крељути свјетле ко стабло; само је

трећа уздужна жила длакава до нешто преко малене попречне жиле; жиле на вршку и отражња попречна жила ванредно косе, тачно ко у врсте *Plagia ruricola*.
Ниш у Србији, 1 ♂ (Hilf).

Gonia Mg.

- **ornata* Mg., Kow. у Wiener entomolog. Zeitschr., 1888., стр. 11., *capitata* Schin., I., 443. Задар, Хвар, 6 ♀ (Novak).
- **hebes* Fall., Schin., 444., Kow., на озн. мј. 5. Задар, ♀ (Novak).

Nemoraea Dsv. sens. Schin.

- (*A. Erigone* Dsv., BB.) *radicum* Fbr., Brauer у Akad. d. Wissensch., 1898., стр. 534. (Sep. 42.). Травник, 2 ♂ (com. Thalh.).
- connivens* Zett., Br., на озн. мј. 536. (Sep. 44.). Травник, 1 ♂ (com. Thalh.).
- *(*D. Nemoraea* BB.) *pellucida* Mg., Schin., I., 449., *conjuncta* Rond., Prodr., III., 72., BB. I., 116. (Sep. 48.). Задар, ♂ (Novak).

Exorista Mg. sens. Schin.

- *(*Parexorista* BB. I., 87. [Sep. 19.] *cheloniae* Rond., Prodr., III., 138., Schin., I., 463., BB. II., 320. (Sep. 16.). Задар, 3 ♂, 1 ♀ (Novak).
- (*Blepharidea* Rnd., BB.) *vulgaris* Fall. Задар, 2 нормалне ♀ (Novak).
- var. Отражња станица уз руб затворена или на кратко петелјкаста. Задар, 2 ♂, (Novak).
- (*Sisyropa* BB.) *excisa* Fall. Задар, 2 ♂ (Novak); Србија: Ниш, ♀ (Hilf).
- lota* Mg., Schin., BB. Габела, 10. јула добављене 2 ♀ са *Bombyx neustria* (Winneg).

Meigenia Dsv.

- bisignata* Mg. Задар, ♀ (Novak).

Masicera Macq. sens. Schin.

- (*A. Masicera* Rond.) *sylvatica* Fall. Задар, ♀ (Novak); на Требевићу, ♂ (Winneg.).
- (*B. Argyrophyllax* BB.) *puriphaga* Rond. Из Сарајева још 6 ♂, 2 ♀ (Winneg.).
- **atropivora* Rond., Prodr., IV., 15. (као *Blepharipa*), BB. II., 344. (Sep. 40.), Girschner у Entomolog. Nachr., 1899., стр. 6. Домановић, сабрана са *Notodonta trepida* дне 19. јула 1899., 22 ♂, 24 ♀ (Winneg.).
- (*C. Hemimasicera* BB.) *properans* Rond. По гласу писма др. Вијенева (Villeneuve) и по његовој радњи у Soc. ent., Париз 1900., стр. 161. ово је добра врста, али је једнака врсти *fatua* Mg. IV., 385 ♂ = *festinans* Mg. IV., 384 ♀ (типови!), треба дакле да јој се дадне име *festinans*.
- *(*D. Ceromasia* Rond.) По мени у фауни Босне стр. 51. ко *festinans* наведена ♀ из Лашве треба да носи име *rutila* Mg. = *florum* Macq. Rnd. Овдје и у Wiener entom. Zeitschr., 1893., стр. 90. описана одлика са прим гољеницама (1 ♀ са острва Хвара) специфично је различна на основу поновног тачног истраживања од врсте *rutila*, и то по знатно краћем и ширем, на горњем бриду (слично ко што у *Epicampocera*) сведено конвексним трећим чланком пипца, за тим по пипалу, које је на вршку црно. Мислим, да је тај екземпляр још не описана женка од врсте *acanthophora* Rond., Prodr., IV., 28. (1 ♂ из Корзике); крељутни окрајни три распознаје се додуше, али је једва дуљи него у *florum*-а; број чеоних чекњица за половину је мањи него у *florum*-а, три од њих стоје испод корјена пипца, пошљедња у средини између чеоне прутнице и очију. BB. II., 12. убраја *acanthophora* међу *Dexodes*-е те вели, да је = *spinuligera* Rnd., но ја уз то не могу да пристанем, јер се описи не подударају и јер је Rond. врсту *spinuligera* често сабирао.

**Eggeria* Schin.

**fasciata* Egg. Schin., I., 488. Сарајево, ♂ (Winneg.).

Phorocera Dsv. sens. Schin.

(A. *Phorocera* Rond. BB.) *pavida* Mg. IV., 398.; по типу (teste Villeneuve, Soc. ent., Париз 1900., стр. 161.) идентична са *cilipeda* Rond., те јој припада приоритет. Столац, ♂ ♀ (Winneg.).

(C. *Parasetigena* BB.) **nigrofasciata* m. ♀ 9 м. *Simillima segregatae et mediae* Rnd.; *differt praesertim corpore flavopollinoso, abdomine nigrofasciato.*

Врло слична врсти *segregata*, од које имам много екземплара, само постоје ове различности: два базална чланка у пипца су првено-смеђе боје; чело, тораке и затка нијесу сивкасто него жуткасто запрашени; испод корјена пипца само су двије чеоне чекиње; вибрисе дижу се скоро до тог корјена; други чланак чекиње у пипца дуљи је него широк; уз корјен треће уздужне жиле има седам а не двије чекиње, но оне не сижу никако до попречне жиле; први сегменат је сасвим црн а три наредна имаду оштро омеђашене црне крајње прутце (на другом и трећем дугачке $\frac{1}{3}$, а на четвртм $\frac{1}{2}$ обручеве дуљине); четврта уздужна жила има прилично дугачак привјесак. По боји пипца и по чеоним чекињама подудара се са *Setigena media* Rond., Prodr., III., 181., коју ја немам; како Rond. ништа не спомиње о жутој прашљивости и црним прутцама на затки, било би идентифицирање одвише смјело. Од врсте *Eggeria fasciata* разликује се једино по маргиналним макрохетима и т. д.

Ниш у Србији, ♂ (Hilf.).

*(F. *Machaira* Rond., BB., I., 91. [Sep. 23.] *taeniata* Mg., IV., 389., *munda* Mg., IV., 395., *concinata* Mg., IV., 412., Schin. 489., *serriventris* Rond., Prodr., III., 159., BB., на озн. мј.

Сва су ова имена спрема типова синонимна. (Испореди Villeneuve у Soc. ent., Париз 1900., стр. 161., BB. на озн. мј. и Stein у Ent. Nachr., 1900., стр. 15. и 21. [Sep.]), али *taeniata* има приоритет. Задар, 4 ♂, 1 ♀ (Novak); Сарајево, 3 ♀ (Winneg.).

Miltogramma Mg.

**melanura* Mg., IV., 232., ♀, Villeneuve у Soc. ent., 1900., стр. 381., *Metopodia? mel.*, BB. III., 134. (♂ није познат). Задар, ♀ (Novak).

ruficornis M. Хвар, ♀ (Novak).

(B. *Sphixapata* Rnd. *albifrons* Rond. Задар, ♀ (Novak).

(C. *Metopodia* BB.) *grisea* Mg., III., 230. и *intricata* Mg., III., 232. јесу по типовима (испореди Villeneuve, Soc. ent., Париз 1900., стр. 381. и Stein. у Ent. Nachr., 1900., стр. 11. (Sep.) идентичне; прво име дакле старије.

**Labidogyne* BB., I., 144. (Sep. 76.), *Redtenbacheria* Schin. pr. p.

**biguttata* Mg. Schin., I., 513., BB. на озн. мј. Задар, 4 ♂ (Novak).

Tryptocera Macq. sens. Schin.

(*Clausicella* Rond. *suturata* Rnd.). Задар, ♂ (Novak).

(*Discochaeta* BB.) *muscaria* Fall. и т. д. Задар, 2 ♂ (Novak).

*(*Neaeropsis* BB., III., 151. (Sep. 63.) *laticornis* Schin., I., 517., BB., non Mg. Хвар, у јулу 1 ♂ (Novak).

(*Gymnopaeria* BB.) **exoleta* Mg. var. *tibialis* (Dsv., Rond., Prodr., III., 15. као врста). Задар, ♀ (Novak).

Glaucophana BB.

laticornis Mg., III., 351., Rnd. IV., 154., non Schiner, *amasiae* BB. (Ову истовјетност означаје сâм BB. (III., 187., Sep. 99.) Задар, 1 ♀ (Novak као *Tryptoc. latic.*).

Siphona Mg.

cristata Fbr. Пазарић (долина Крупе), ♂ (Winneg.).

**Phytomyptera* Rond., BB., I., 103.

**nitidiventris* Rond., III., 20. Задар, l. Novak 1 ♀ са црвеним базалним чланцима у пипака и првеним пипалом и два ♂, у којих на пипцима и пипалу не запазих ништа црвена, по чему се посве или скоро посве подударају с врстом *unicolor* Rond. (Entom. ital. 1872., стр. 108.). Но како је Rond. од *nitidiventris*-а сабрао само један екземплар (није означено да ли је то ♂ или ♀) и како се иначе екземплари сасвим подударају, то сам увјерен, да је *unicolor* само ♂ или бар одлика ♂ врсте *nitidiventris*. Код Воловске сабрао сам два ♂ са јасно црвеним пипалима, али посве тамним пипцима; то ће дакле бити прелазна форма!

Clytia Dsv.

helvola Mg. Задар, ♂ (Novak).

Loewia Egg.

setibarba Egg., Schin.! Задар, ♂ (Novak).

Phorichaeta Rond.

carbonaria Mg. *var. *fuliginaria* (Rond., Prodr., IV., 100. као врта). Мостар, 2 ♀ (Aprlb.).

Leucostoma Mg.

brevis Rss. Задар и т. д., 3 ♂, 1 ♀ (Novak).

Stevenia Dsv.

**parmensis* Rond., Prodr., IV., 145. Хвар, 1 ♂, 2 ♀ (Novak).

Rhinophora Dsv.

(*A. Rhinophora* BB.) *melania* Mg. Задар, ♂ ♀ (Novak).

inornata Lw., Schin. Задар, ♀ (Novak).

(*B. Ptilochaeta* Rond.) *umbratica* Fl. *simplicissima* Lw. Schin. Задар, ♀ (Novak).

femoralis Mg. Задар, Хвар, 3 ♂, 14 ♀ (Novak); Илиџе 2 ♂ (Aprlb.).

var. *signata* (Mik). Задар и т. д., 8 ♂ (Novak).

Morinia Dsv. sens. Schin.

(*Rhinomorinia* BB., I., 123. = *Metopisena* и *Morinia* Rond., V., 159.—161. **trifasciata* Macq., Schin., I., 551., *celer* Rond., V., 161., (1 ♂). Задар, 1 ♂, 1 ♀ (Novak). Мислим, да је истовјетност утврђена, пошто се описи Schin. и Rond. потпуно подударају. BB. III. вели, да му је непознат род и врта Rond. Хабитуелно ванредно слична врсти *melanoptera* Fl., али различна већ по врло јаким дискалним и маргиналним макрохетима затке; још више сродна с врстом *sarcophagina* Schin. = *velox* Dsv., Rond., V., 160., али од ње различна по много ужем челу у ♂ и по загнутој у куту четвртој уздужној жили. Женка, непозната

Schin. и Rond., има чело, велико од прилике $\frac{1}{4}$, од ширине главе са три орбиталне чекиње, од којих су двије предње завијене напријед а отражња постранце. Смеђо-црна чеона бразготина од прилике је исто тако широка ко свака оловасто сиво, слабо сјајна чеона пругица. Затка је краћа и шира; канџе су једва половину дугачке ко оне у δ ; иначе нема разлике.

Примједба. Пошто сам у дјелу Tiefs dipterol. Nachlass, Цјеловац (Klagenfurt), 1900., стр. 59. описао врсту *Morinia* (Subgen. *Melanomyia*) *trifasciata* n., морам за оне, који задржаше род *Morinia* у смислу Schiner-а, промјенити име у *tricingulata* n.

*(Subgen. *Hoplisa* Rond., V., 155., BB., I., 124., Sep. 56.) *tergestina* Schin., I., 552. (1862.) = *mendica* Rond., на озн. мј. (1862.) I., *Phyto pygmaea* Strobl, Dipt. v. Steierm., II., 51., по свој прилици и Zett. 1274. Задар, δ (Novak). Сабрао сам ову врсту почешће у Штајерској и око Монфалкона; добих ју од др. Funk-а као *tergestina* и од др. Bezzi-а из Мадерата као *mendica*.

*(Subgen. *Tromodesia* Rond., V., 145.) *vitripennis* Rond., на озн. мј. (\varnothing). Задар, δ (Novak).

Ова врста припада по Schiner-у свакако к роду *Morinia*; и по мојем увиђењу треба ју сматрати као Subgenus овог рода. Госп. Brauer-у је ова животиња непозната а Rond. познаје само \varnothing . Мужјак подудара се по боји и жилама потпуно с описом женке, једино су осим кољена, прстенова и једне апикалне пругице на бедрима још и сударајуће се стране првог и другог обруча црвене. Чини се да је чело истовјетно са оним у женке, које није поближе описано: чело мјери $\frac{1}{3}$ од ширине главе, има црну мутну осредњу бразготину и двије од прилике једнако широке, бјелкасто-сиво запрашене пострани бразготине, на којима стоје по три макрохете, предње окренуте напријед, а најотражнија унатраг. Двије оцеларне чекиње fine су ко влас те су напријед управљене; у отражњем очном куту стрше двије јаке чекиње. Уста нијесу избачена; образи су краћи од округлих очију. На сивкасто запрашеном хрипу торакса само су једна прилично дебела осредња бразготина и попречни шав јасно тамније боје. Двије дорзоцентралне чекиње пред, а три иза попречног веза. Штитица има четири видљиво јаке чекиње, од којих се апикалне укрштавају. Затка је дугољасто овална, скоро ваљкаста; црни хипопиг јасно се разабире али није избачен ни доле нити унатраг; он испуњава удубину пошљедњег обруча, имаде двије попречне бразде, између којих се уопреко повлачи низ црних чекиња. Први и други обруч нема додуше у осредњој линији макрохете, али се постранце налазе неколико чекиња, које су дуљином па и дебљином снажније од осталих, које би могли такођер назвати макрохетама; женка нема по Rond.-у никаквих макрохета. Ноге су слабо чекињасте; канџе су најмање тако дугачке ко и њихови чланци; крпице су понешто краће. Трећа уздужна жила има само на основи 1—2 fine чекиње. Све остало види у Rond.-а.

Melanophora Mg.

roralis L. Задар, Хвар, 7 нормалних δ и 2 \varnothing од var. *atra* Meq., Schin.

Nyctia Dsv.

halterata Pz. α . Задар, Хвар, март—јуни, 3 δ (Novak).

β *Servillei* Dsv. Задар, Хвар, 2 δ , 2 \varnothing (Novak).

γ *camivaria* Pz. Задар, \varnothing (Novak).

Mintho Dsv.

praeceps Scop., Rond. Хвар, јули—октобар, 4 δ , 4 \varnothing (Novak).

Dexia Mg. sens. Schin.

(*A. Dexia* BB.) *rustica* F. Србија: Ак-Паланка. δ (Hilt).

(*B. Myiocera* Dsv.) *ferina* Fl. Ак-Паланка у Србији, δ (Hilt).

(*C. Dexiosoma* Rnd.) **europaeum* Egg., Zoolog.-botan. Gesellsch., 1860., стр. 801., Schin., I., 565. (као *Microphthalma eur.*), *longifacies* Rond., Prodr., V., 85. (1862.), BB. I., 117. (Sep. 49.). Србија: Ниш, ♀ (Hilf).

Sarcophila Rond.

latifrons Fall. Задар, ♂ ♀ (Novak).

Sarcophaga Mg.

carnaria L. α *coerulescens* Rond. Задар, Хвар, 4 ♂, 2 ♀ (Novak).

atropos Mg. var. γ *noverca* (Rnd.), Strobl, Dipt. v. Steierm., II., 56. Задар, 3 ♂, 1 ♀ (Novak).

melanura Mg., Rnd. *striata* Schin. Задар, 2 ♂, 3 ♀ (Novak); Сарајево, ♂ (Winneg.).

pumila Mg., Schin. Србија: Пожаревац, ♀ (Hilf).

nigriventris Mg., Rnd., Strobl, Steierm., II., 59. Задар, 3 ♂ (Novak).

haematodes Mg. Задар, 2 ♂, 2 ♀ (Novak); Србија: Пожаревац, ♂ (Hilf).

**consanguinea* Rond., Prodr., V., 127. Задар, ♂ (Novak).

**erythrura* Mg., Rond., на озн. мј. 126. Задар, ♀ (Novak).

Stomoxys Geoffr.

calcitrans L. Земонско, 2 ♀ (Müller).

(*Lyperosia* Rond.) *irritans* L. Задар, ♂ (Novak).

Rhynchomyia Dsv.

columbina Mg. Хвар, јун—аугуст, 10 ♂, 18 ♀ (Novak).

cyanescens Lw. Хвар, ♂ ♀ (Novak); Србија: Ниш, ♂ (Hilf).

speciosa Lw. Хвар, 2 ♂, 2 ♀ (Novak).

Graphomyia Dsv.

maculata Scop. Хвар, 2 ♂ (Novak).

Calliphora Dsv.

erythrocephala Mg. Хвар, 2 ♂, 5 ♀ (Novak); Валона, Подгорица, 2 ♂, 13 ♀ (Mustaj-beg).

Pollenia Dsv.

vespillo Fbr., Schin. Србија: Ниш, ♀ (Hilf).

rudis Fbr. Пазарнић, 2 ♂ (Aprlb.); Србија: Пожаревац и Ниш, 2 ♂, 1 ♀ (Hilf).

Dasyphora Dsv.

versicolor Mg. и т. д. Сарајево, ♂ (Aprlb.).

pratorum Mg. Задар и т. д., 5 ♂, 3 ♀ (Novak); Сарајево, ♀ (Winneg.); од var. *saltuum* имамо једино вели споменутог ♂ са острва Хвара.

Lucilia Dsv.

regina Mg. Задар, 1 ♂, 2 ♀ (Novak).

nobilis Mg. Задар, 9 ♀ (Novak).

caesar L. Задар, Хвар, ♂ ♀ (Novak); Цетинје, Подгорица, 2 ♀ (Mustaj-beg); Пожаревац у Србији, ♀ (Hilf).

cornicina F. Задар, 3 ♂, 2 ♀ (Novak); Јанина у Албанији, ♀ (Aprlb.).

Pyrellia Dsv.

- cadaverina* L. Задар, ♂ ♀ (Novak).
serena Mg. На Требевнићу, ♂ (Winneg.).

Musca L.

- corvina* F. Ниш у Србији, ♀ (Hilf).

Myiospila Rnd.

- meditabunda* F. Бијам-планина, ♀ (Apflb.).

Aricia Dsv.

- lardaria* F. Хвар, ♀ (Novak).
lucorum Fall. Задар, 4 ♂, 2 ♀ (Novak); Вареш, ♂ (Apflb.).
**obscurata* Mg., Schin., 600. Задар, ♀ (Novak).
**errans* Mg., Schin., 604., Schnabl, I., 125., II., 97. Задар, ♂ (Novak).
umbratica Mg. Задар, ♂ (Novak).

Spilogaster Macq.

- Sundevalli* Zett. На Требевнићу, ♀ (Apflb.).
**nigricolor* Fall., Zett., 1646., Schin., 610., Rond. VI., 85. Вареш, ♀ (Apflb.).

Hydrotaea Dsv.

- irritans* Fall. На Требевнићу, ♀ (Winneg.).
*var. *dentimana* (Mg. V. 109., Schin. 617. као врста). Хвар, ♀ (Novak); Долина Крупе:
Пазарић, 2 ♀ (Winneg.).

Ophyra Dsv.

- anthrax* Mg. Земонико, ♀ (Müller).

Hylemyia Dsv.

- coarctata* Fl. Ак-Паланка у Србији, ♀ (Hilf).

Anthomyia Mg.

- pluvialis* F. Из Задра и Хвара, 8 ♂ нормалне форме, 2 ♂, 3 ♀ var. *procellaris* Rnd.
1 ♀ од пошљедње такођер из Пожареваца у Србији (Hilf).
albicincta Fall. Столац, ♂ (Winneg.).
sulciventris Zett. Бијам-планина, ♂ ♀ честе (Apflb.).
(*Chortiphila* Meq.) **trapezina* Zett. var. *impudica* Rond., види Strobl, Spanische Dipt.
у Wiener entomolog. Zeitschr., 1899., стр. 220. — Пожаревац у Србији, ♂ (Hilf).
(*Pegomyia* Meq.) **figulina* Rond. VI., 166. Задар, ♀ (Novak); Земонико, 2 ♀ (Müller).
(*Phorbia* Dsv.) **striolata* Fall., Zett., 1545. Хвар, ♂ ♀ (Novak).
**hirticrura* Rond. VI., 214. Задар, ♂ ♀ (Novak).
ciliocrura Rnd., има је почесто из Задра и т. д. (S. Novak); такођер код Пожареваца
у Србији (Hilf).

Homalomyia Bouché.

- scalaris* F. Спљет, концем маја ♀ није ријетка (Strobl).
**Schembrii* Rond., Prodr., VI., стр. 60. (2 ♀ са Малте). Задар, 2 ♀ (I. Novak).
Stein наводи у својем дјелу Monogr. von Homal., стр. 29. и 32. њему у
природи непознату врсту *schembrii* као двојбено синонимну са врстом *ornata*

Mg. Моје двије женке, које прибравам врсти *schembrii*, додуше су ванредно сличне женкама врста *ornata* Mg. и *pretiosa* Schin., које такођер посједујем, али су специфично различне од овијех по много крађој, отражњој попречној жили; она је само понешто увинута, видљиво је краћа од завршног комада пете уздужне жиле те је њезина удаљеност од предње попречне жиле само мало краћа него завршни комад четврте уздужне жиле; — ова обиљежја тачно се слажу са описом Rond.-а, јер он вели за отражњу попречну жилу „*fere recta et valde distans ab intermedia*“. Предња попречна жила не лежи додуше тачно насупрот завршка споредне жиле, већ нешто изван ње, али јој је ипак ближа него главној жили. Но Rond. не вели „*contra*“ већ само „*fere contra*“, што се добро слаже с мојим екземпларима. Надаље опажам ја у врстама *ornata* и *pretiosa* на отражњим гољеницама само једну преапикалну чекињу, док су у врсте *schembrii* између средине и вршка двије поједнако високо усађене чекиње (једна вањска отрага и једна тачно у позадини). У средини отражњих гољеница налазе се три скоро поједнако високо усађене чекиње (једна вањска предња, једна вањска отрага и једна тачно у позадини). У боји разликује се *schembrii* од *ornata* и *pretiosa* по жутим шпалама и жуто црвеним основним чланцима шпака, од врсте *pretiosa* још и по знатно ширем челу.

Lispe Ltr.

tenuipalpis Zett. Такођер око Задра, ♂ ♀, нијесу ријетки (Novak).
tentaculata Dg. Брусје на Хвару, у јулу, 1 ♂ (Novak).

Coenosia Mg.

costata Mg. и нормална форма *tigrina* F. предлеже из Задра у обим сполима (S. Novak).

Atherigona Rond.

quadripunctata Rss. Задар, Хвар, јуни—аугуст, ♂ ♀ нијесу ријетке (S. Novak).

Schoenomyza Hal.

littorella Fall. Сарајево, ♀ (Winneg.).

**Myopina*.

maritima Rüder у Wiener entomolog. Zeitschr., 1887., стр. 115. Задар, 1 ♀ (Novak). Госп. P. Stein имао је доброту, детерминирати ову досад само с острва Нордернеј и Боркум познату животињу; она је по његовом мишљењу паразито обална животиња.

Б. Muscidae acalypterae.

1. скупина: *Cordylurinae* и *Scatophaginae*.

Phrosia Rb.-Dsv.

albilabris F. Позаревац у Србији, ♂ ♀ (Hilf).

Norellia Rb.-Dsv.

nervosa Mg. На Требевићу код Сарајева, ♂ ♀ (Apflb.).

spinimana Fall. Сарајево, 1 ♂ (Winneg.).

alpestris Schin. У шумском појасу Трескавице-планине, 1 ♂ (Apflb.).

**armipes* Mg. V., 234., Schin., II., 6., Becker, Mon., 127. На Трескавици-планина, 1 ♂ (Apflb.).

Од врсте *striolata* Mg. разликује се овај екземплар по чисто жутим бедрима, скоро сасвим црвено-смеђем хипопигу и по трим парима чекиња (осим преапикалних) на отражњим гољеницама; мој мужјак *striolata* има четри пара чекиња. Тај екземплар одговара дакле тачно описима Schiner-а и Becker-а. Хригени штитац потамнио је од влаге па се с тога не виде по њему пруге.

Scatophaga Mg.

lularia F. Бијам-планина, ♂ (Apflb.).

stercoraria L. Биће да је обична по читавом балканском полуострву; видио сам примјерке такођер из Србије (Hilf.) и Цариграда (Apflb.).

squalida Mg. Бијам-планина, ♂ (Apflb.).

dalmatica Becker, 176., ♀. Моје налазиште за врсту *littorea* Fall., „Хвар, l. Novak“ треба брисати; одредих ју год. 1892., прије него што је изашло Monogr. Becker-ова по Schiner-у и дођох на врсту *littorea*, али је ова по његовом опису истовјетна са врстом *dalmatica* Becker, спрема чега овај сасвим правилно припомиње, да се тај опис не слаже са врстом *littorea*, јер густа бијела длакавост затке и она на отражњим гољеницама пристаје за мужјака врсте *dalmatica*; *littorea* ♂ има по Becker-овом оригиналном примјерку из Данске затку са густим црнкастим длакама и голе отражње гољенице. Не ћу да поричем, да је Pokorny у збирци Schiner-а нашао врсту *littorea*, али је у томе случају настала замјена, јер Schiner-ов опис пристаје само за врсту *dalmatica*. Послије Schiner-а чини се, да се око Трета није више сабирала нити *littorea*, ни *dalmatica*, јер у Dr. Funk-а и Gräff-а: „Contributo alla Fauna dei Ditteri dei dintorni di Trieste“, 1895., фале обадвије врсте. Изгледа да уз Средоземно море *dalmatica* замјењује сјеверну врсту *littorea*. Како је Becker познавао само ♀, излажем овдје разлике у женке: фина длакавост на хригту торакса такођер је слаба, али се јасно разабире два реда дорзоцентралних чекиња; густа длакавост грудних страна и затке скоро је посве бијела, само на рубовима сегмената стоје одуље, круте црне „рубне макрочете“. Затка је тачно испрутана и ванредно кратка; хипопиг ко у врсте *littorea*, али је свјетлије запрашен и слабије је зарашћен црним чекињама. Длакавост свих бедара тачно је онакова, као што ју Becker описује за ♀, али се на горњој унутарњој страни предњих бедара налази само неколико финних чекиња, које се могу лако превидјети, ако су бедра притиснута. Све остало слаже се са извреним описом Becker-а.

2. скупина: *Helomyzinae*.

Phycodromia (Stnh.).

meridionalis Rnd. Такођер око Задра, 1 ♂ (Novak).

Helomyza Fall.

variegata Lw. Хвар, ♂ ♀ (Novak).

**tuberculosa* Dsv. Ова досад једино из Француске позната врста разликује се по Loew-у (Berliner entomolog. Zeitschr., 1868., стр. 386.) од *gigantea* Mg., Loew, Mon., 25. = *maxima* Schin., II., 24. тиме, што чекиње на дњој страни средњег бедра у ♂ нијесу на густо сабране, већ су поредане у прилично дугољастом реду; мимо тога су у мојег ♂ бедра примјетно слабије удебљана, а горња страна груди није посве гола, него има у отражњем горњем куту понешто кратких длачица (од прилике десет). Задар, ♂ (Novak).

pectoralis Loew, Mon., 25. Задар, 1 ♂, 2 ♀ (Novak).

♂ разликује се од врсте *foeda* Lw. у средњој пети, која никако није зарасла финним длакама. *Foeda* ♂ има дугачке, њежне, слабо одстојеће, *cingulata* Pok. (коју посјеђујем из Париза и Шлеске), скоро окомито одстојеће дугачке, њежне густе длаке. Можда је *cingulata* тек свјетлије обојена пасмина врсте *foeda*.

- affinis* Mg. Задар, ♂ (Novak); Пожаревац у Србији, ♀ (Hilf).
 **bistrigata* Mg., Loew, Mon., 20. Задар, ♀ (Novak).
 **humilis* Mg., Loew, Mon., 20. Задар, ♂ (Novak).

Eccoptomera Lw.

- emarginata* Lw. Бијам-планина, 11 ♂, 2 ♀ (Apflb.).

Vlepharoptera Lw.

- serrata* L. Бијам-планина, 2 ♂ (Apflb.).
cineraria Lw. Олово, ♀ (Apflb.).
 **spectabilis* Lw., Mon., стр. 58. Бијам-планина, Олово, 1 ♂, 5 ♀ (Apflb.).

Heteromyza Fll.

- atricornis* Mg. Задар, 2 ♀ (Novak).

Tephrochlamys Lw.

- rufiventris* Mg. *var. *laeta* (Mg., Loew 78. означаје ју као врсту, Strobl, Dipt. v. Steierm., II., 85. као одлику). Осим типичних 7 ♀ предлеже такођер од ове одлике 2 ♀ из Задра и Хвара (I. Novak).
 **flavipes* Zett., Lw., 77. Сарајево, ♀ (Winneg.).

5. скупина: *Sciomyzinae*.

Sciomyza Fall.

- notata* Mg. Задар, ♂ ♀ (Novak); екземпларе означао је и г. Hendel као *notata*.
cinerella Fall. Са Хвара наведени екземплари припадају мојој var. *meridionalis*;
 ову одлику сабраше око Задра Novak, око Земоника Müller.
 **rufiventris* Mg., Schin., II., 48. Бијам-планина, ♀ (Apflb.).

6. скупина: *Tetanocerinae*.

Tetanocera Ltr.

Примједба: Госп. Hendel написао је од онда (1900. у Zoolog.-botan. Gesellsch., стр. 319. до 358.) монографичку расправу о европским врстама овог рода те их раздјељује у шест рода, без да се је тиме умножао број врста и без да је познавао ванредно сличне сјеверо-американске врсте. По мојем мишљењу једва ће се моћи сви родови одржати као subgenera, јер длакавост, на којој се родови понајвише оснивају, ванредно је промјенљива по мојем искуству, нарочито по грудним странама. По овом иначе врло марљивом раду настају за моју фауну ове намјене у именима; *robusta* Lw. је нешто већа одлика врсте *ferruginea*; *vittigera* из Сплета испоставља се поновним истраживањем Novak-овог екземплара као *punctata* F.; *reticulata* F., Mg., Lw., Schin. треба да се зове *coryleti* Scop.; *coryleti* Schin. (non Scop.) зове се *chaerophylli* Fbr.

- ferruginea* Fall. Ниш у Србији, 2 ♂ (Hilf); по Hendel-у, стр. 341. такођер у Далмацији (I. Frauenfeld).
chaerophylli F. *coryl.* Schin. Далмација (I. Frauenfeld, по Hendel-у, стр. 346.); Ријека у Црној Гори, ♀ (Mustaj-beg); Пожаревац у Србији, ♂ (Hilf).
coryleti Scop., *reticul.* F. Трогир, Далмација, ♀ (Apflb.).
vittigera Schin. Далмација (I. Mann, по Hendel-у, стр. 351.).
punctulata Scop. Ниш у Србији, ♂ (Hilf).

Limnia Dsv.

marginata F. Столац, ♀ (Winneg.); Хвар и т. д., многи ♂♀ (Novak).
catenata Lw., Schin. Ниш и Ак-Паланка у Србији, ♂♀ (Hilf).
inguicornis Scop. Сарајево (Winneg.); Ниш у Србији, ♂ (Hilf).

Elgiva Mg.

**trivittata* Strobl, Span. Dipt. у Wiener entomolog. Zeitschr., 1899., стр. 224. Ниш у Србији, ♀ (l. Hilf). ♂ сабрао сам код Ируна у Шпанији.

Sepedon Ltr.

spinipes Scop. Ниш у Србији, ♂♀ (Hilf).
spegeus F. Ниш, Пожаревац и Ак-Паланка у Србији, 7 ♂♀ (Hilf).

7. скупина: *Ortalidinae*.

Otites Ltr.

lamed Schrk. Задар, ♀ (Novak); Пожаревац у Србији, ♂♀ (Hilf).

Ortalis Fall.

formosa Pz. Пожаревац у Србији, ♀ (Hilf).
ruficeps F. Из Задра и Хвара предлеже 6 ♂, 4 ♀ (l. Novak); Столац, ♂ (Winneg.).
**gyrons* Lw. у Wiener entomolog. Mon., 1864., стр. 15. Далмација, ♂♀. Овај цитат превидно сам у мојој фауни. Немам ове врсте.
grata Lw. Сан Стефано код Цариграда, 1 ♀ (Apflb.).

Ceroxys Macq.

**acuticornis* Lw., Neue dipt. Beitr., 1854., Schin., 74. Пожаревац у Србији, ♂♀ (Hilf).

Myennis Rb.-Dsv.

**obliqua* Lw., Mg., X., 273. (као *Systata*, из Крфа, l. Erber, ♂). Карпениси, 2 ♂ (Apflb.).

Herina Dsv.

afflicta Mg. Земонико код Задра, 2 ♀ (l. Müller).
frondescentiae L. Хвар, 2 ♀ (Novak).

Platystoma Mg.

(*umbrarum* F. и *tegularia* Lw., у великом броју из Задра, ♂♀, l. Novak).
**biseta* Lw., Mg., X., 283. (из Угарске). Пожаревац у Србији, ♂♀ (Hilf).
**pubescens* Lw., Neue dipt. Beitr., 1845., стр. 36. (из Родуса); Schiner спомиње ју на стр. 81. из Турске; Mik у Wiener entomolog. Zeitschr., 1884., стр. 204. (с описом) из Беча; Thalhammer ми је припослао једног ♂ из Угарске. — Столац ♂ (Winneg.); Карпениси, ♀ (Apflb.).

Seoptera Krb.

vibrans L. Сарајево и са Требевња, ♂♀ (Winneg.).

Chrysomyza Fall.

demandata Fall. Задар, Хвар, 8 ♂ ♀ (Novak).

**Ulidia* Mg.

**parallela* Lw., Dipt. Beitr., 1845., стр. 30., Schin., II., 88. — Ниш у Србији, 1 ♀ (Hilf).

8. скупина: *Sapromyzinae*.

Lonchaea Fall.

corsicana Becker, Mon., 330. Столац, 2 ♀ (Winneg.).

Sapromyza Fall.

**notata* Fall., Becker, 203. — Сарајево, 1 ♂ (Winneg.).

**muricata* Becker, 208. — Хвар, 2 ♀ (Novak); Pokorny одредио је ове женке као *tinctiventris* Rond., али су можда специфично различне због шест јаких макрохета у четвртом обручу. Ове двије ♀ тачно се подударају са једном досад познатом ♀ из моје збирке, коју сам нашао код Ријеке (Fiume); акростихалне чекињице у свих трију женки нијесу ипак, кошто Becker наводи четвороредне, већ су сложене доста сметено у 5—6 реда (ово сам пронашао 20-кратим повећавањем, којим се вазда служим при тачнијем проучавању).

longipennis F. Пожаревац у Србији, ♂ (Hilf).

fasciata Fall. Ниш у Србији, ♂ (Hilf).

subvittata Lw. Задар, 5 ♂ ♀ (Novak).

plumicornis Fall. Пожаревац у Србији, 3 ♂ ♀ (Hilf).

abbreviata Becker., 220. Много екземплара добио сам из Калоче (I. Thalh., det. Becker); сабирао сам ју, али увијек само ♀ такођер око Монфалкона, но држим ју за слабију одлику *plumicornis*; мужјаци не могу се заправо од врсте *plumicornis* разликовати, а женке само тиме, што им је други обруч (врло проблематично обиљежје за врсте) нешто краћи и наводно још и тиме, што имаду четвороредне акростихалне чекињице. Ове чекињице нијесу али у врсте *plumicornis* правилно шесторедне, нити у ♀ врсте *abbreviata* (типичне по затки) правилно четвороредне, већ се у обадију врста распознају само 3 до 4 прилично правилна реда и поврх тога још неправилно одстојеће чекињице, које али не творе јасне редове. Варибилитет је у акростихалним чекињицама далеко већи, него у макрохетима, о чему се увјерих у много стотину случајева; двојбене су с тога мање више све врсте и родови, који су неључиво основани на различностима у акростихалним чекињицама или макрохетима. Тако је примјерице професор Mik на *Tachina erucarum* Rond. засновао род *Microtachina*, јер имаде само обрубне макрохете; ја нађох ипак све прелазе од врсте *rustica* Mg. са многобројним обрубним и дискалним макрохетима све до врсте *nympharum* Rond. без дискалних и само са двије обрубне макрохете, тако да ја дапаче двојим, јесу ли *rustiaca*, *erucarum* и *nympharum* специфично различне.

labiosa Becker, 227., ♂. Задар, 3 ♀ (Novak); око Дујна сабрао сам ♂ ♀. Becker познаје само мужјака; ♀ разликује се од ♂ само по прилично дебелој, кратко цјевкастој плодници; затка нема ни у ње длакавост, која би падала у очи.

intonsa Lw. Задар, ♂ (Novak).

simplex Lw. Пожаревац у Србији, ♀ (Hilf).

**apicalis* Lw., Becker, 223. Ниш у Србији, 2 ♂ (Hilf).

Lauxania Ltr.

aenea Fall. Хвар, на трешњама, ♂ ♀ (Novak).

9. скупина: *Trypetinae*.

Euphranta Lw.

connexa F., Schin., II., 112. Ак-Паланка у Србији, 1 ♂ (Hilf); досад позната само ко планинска животиња.

Acidia Rb.-Dsv.

heraclei L. form. *centaurei* F. Једи-Кула код Цариграда, ♂ (Apflb.).

*form. *onopordinis* Fbr., Rond., VII., 39. (тијело није црно, него црвено-жуто), Задар, ♀ (Novak).

Trypeta Mg.

colon Mg. Ниш у Србији, ♂ ♀ (Hilf).

**lappae* Cd., Schin., 130. Задар, 3 ♂, 2 ♀ (Novak).

Urophora Rb.-Dsv.

solstitialis L. Столац, ♀ (Winneg.); Ниш и Пожаревац у Србији, 5 ♂, 2 ♀ (Hilf).

**stylata* L., Schin., II., 137., Rond., Трур., 14. Пожаревац у Србији, ♂ (Hilf).

**eriolepidis* Lw., Schin., 140., *centaureae* Dsv., Rond., Трур., 15. Игман-планина, ♂ ♀ (Winneg.).

Oxyphora Rb.-Dsv.

**biflexa* Lw., Schin., II., 150. Пожаревац у Србији, ♂ (Hilf).

Tephritis Ltr.

flavipennis Lw. Ниш у Србији, ♂ ♀ (Hilf).

punctella Fall. Хвар, 2 ♂ (Novak).

postica Lw. Задар, 2 ♀ (Novak).

hyoscyami L. Рељево и Сарајево, 3 ♂, 5 ♀ (Winneg.).

leontodontis Deg. Јањина у Турској, 2 ♀ (Apflb.).

conjuncta Lw. Задар, Хвар, 1 ♂, 2 ♀ (Novak).

matulae Frauenf. Задар, 3 ♂, 2 ♀ (Novak).

**vespertina* Lw., Schin., 171. (нема је у Schiner-овој збирци). Хвар (Novak), 1 типична ♀; из истог налазишта 1 ♀, што ју је Rokorny означио као *matricariae* Lw.; она се од врсте *vespertina* разликује само тиме, што између друге и треће уздужне жиле леже двије (а не три) свјетле ко стакло обрубне пјеге, што плодна цијев није посве црвена, већ је на вршку и по средини црна, тако да су тек стране на широко црвене. Врсту *vespertina* посједујем из Корушке, Париза и Сјеверне Шпаније, од двојбене *matricariae* само ову женке. По Rond.-у долазим на врсту *matutina* Rond. са такођер црвено-жутом основом у затке и црном плодном цијеву са црвеним рубом, која ће ваљда бити исто-вјетна с овом нашом врстом.

**praecox* Lw., Rond., Трур., стр. 23. Задар, 1 ♂, 4 ♀ (Novak); ја сам ју чешће нашао у Шпанији (Wiener entomolog. Zeitschr., 1899., стр. 227.).

**pulchra* Lw., Schin., Rond., Трур., стр. 23. Задар, ♀ (Novak); Ниш у Србији, 3 ♀ (Hilf).

**stictica* Lw., *diotidis* Duf., Rond., Трур., 12. Но пошто је *diotidis* само име у литератури, мора се врста звати *stictica*. — Задар, 1 ♀ (Novak); подудара се са екземпларима из Италије, што сам их добио од Dr. Bezzi-a.

**bullans* Wied. *tenera* Lw., Rond., Трур., 23. (синонимна је са врстом *bullans* по Frauenfeld-у у Zoolog.-botan. Gesellsch., 1869., стр. 942. и по Loew-у у Giebels Zeitschrift, 1869.). Пожаревац у Србији, 2 ♀ (Hilf).

helianthi Ross. *eluta* Mg. Фалерон (Phaleron) код Атине у Грчкој, ♀ (Apflb.).

punctum F. var. *violacea* Mg. Хвар, 3 ♂ ♀ (Novak).
cynipsea L. заједно за var. *flavimana* Mg. и *nigrripes* Mg. предлеже много
Хвара и из Задра (Novak); од онда сабираше је око Стóца и на Тр
Босни Winnegut и Apfelbeck.

**pectoralis* Macq. Задар (I. Novak), 1 ♀, која се у боји потпуно подудара с
саном по мени у Dipt. v. Steierm., II., 106. Код Ријеке (Fiume) доба
чије су грудне стране само у предњем дијелу црвене.

Nemopoda Dsv.

cylindrica F. Бијам-бара код Сарајева, 3 ♂ ♀ (Aprlb.).

Piophila Fall.

**nigrimana* Mg., V., 396. Хвар (Novak) једна нормална женка: глава жута
само затиљак и три пјеге на тјемени црне; трећи чланак пипца на
рубу таман; предње ноге црне; бокови и крајеви бедара на широко,
врло уско жута; четири отражње ноге сасвим жуте, отражњи бокови
тамнији; чело једва широко ко једно око; тораке, нарочито пак за
тамне челикасто-модре, него ли црне боје. Крељуги бјелкасто с
стакло са блиједим, финим жилама. Ја сам нашао ♀ код Адмонта, а
Tief у Аустријској Шлеској.

*var. *nigrifemur* n. Задар, 1 ♀ (Novak). Подудара се у свему са описаном
само су четири отражња бедра црна са узаном жутом основицом и
жутим вршком. Под сигурно различна од *affinis* Mg. по челикаст
боји, узанијем челу и финијим блеђим жилама.

Madiza Fall.

glabra Fall. Хвар, ♀ (Novak).

11. скупина: *Tanypezinae*.

**Micropeza lateralis* Mg., V., 383., Schin., II., 195., Loew у Berliner e
Zeitschr. Задар, 1 ♀ (Novak). Mg. вели да је има око Солингена, д
на озн. мј. истиче да је нема у Њемачкој, него у Италији и јужни
пуској; ја посједујем ипак један примјерак, нађен у Олденбергу код

12. скупина: *Psilinae*.

Chyliza extenuata Ross., *atriseta* Mg. Хвар, ♂ (Novak).

Psila Mg.

bicolor Mg. Задар, Хвар, 3 ♂, 3 ♀ (Novak) 3·5—4 м. Један мужјак и јед
посве су блиједе црвено-жуте боје (само су црни затка, трећи члан
и вршак пипала); остали ♂ ♀ имаду на хрпту штитца сприједа зачета
видљиве посве уске или троугласто проширене осредње бразготине, а
метаторакса је ± браздасто потамњела. Ови потоњи екземплари о
дакле посве врсти *ephippium* Zett., 2395., која је дакле само одлика
два екземплара јесу врста *bicolor* Mg., Schin. (не Zett., јер је ова в
црвених пипаца = *debelis* Egg., Schin.).

rosae Fbr. Хвар, 2 ♂ (Novak).

nigricornis Mg. Задар, Хвар, 10 ♂, 6 ♀ (Novak).

(*villosula* Mg. и *humeralis* Ztt., означене у Novak-овом каталогу са Хвара, нијесу у збирци.)

13. скупина: *Chloropinae*.

Meromyza Mg.

saltatrix L. Задар, ♀ (Novak).

nigriventris Macq. Задар, 5 ♂, 5 ♀ (Novak).

Carnoptera Lw. (Бреслава 1861., стр. 11.)

**hyalipennis* Strobl, Span. Dipt. у Wiener entomolog. Zeitschr., 1899., стр. 246. Задар, 1 ♂ (Novak); описана по мени из Ируна у Шпанији; од онда сабрао сам 3 ♂ и 3 ♀ око Дујна и Монфалкона.

Diplotoxa Lw.

*Subgen. *Pseudopachychaeta* m.: *Seta antennarum crassa*.

pachycera m. ♂ ♀ 1.4 м.м. *Fulva thoracis vittis 3 et macula pleurarum nigris; abdomine brunneo; nervis sicut in Dipl. approximatae directis*.

У ове зачудне животиње спојена је грађа жила па од прилике и боја у *Dipl. approximatonervis*-а Zett. са дебелом чекињом пипца у *Pachychaeta* (= *Elachiptera*). Све четири европске врсте Loew-ове имаду танку чекињу на пипцу; ако се у Loew-овој карактеристики напусти подређена значајка родова по чекињи на пипцу, то се моја животиња посвема слаже са родом *Diplotoxa*, можда као subgenus *Pseudo-pachychaeta*.

Глава скоро ко у *approximatonervis*-а: жуткаста; чело мјери половину од ширине главе; оштро омеђашени очни трокут покрива отрага читаву чеону ширину те слиже нешто преко средишта; овај је трокут сведен, тамније црвено-жут, тек је оцеларна пјега и с њоме састављена средња партија затиљка црна. — Пипци малени, црвено-жути, трећи чланак округласт; чекиња на пипцу за двоје дуља од пипца, црна, дебела, једва длакава, спрам крајка слабо сужена; други чланак чекиње има половину дуљине грећег чланка. Руб устију није избачен, понешто је црно зарубљен и има са сваке стране по једну одуљу длаку. Образи мјере половину очне висине, очи су више него ли широке. — Хрбат торакса има три широке, несастављене, црне, понешто запрашене бразготине; оредња отрага, пострани с обадвије стране понешто скраћене. Штитица донекле сведен, једнолико жуткаст. Грудне стране имаду између бокова велику, троугласту црну пјегу, изнад које се виде још неколико малих и тамних мрља. Отражњи хрбат при. Смеђа, према вршку жуткаста затка има у ♂ тупи, у ♀ на дуго завити вршак. Ноге једнолико црвено-жуте, само су тарзе ± мрке. Крељути стакленате; прве три уздужне жиле тамније, остале слабе и прилично нејасне; 1.—3. уздужна жила помало узвињута, тако да су три прва одсејка обрубне жиле скоро једнако дугачки. Обрубна жила прелази само мало преко завршетка треће уздужне жиле. Предња попречна жила стоји насупрот завршетку, отражња тек понешто изван прве уздужне жиле; она се ванредно приближује предњој, дапаче је понешто дуља него што мјери размак између обадвију. Четврта и пета уздужна жила врло су незнатне, али се повлаче до крељутног руба; четврта дивергира с трећом те се свршава испод крељутног вршка. — Састав жила је дакле скоро посве идентичан с оним у врсте *approximatonervis*. Замашке су бијеле.

Спљет, уз море, 1 ♀, крај Монфалкона изрешетани у близини мора 1 ♂ и 1 ♀; крајем маја.

Chlòrops Mg.

**Novakii* m. ♂ ♀ 4 м.м. *Simillima geminatae* Mg.; *differt triangulo verticis nigrovittato, antennis fuscolimbatis, tarsis anticis fusconigris.*

Подудара се по грађи, величини и боји скоро потпуно са прилично обичном врстом *geminata* (примјерице тораке са пет црних бразготина; трећи чланак пипца умјерено велик; грудна пјега црвена; затка жута са двима видљиво црним пјегама на првом обручу и са слабо мрким попречним везама на осталим обручима); ипак није оцеларни трокут жут са једном црном предњом и оцеларном пјегом, већ је жут са црно смеђим оцеларним пјегама и једном одавле изниклом црно-смеђом, браздастом, до предњег кућа идућом бразготином; трећи чланак пипца није посве црвено-жут, већ је доста на широко смеђ на горњем и предњем рубу; грудна пјега није сасвим црвена, него је на горњем рубу смеђасто зарубљена; коначно — а то је најважнија значајка — нијесу тарзе посве жуте, већ су предње црно-смеђе (само по средњим тарзама свјетлије) са два црно смеђа завршна чланка. Иначе не нађох при тачном присподабљању никакве разлике. Мужјак и женка подударају се у свему, изузевши малени, туши хипошиг у ♂.

Задар, један пар (Novak).

taeniopus Mg. Столац, два пара (Winneg.).

didyma Zett. Ниш у Србији, ♂ (Hilf).

hirsuta Lw. Задар, ♀ (Novak).

**serena* Mg., Lw., 62., *didyma* Schin., II., 213., non Zett. — Пожаревац у Србији, ♀ (Hilf).

Chloropisca Lw.

ornata Mg. Око Задра врло честа (Novak).

rufa Macq, var. *rufovittata* Strobl. Задар, ♀ (Novak).

Eurina Mg.

**nuda* Loew у Wiener entomolog. Mon., 1858., стр. 75. (из Египта). Драч, ♂ (Aprlb.); ваљда је има и у морским мочварама Неретве; двије ♀ добих од проф. Thalhhammer-а из Хајоша у Угарској; 2 ♂ и 1 ♀ сабрао сам 29. маја код Дујна уз море.

Oscinis Ltr.

frit L. Задар, Хвар, ♂ ♀ честа (Novak).

humeralis Lw. Задар, Хвар, 8 ♂, 10 ♀ (Novak); има такођер женки са скоро посве црвено-смеђом затком.

Siphonella Macq.

**pumilionis* Bj., Schin., II., 229. Задар, 2 ♀ (Novak).

Novakii Strobl, Litor., 131. *var. доњи дио лица, затка и ноге посве црвено-жуте боје. Задар, ♀ (Novak).

Elachiptera Macq.

bimaculata Lw. Задар, 2 ♂ (Novak); разликују се од мојег ♂ из Дубровника тиме, што се осим двију црних постраних пјега црвеног тораковог хрпта јасно распознају још и двије уске, мутно-црне осредње пјеге; с тога називљем ову врсту var. *quadrilineata*.

(*Pachychaeta*) *pubescens* Thalh. Спљет, ♀ (Novak).

14. скупина: *Ephydrinae*.

Notiphila Fall.

cinerea Fall. Задар, ♂ (Novak).

**Cyclocephala* m. (nov. gen. *Notiphilinarum*).

Capite plano, disciformi; fronte impressa; antennarum articulo 3. longo, angusto, subfalciformi; arista plumata; scutello magno, plano, marginato; abdomen segmentis 3; vena 1. et 2. parallelis, deinde vena costali et 2. parallelis; vena transversa posteriore obliqua, inflexa.

Овај род иде уз *Trimeria*, али се ванредно разликује од свију, у Becker-овој Monogr. у сликама приказаних родова по облику главе и саставу жила. **margininervis* m. ♂ 2 м.м. *Viridiaenea abdomine nigro, nitido; antennis fere totis tarsisque luteis.*

Глава метално зелена, сјајна, котураста, горе и доље спљоштена, чело је дапаче на дубоко и широко утиснуто. Чело велико ко половина ширине главе; лице знатно сужено, у средини до руба устију сведено, на избочини правилне попречне бразде. Образи и јагодице врло кратке. Рилце дебело, равно, дугачко ко половина главе. Пипци скоро посве црвено-жути, само на вршку трећег чланка видљиво мрки; базални чланци кратки, завршни чланак дуљи него оба базална чланка заједно, узак, донекле срполико узвинут (од прилике ко у *Tabanus*-а); други чланак пипца има на крајку један слаби, али јасно видљиви трн; горња страница чекиње на пипцу има девет дугуљастих длачица. — Торакс скоро спљоштен, кошто и велики, спљоштени, зарубљени штитац тамно-зелен с ковним сјајем (ипак тамнији него глава); прилично на густо посут утиснутим тачкама. На штитцу четири обрубне чекиње; број и положај кратких чекиња на тораксу не могу поуздано означити, јер је животиња хрђаво набодена на иглу; ја распознајем ипак четири кратке чекиње у попречном реду тик испред штитца и двије чекиње испред љуштица (Супра-аларне чекиње?). — Затка, широко јајолика, глатка, сјајно-црна, прилично спљоштена, има само три скоро наједнако дугачка обруча; други је постранце оштро зарубљен; пошљедњи широко тубасти са сакривеним хипопигом има одуље финије пахуљице него они други. — Ноге једноставне, посвуда без чекиња, кратко пахуљасте, сјајно црно-смеђе са јасно црвено-жутим тарама. — Крељути, прилично стакласто свјетле, показују између обрубне и друге уздужне жиле жуто-смеђу боју; жиле су прилично дебеле и тамне. Обрубна жила тече до завршетка четврте уздужне жиле. Прва и друга уздужна жила теку паралелно у луку једна сублизу друге, те се друга свршава нешто испред крељутне средине; — кад се крељути поставе у zgodни положај опажава се, да друга уздужна жила одмах не улази у обрубну жилу, већ да се тик крај ње прилично дуго повлачи и да се у њој свршава тек доста близу крељутног вршка; с тога је други одсјек обрубне жиле у истину много дуљи од првог; трећи и четврти имаду прилично једнаку дуљину. Трећа и четврта уздужна жила теку паралелно. Малена попречна жила стоји испред завршетка прве уздужне жиле; предња базална станица једва има половину дуљине оне отражње. Отражња попречна жила је у средини у куту преломљена; шиљак кута окренут је према основици крељута а горњи крак кута има скоро исти смјер са завршним комадом четврте уздужне жиле. Завршни дио пете уздужне жиле не досиже крељутни крајак те је од прилике тако дугачак ко отражња попречна жила; анадне станице нема. Замашка је црно-смеђа; сићушне су љуштице бјелкасте и црно-смеђе зарубљене.

Задар, ♂ (Novak).

Ephygrobia Schin.

nitidula Fall. Задар, 2 ♂ (Novak).

Clasiopa Stenh.

**glabricula* Fall., Becker, Mon., стр. 152. Спљет, Солин, уз мореку обалу парешетани δ и φ крајем маја.

Hydrellia Dsv.

griseola Fall. Сабране чешће по Novak-у око Задра и на Хвару.

Scatella Dsv.

sorbillans Hal. Задар, δ φ (Novak).

**quadrata* Fall., Becker, Mon., 230. Задар, 2 δ (Novak).

Canace Hal.

salonitana n. Господин Becker јавља ми, да је ову нову врсту у оба спола такођер хватао код Александрије и у Сирији крај морске обале, гдје лети по алгама, што расту по мостовима и дрвеним заградама. Др. Kertesz ухватно је један екземплар уз море у хрватском Приморју. Ја сам од онда код Флуме ухватио осим једне φ описаног нормалног облика још 3 φ једне одлике, коју ћу назвати var. *rufitarsis*; оне се иначе посве подударају с нормалном формом, само су им чело и хрбат торака више маслинасто смеђи него зелени, а прва три чланка од тарза четирију отражњих ногу и највећи дио предње пете јесу свјетло црвено-жути.

15. скупина: *Drosophilinae*.

Drosophila Fall.

funeris Fbr. Хвар, Задар, δ φ честе (Novak).

**ampelophila* Lw., Berliner entomolog. Zeitschr., 1862., стр. 231., *uvarum* Rond.; Soc. ent. ital., 1876., стр. 86. Хвар, Задар, δ φ честе (Novak); Сарајево, δ φ нијесу ријетке (Winneg.).

**distincta* Egg., Schin., II., 277. Задар, 1 φ (Novak).

graminum Fall., заједно са var. *griseola* Zett. Задар, Хвар, честа (Novak).

16. скупина: *Geomyzinae*.

Scyphella Dsv.

flava L. и *lutea* Fall. Novak-ова збирка садржавала је из Задра и Хвара по 5 δ φ обадију врста; по једну φ од њих прикупио је госп. Müller у пећини код Смоковника (determ. Strobl!).

Opomyza Fall.

florum F. Грахово, 1 φ (Aprlb.).

Balioptera Lw.

tripunctata Fall. Столац, δ (Winneg.).

*var. *bracata* Rond., Soc. ent. ital., 1874., стр. 253. (као врста). Сва бедра и отражње гољенице \pm потамњеле, иначе нема различности од нормалне форме. Задар, 1 δ , 3 φ ; ову форму посједујем такођер из Седмоградске и Шпаније. Var. *calceata* Rond., на озн. мј. (као врста), у које су дјеломице тамније само отражње гољенице, чини прелаз к нормалној форми; ја сам ју почешће сабирао око Адмонта и у јужној Шпанији.

**pictipennis* Rond., на озн. мј. 252. Биће свакако идентична са најсвјетлијом одликом *tripunctata*, споменутом по Loew-у у Berliner entomolog. Zeitschr., 1864., у које су глава и торакс изузевши отражњи хрбат сасвим или сублизу жуто-црвени; не бих ипак рекао да је одиста одлика те врсте, ма да посједујем неколико прелазних екземплара, у којих је хрбат торакса сасвим таман, док су грудне стране црвене. Задар, 3 ♀ (Novak); двије типичне ♀ примих из Мадрида (l. Lauffer).

Geomyza Fall.

frontalis Fall. Задар, ♂ (Novak).

**obscurella* Fall., Loew, на озн. мј. Задар, ♂ (Novak).

17. скупина: *Ochthiphilinae*.

Ochthiphila Fall.

juncorum Fall., *var. *flavicornis* m. Разликује се од нормалне форме по сасвим или сублизу жуто-црвеним пицима, али има ко и ова у 3.—5. сегменту двије јасно видљиве црне тачке; тиме па и по тамнијем саставу жила, правилније по црним попречним жилама, лако се разликује од врсте *maritima* Zett., коју сам у великој мјожици добио из Боркума и собом сабирао око Ируна у Шпанији. Задар, ♂ (Novak); код Монфалкона, крајем маја 1 ♀.

Leucopis Mg.

griseola Fl. и *Palumbii* Rond. Задар, 3 ♂ (Novak).

18. скупина: *Agromyzinae*.

Agromyza Fall.

lacteipennis Fall. Задар, Хвар, 2 ♂, 4 ♀ (Novak).

vagans Fall. Фалерон код Атине у Грчкој, ♀ (Apfb.).

var. *obscurella* Fall. и var. *geniculata* m. Око Задра није ријетка (Novak).

scutellata Fall. Задар, 1 ♂, var. *pusilla* Mg.; 1 ♂, 2 ♀, var. *pascuum* Mg.; 1 ♂, var. *variegata* Mg. (Novak).

abiens Zett. *var. *apfelbecki* m. Задар, 4 ♀, 2 ♂. Ови екземплари па и они по мени око Дубровника сабрани и на стр. 90. (640.) наведени, разликују се од нормалне *abiens* по тому, што имаду на густо лугасто запрашени хрбат торакса, што малене попречне жиле леже иза (не испред) средине дискоидалне станице и што су гољенице \pm потамњеле; они творе дакле нову врсту или бар јужнију пасмину, којој дадох име неутрудивог кустоса Apfelbeck-а.

abiens Zett. Сарајево, једна типична ♀ (Winneg.).

**remotineris* m. ♀ 1.5 м.м. *Nigra, nitida, halteribus albis; frontis parte antica, facie et genis rufobrunneis; scutello plano, marginato; alis lacteis, venis transversis valde remotis.* Задар (Novak).

Понајприје сродна са *niveipennis* Zett. и *albohyalinata* Zett.; али од свих описаних врста различна тиме, што иза крељутне средине лежи отражњи попречни нерв, тако да је предзадњи одејек четврте уздужне жиле једва за половину краћи од пошљедњег и да је завршни комад пете уздужне жиле само нешто дуљи од отражње попречне жиле. По величини, боји тијела и саставу жила ванредно слична врсти *vagans*, али различна од ње по саставу жила. По овоме подударала би се та врста много боље са родом *Rhinoëssa* Lw., али остала својства (примјерице боја, грађа главе, надаље јер на челу и тораксу нема грубе, чекињасте длакавости, карактеристичне за *Rhinoëssa*,

коначно дугачка шеста уздужна жила) упућују животињу поуздано к роду *Agromyza*; свакако је прелазна врста.

Глава прилично округла, чело и руб устију једва избачен; образи уски, с тога очи сразмјерно велике. Рилце прилично дугачко и танко, колут за сисање на дугачко испружен и слабо удебљан. Чело црно-смеђе, отрага веће од половине ширине главе, с приједа понешто сужено и постепено свјетлије, коначно црвено-смеђе, као што је и лице и доњи дио главе. Чеони трокут средње величине, црн, сјајан; отрага не сиже до очију, а сприједа ни до средине чела; сјајне су такођер чеоне пругице, на којима су чекиње. Чекиње на челу и устима прилично су дугачке и многобројне; изузевши пругице ипак је чело слабо и фино длакасто. Пипци црни, врло малени, завршни чланак им је заокружен; чекиња на пипцу је дугачка и фина, једва пахуласта. — Хрбат торакса сјајно црн, једва натачкан; штитац посве гладак и сплоштен, зарубљен (ко у *Chloropisca*), има четири јаке чекиње. Затка сплоштена, сјајно црно-смеђа, трокутна, на вршку нешто свјетлија; плодна цијев кратко трокутна са узано одсјеченим вршком, са горње стране има уздужни олук. Ноге једноставне, тамно смеђе; мјестимице су свјетлије, нарочито на основици предњих тарза. Крељути, ако се држе спрам тамнијег предмета, бијеле ко млијеко са блиједим жилама; ако се држе спрам свјетлијег предмета, онда су стакласто свјетле а жиле су тамне. Обрубна жила иде до четврте уздужне жиле, али је пошљедњи одсјек краћи; на првом су одсјеку кратке трепавицасте длаке. Прва уздужна жила свршава се испред крељутног средишта, друга до четврта теку прилично паралелно, само на вршку дивергирају јасно друга и трећа; предња попречна жила стоји тик иза завршетка прве уздужне жиле. Анална станица врло малена; шеста уздужна жила не сиже сасвим до отражњег руба.

nigripes Mg. Столац, ♀ (Winneg.).

carbonaria Zett. Задар, ♀ (Novak).

**luctuosa* Mg. VI., 182., Zett., 2759., Strobl u Wiener entomolog. Zeitschr., 1893., стр. 134. Задар, ♂ (Novak).

**aeneiventris* Fall., Zett., 2777., Schin., 304. Задар, ♀ (Novak).

maura Mg. var. *morionella* (Zett., Schin. као врста). Хвар, Задар, 4 ♂, 4 ♀ (Novak.)

curvipalpis Zett. var. *major* Strobl, Дипт. Босне, стр. 92. Задар, ♂ (Novak).

**novakii* n. ♂, 2 м.м. *Affinis mauraе* Mg.; *differt genis latis, capite et abdomine fuscis, venis transversis maxime appropinquatis, vena 4. in apicem alae abeunte.* Задар (Novak).

Стоји сасвим до врсте *maura*, јер су јој замашке, тијело и ноге посве тамне, јер је штитац са четири чекиње на рубу сведен, јер су попречне жиле врло на близу положене, јер обрубне жиле иду до завршка четврте уздужне жиле, јер образ није избачен и јер је рилце кратко. Ипак је од ње специфично различна по тамно-смеђој боји (а не црној) главе, затке и ногу; по томе што су образи врло широки (скоро до висине очију), што су попречне жиле још ближе поредане, тако да размак није већи од мале попречне жиле, па што 2. до 4. уздужна жила стоје још ближе, тако да се пошљедња свршава у крељутном вршку (а не иза њега). Шеста уздужна жила је слаба али јасна и свршава се испред руба. Хипонир је прилично велик и облика ко пупољак. Могуће да моја животињица још није посве дозрела и да тамно-смеђи дијелови тијела у зрелој старости постају црни.

Ceratomyza Schin.

acuticornis Mg. Задар, ♀ (Novak).

Phytomyza Fall.

albiceps Mg. Задар, ♂ ♀ (Novak).

**bipunctata* Lw. u Wiener entomolog. Mon., 1858., стр. 77., Schin., II., 317. Задар, ♂ (Novak).

**flavicornis* Fall., Zett., 2825., Schin., II., 315., (нема је у Schiner-овој збирци). Задар, 2 ♂ (Novak).

Примједба: Послије поновног истраживања подесније је, да моју *zetterstedtii* var. *genis lattisimis*, ♀ из Хвара (Фауна Босне, стр. 92.) због врло широких образа прибројимо врсти *flavicornis*, али као одлику (var.) са тамним, скоро црно-смеђим завршним чланком пипаца.

**flavotibialis* m. ♀ 3 м. *Simillima flavae* Fall. et *flavoscutellatae* Fall.; *sed major; differt ab illa scutello nigromaculato et abdomine fere toto nigrofusco; ab hac tibiis totis luteis, thoracis dorso luteo, cinereo-trivittato.*

Стоји тачно по средини између врста *flava* и *flavoscutellata*; од обадвију различна нарочито по истакнутим обиљежјима.

Глава је ко у споменутих врста грађена и обојена (жута са црном оцеларном и затиљњачком пјегом, пипци жути са црним завршним чланком); тораке — као у нормалне *flavae* — жут са три црне, сивкасто на густо запрашене бразготине по хрсту, средња је отрага, оне пострани су на обадва краја скраћене; поврх тога су сивкасто запрашена пјега на боку и отражњи хрбат црни. Штитац није сасвим жут, него има (као врста *flavoscutellata*) двије црне, сивкасто запрашене пострани бразготине. Затка такођер ко у управо споменуте врсте црно-смеђа, само су обрубна пјега првог и отражњи руб пошљедњег обруча жути. Плодна цијев прилично кратка, шиљасто трокутна, сјајно црна, понешто стиснута. Бокови и ноге жуте (ко у врсте *flava*), само су тарзе готово смеђе. Жиле устројене ко у споменутих врста: четири уздужне жиле свршавају се такођер тачно у крељутном вршку; набор између пете и аксиларне жиле зачудно је јасан те се губи ко и аксиларна жила тек на крељутном рубу, тако да се може избројати седам уздужних жила.

У Бијам-планини 1 ♀ (Aprlb.); сабирао сам ову животињу такођер у шумским гудурама око Адмонта крајем септембра, 3 ♀.

lateralis Fall. Задар, 2 ♂ (Novak).

19. скупина: *Borborinae*.

Borborus Mg.

geniculatus Macq. Задар, Хвар, 4 ♂ ♀ (Novak); на Бијам-планини ♂ ♀ (Aprlb.).

equinus Fall. Такођер око Задра на ђубру честа, ♂ ♀ (Novak).

**nigriceps* Rond. *Copromyzinae* у Soc. ent., ital., 1880., стр. 8., *nitidus* Schin., II., 323., non Mg. Вареш и Бијам-планина, 2 ♂, 4 ♀ (Aprlb.).

**niger* Mg., Rond. на озн. мј. стр. 9. На Требевићу код Сарајева, ♀ (Aprlb.).

**suillorum* Hal., Schin., II., 322., Rond., на озн. мј. стр. 10. Олово, ♂ (Aprlb.).

Sphaerocera Ltr.

subsultans F. Задар, ♂ ♀ (Novak).

**Pseudosphaerocera* m.

Corpus et pedes Sphaerocerae; scutellum et alae Limosinae. Femora antica valde incrassata, subtus tuberculo munita; postica (♀) modice incrassata; metatarsus posticus articulo secundo aequalongus, parum incrassatus; scutellum convexum setis 4. Areolae axillares desunt; vena 4. et 5. post transversam evanescent.

**luteipennis* m. ♀. 2-5 м. *Nigra, opaca, geniculis, tibiis anticis et tarsis pro maxima parte rufis; alae lacteae, leviter lutescentes.*

У овој животињи саставља се грађа ногу *Sphaerocera*-е са грађом крељутни једне *Limosina*-е, па се с тога без натеза не може никакко прибројити којој од ових двију врста.

Глава у профилу трапезног облика, јер је чело понешто избачено, док се слабочине лица косо унатраг спуштају. Уста слабо избачена; образи скоро

високи ко очи, проширују се и спуштају према позадини. Јагоднице одоздб до доље скоро једнако широкe, имаду облик вршце. Отвор устију ванредно велик; горња губица избачена, попречна; рилце и пипало увучени. Пипци дивергирају, те су заједно са чекињом грађени као у *Sphaerocera subsultans*. Чело готово сплоштено, мјери половину од ширине главе, мутно је те има испред оцела кратки, олукасто удубљени, умјерено сјајни оцеларни трокут; у отражњој су половици три орбиталне чекиње, средња од њих тик уз око управљена је ван, остале су одаљене од ока и према унутрице увинуте. Хрбат торакса прилично сплоштен, посве мутан, понешто запрашен, умјерено на густо зарастао црним, укоченим длачицама а уз руб такођер дуљим црним чекињама. Чини се (животиња је набодена на иглу) да има четири дорзоцентралних чекиња, једна је посве сприједа; штитац је пупчаст и има уз руб четири једнако дугачке чекиње. Замашке црвено-жуте. Затка врло кратка и дебела, чуњаста, зарасла црном длаком, има кратки али оштри вршак. Ноге црне; насупрот су хрђасто-црвени сви чланци бокова, вршак бедара и основице гољеница, затим предње гољенице (изузевши црну уздужну пругицу на вањској страни) и све тарзе; само су два базална чланка отражњих тарза понешто тамнија. Предње бедро појаче удебљано, има нешто испред средине с доње стране грбу а иза ове сплоштени руб; на доњој страни израсло у поједнакој даљини 7—8 прилично кратких чекиња, сличних длакама. Отражња су бедра једва дуља од предњих, али су знатно дебља од средњих, па су знатно дебља од отражњих бедара у женке *Sphaerocera subsultans*. Све гољенице и тарзе прилично на густо зарасле одстојећом крутом длаком, која је скоро трепавичастог облика. Чланак у канџе прилично дебео, крпице (Haftlärpchen) и канџе доста велике. Завршни три отражњих гољеница кратак, врло танак и незнатан, слабо завинут. Први чланак отражњих тарза дугачак, али нешто дебљи од другог, но чини се да ово удебљање понајвише потјече одатле, што је унутарња страна на густо зарасла притиснутим, жуто-смеђим длакама. — Крељуги бијеле ко млијеко, али ипак — нарочито у предњој половини — јасно жуто-смеђе замућене; жиле тамније, жуто-смеђе боје. Прва уздужна жила fina је и свршава се на крају прве трећине; први одејек обрубне жиле прилично је дугачак и снажан, сви други су кратки и танко трепавичастии. Други одејек обрубне жиле незнатно је дуљи од трећег; друга и трећа уздужна жила јесу скоро равне, само при врху понешто узвинуте; обрубна жила свршава се при крају треће уздужне жиле. Предња попречна жила стоји скоро тачно у средини између завршетка прве и друге уздужне жиле, приближава се примјетно више отражњој попречној жили него корјену треће уздужне жиле. Отражња попречна жила је стрма и равна; иза ње настављају се четврта и пета уздужна жила у дуљини њезиној, онда постају слабије и пшчезавају пред крељутним рубом. Аксиларних станица нема никакo. На Пентеликону код Атине, 1 ♀ (Aprlb.).

Limosina Macq.

**plurisetosa* Strobl, Span. Dipt. у Wiener entomolog. Zeitschr., 1900., стр. 69. (из Алгецираса у Андалузији). Задар, 2 ♀ (Novak); од онда сам ♂ и ♀ доста често са сасушених алга уз морску обалу изрешетао такођер код Монфалкона.

albipennis Rond. Задар, ♂ ♀ (Novak).

limosa Fall. Задар, 3 ♂ (Novak).

fontinalis Fall. Задар, 4 ♂ ♀ (Novak).

roralis Rond. Задар, 5 ♂ ♀ (Novak).

bifrons Stnh. *var. *puerula* (Rond. као врста). Задар, 1 ♂ (Novak).

sylvatica Mg. Задар, ♂ (Novak).

cilifera Rond., Coprom., стр. 29. Задар, ♂ ♀ (Novak).

crassimana Hal. Задар, 8 ♂ ♀ (Novak); Бијам-планина, 7 ♂, 4 ♀ (Aprlb.).

Sieböck-ова збирка има, како ми је он писмом приопћио, ове далматинске *Muscide* (оне које су означене *, нијесам до сада набрајао).

**Syntomogaster globulus* Mg. (Wohl = *Xysta cana* Mg., Schin., 407.; бар један по Sieböck-у из Ригерсбурга (Riegersburg) добављени ♂ иде к врсти *cana*); **Uromyia curvicauda* Fall. (Трогир, l. Sieböck); *Gymnozoma rot.* var. *costatum* Mg. (Трогир, l. Sieböck); *Ocyptera bicolor* Mg. (Задар, l. Sieböck); *interrupta* Mg. (Далмација, l. Erber); **Echinomyia ruficeps* Macq. (Спљет, l. Gasparrini); **Zophomyia flavipalpis* Macq. (Трогир, l. Sieböck — поуздано је само var. од *temula* Scop.); *Plagia ruralis* Fall. (Трогир, l. Sieböck); *Gonia atra* Mg., *capitata* Deg., **divisa* Mg., **fasciata* Mg. (Далмација, l. Erber); *Nemoraea pellucida* Mg. (Трогир, l. Sieböck), **truncata* Zett., **consobrina* Mg. (Далмација, l. Erber), *quadripustulata* F. (Задар, l. Sieböck); *Epicampocera succincta* Mg. (Задар, l. Sieböck); *Exorista confinis* Fall., *lucorum* Mg., *cheloniae* Rnd. (Далмација, l. Erber), **affinis* Fall., **polychaeta* Macq., *excisa* Fall. (Задар, l. Sieböck); *Meigenia floralis* Mg. и *bisignata* Mg. (Трогир, l. Sieböck); *Masicera pratensis* Mg. (Далмација, l. Erber), **gyrovaga* Rond. (Задар, l. Sieböck); *Phorocera unicolor* Fall.; *Metopia leucocephala* Ross., *campestris* Fall., *Macronychia flavipalpis* Girschn., *signata* Mg., *Miltogramma germari* Mg. (Далмација, l. Erber), *ruficornis* Mg. (Трогир, l. Sieböck); *Eggeria fasciata* Egg. (Спљет, l. Gasparrini); *Myiobia pacifica* Mg. (Далмација, l. Erber); *Tryptocera muscaria* Fall. (Трогир, l. Sieböck као *cognata* Schin.); *Siphona flavifrons* Stg. (Трогир, l. Sieböck), *geniculata* Deg. (Далмација, l. Erber); *Macquartia nitida* Zett., **prolixa* Mg. (Задар, l. Sieböck); *Rhinophora femoralis* Mg., *umbratica* Fall., *Phyto melanocephala* Mg., *Nyctia halterata* Pz., *Thelaira leucozona* Pz., *Melania volvulus* F., *Dexia longifacies* Rnd. (Далмација, l. Erber); *Mintho compressa* F. (Трогир, l. Sieböck); *Phorostoma subrotundatum* Dsv. (Далмација, l. Erber); *Syntomocera picta* Mg., *Zeuxia tessellata* Egg. (Задар, l. Sieböck), *cinerea* Mg. (Далмација, l. Erber); *Sarcophila latifrons* Fall. (Задар, l. Sieböck); *Sarcophaga albiceps* Mg., **cruentata* Mg., *consobrina* Bell., *nurus* var. *dalmatina* Schin. (Далмација, l. Erber); *melanura* Mg., *nigriventris* Mg. (Трогир, l. Sieböck), *haemorrhoea* Mg. (Спљет, l. Gasparrini); *Onesia cognata* Mg., *gentilis* Mg., *Rhynchomyia columbina* Mg., *cyanescens* Lw., *ruficeps* F., *Calliphora erythrocephala* Mg. (Далмација, l. Erber); **anthracina* Mg. (Задар, l. Sieböck, мени посве непозната), **chrysorrhoea* Mg. (Спљет, l. Gasp.); *Lucilia regina* Mg., *nobilis* Mg., *cornicina* F. (Трогир, l. Sieböck); *ruficeps* Mg., *sericata* Mg., *illustris* Mg. (Далмација, l. Erber); *Pyrellia serena* Mg., **cyanicolor* Zett., *Cyrtoneura stabulans* Fall. (Задар, l. Sieböck); *pabulorum* Fall., *hortorum* Fall. као *pilipes* Rnd. (Далмација, l. Erber), *pascuorum* Mg., **podagrica* Lw., **assimilis* Fall. (Трогир, l. Sieböck), **caesia* Mg. (Спљет, l. Gasparrini); *Aricia lardaria* F., **morio* Zett., **incana* Wied. (Далмација, l. Erber), *lugubris* Mg., *laeta* Fall., *basalis* Zett., *longipes* Zett. (Задар, l. Sieböck), *erratica* Fall. (Трогир, l. Sieböck); *Spilogaster vespertina* Fall., *impuncta* Fall. (Задар, l. Sieböck), *duplicata* Mg., **anceps* Zett., **angelicae* Scr., *uliginosa* Fall. (Трогир, l. Sieböck), *quadrum* F., *fuscata* Fall., *ragana* F., *urbana* Mg. (Далмација, l. Erber); *Hydrotaea meteorica* L. (Задар, l. Sieböck), **zylvicola* Lw. (Трогир, l. Sieböck), **ciliata* F., **palaestrica* Mg. (Далмација, l. Erber), *Ophyra anthrax* Mg. (Спљет, l. Gasparrini); *Hylemyia antiqua* Mg. (Трогир, l. Sieböck), *coarctata* Fall. (Задар, l. Sieböck); *Homalomyia mutica* Zett., *Lispe consanguinea* Lw. (Далмација, l. Erber), *tentaculata* Dg., *Coenosia fungorum* Dg., *sexnotata* Mg., **humilis* Mg. (Задар, l. Sieböck), *alma* Mg., *geniculata* Ztt., *Atherigona varia* Mg., (Далмација, l. Erber).

Scatophaga lutaria F. (Далмација, l. Erber), *merdaria* F., **analisis* Mg. (Задар, l. Sieböck), *littorea* (Спљет, l. Gasparrini; него је *dalmatica* Becker); *Fucellia fucorum* Fall., *Helomyza affinis* Mg., *ustulata* Mg., **flava* Mg., **univittata* Ros. (Далмација, l. Erber), **maxima* Schin. (Задар, l. Sieböck); *Blepharoptera cineraria* Lw. (Задар, l. Sieböck); *Dryomyza flavola* F., *Phaeomyia fuscipennis* Mg., **leptiformis* Schin. (Далмација, l. Erber), *nigripennis* F. (Задар, l. Sieböck); *Sciomyza simplex* Fall., *griseola* Fall., *Schönherrri* Fall. (Далмација, l. Erber), *rufiventris* Fall.

(Спљет, I. Gasparri); *Cormoptera limbata* Mg., *Tetanocera robusta* Lw., *ferruginea* Fall., *punctata* F., *reticulata* F., **elata* F., **sylvatica* Mg., **laevifrons* Lw., *punctulata* Scop. (Далмација, I. Erber); *Limnia *obliterata* F. (Спљет, I. Gasparri); *Elgiva albiseta* Scop., **rufa* Pz., *Sepedon spegeus* F. (Задар, I. Siebäck); *Aciura femoralis* Dsv., *Acidia cognata* Wd. (Далмација, I. Erber); *Spilographa zoë* Mg. (Задар, I. Siebäck); *Trypeta colon* Mg., *serratulae* L., *Carphotricha guttularis* Mg. (Далмација, I. Erber); *Ensina sonchi* L. (Задар, I. Siebäck); *Oxyphora miliaria* Schrk., *Tephritis *marginata* Fll., *conura* Lw. (Трогир, I. Siebäck), *Sepsis flavimana* Mg., *Nemopoda cylindrica* F. (Задар, I. Siebäck); *Calobata calceata* Fll., **ephippium* F. (Далмација, I. Erber); *cibaria* L., *Psila morio* Ztt. (Трогир, I. Siebäck), *rosae* F. (Далмација, I. Erber); *Meromyza variegata* Mg., *saltatrix* L. (Трогир, I. Siebäck); *Chlorops taeniorus* Mg., *Chloropisca ornata* Mg. (Задар, I. Siebäck); *Lipara lucens* Mg. (Далмација, I. Erber), *Oscinis frit* L. и var. *pusilla* Mg. (Задар, I. Siebäck); *Siphonella *tristis* Lw., **laevigata* Fll. (Далмација, I. Erber); *Notiphila cinerea* Fll., *Ephygrobia polita* Mcq. (Задар, I. Siebäck), *Clasiopa calceata* Mg., *Hydrellia griseola* Fll. (Далмација, I. Erber); *discolor* Stnh., *Parydra aquila* Fll., *litoralis* Mg. (Задар, I. Siebäck); *coarctata* Fll., *Ephydra *riparia* Fll., *macellaria* Egg. (Далмација, I. Erber); *Scatella sibilans* Hal., *sorbillans* Hal., **lutosa* Hal., *Drosophila fenestrarum* Fll., *melanogaster* Mg. (Задар, I. Siebäck); *Scyphella flava* L., *lutea* Fll. (Далмација, I. Erber); *Opomyza germinationis* L., *florum* F., *Borborus geniculatus* Mcq. (Задар, I. Siebäck); *vitripennis* Mg., *Limosina bifrons* Stnh., *ochripes* Mg., **littoralis* Stnh. (Далмација, I. Erber), **pumilio* Mg. (Трогир, I. Siebäck).

XX. фамилија: Phoridae.

Phora Ltr.

- *maculata* Mg., Schin., II., 341., Becker у Abhandl. d. zoolog.-botan. Gesellsch. in Wien, 1901., стр. 26. Задар, ♂ (Novak).
pulicaria Fll. Задар, 2 ♀ (Novak), Чевљановић, недалеко Сарајева, 4 ♂ ♀ (Aprlb.).
 var. *pumila* Mg., Str., Zett. (По Becker-овом истраживању типова је *pumila* Mg. = *pusilla* Mg.) Задар, 2 ♀ (Novak).
rufipes Fall. (По Becker-у, на озн. мј. стр. 59., добра врста.) Задар, 6 ♂, 8 ♀ (Novak); Хвар, у пећини код Смоковника, 2 ♀ (Muller).

Gymnophora Macq.

arcuata Mg. Задар, ♀ (Novak).

XXI. фамилија: Bibionidae.

Scatopse Geoffr.

- clavipes* Lw. Задар, ♀ (Novak).
pulicaria Lw. Задар, 2 ♀ (Novak).
notata Mg. Задар, Хвар, ♂ ♀ честе (Novak).

Dilophus Mg.

- vulgaris* Mg. Задар, 3 ♂ (Novak); Карпенис, ♀ (Aprlb.).
femoratus Mg. Хвар, 18 нормалних ♂ = *albipennis* Mg. и 16 ♀ од var. *humeralis* Zett., (Novak); Столац, 2 нормална ♂ и 5 ♀ од var. *humeralis* (Winneg.).
humeralis тек је одлика ♀ од врсте *femoratus* и има посве првену квргу на плећки и посве или сублизу тамне 4 отражње ноге; и у нормалне *femoratus*-женке је она плећна кврга често ± црвенкаста; кад и кад се на истом налазишту међу нормалним ♀ нађу женке са посве тамним отражњим ногама; у исто вријеме

са ♀ прикупљени ♂ врсте *femoratus* не могу се апсолутно разликовати од ♂ врсте *humeralis*.

*var. Трбух и отражња бедра ± црвена. Хвар, 4 ♀ (Novak). Ова се одлика приближава по боји var. *andalusiaca* m. (у Wiener entomolog. Zeitschr., 1900., стр. 92.), али је од ње различна по бјелкастим, ко стакло свјетлим крељутима и по узанијем блеђем обрубу.

Од *ternatus* Lw. имамо само 2 ♀ са Хвара.

Bibio Geoffr.

marci L. Задар, Хвар, 5 ♂, 3 ♀ (Novak).

hortulanus L. Задар, Хвар, ♂ ♀ честе (Novak); Столац (Winneg.), Берат (Dr. Patsch), Пожаревац у Србији (Hilf), Цариград (Apflb.).

varipes Mg. Задар, ♀ (Novak); Карпениси, 1 ♂, 3 ♀ (Apflb.).

**lacteipennis* Ztt., 3384., ♂ *nigriventris* Hal., Schin., II., 361., ♀ (искључиво ♂); испореди Strobl, Dipt. v. Steierm., IV., стр. 278. Троглав ♀, идентична са примјерцима из Штајерске (Apflb.).

**femoralis* Mg., VII., 56., (само ♀)? Задар, 2 ♂, 1 ♀ (Novak).

Опис Mg. подудар се додуше потпуно, али је прекратак а да би се по њему могло поуздано доћи до одлуке; каснијим ауторима остала је врста, колико знам, непозната. Schiner ју не познаје. Mik (Wiener entomolog. Zeitschr., 1887., стр. 36.) спомиње ју додуше али не вели, да ли ју посједује па ју није ни описао. У мојем се посједу налази још и 1 ♂ из Лавова (l. Schmid-Göbel), који се потпуно слаже са животињама из Задра. Ова се врста може лако замијенити врстом *Bibio johannis*, па је ваљда с њоме и помијешана. Али се ♂ поуздано разликује по бјелкасто длакавој затки и друкчије грађеном отражњом петом. У врсте *johannis* пета је на задњој бази танка и до вршка једнако дебела; у врсте *femoralis* постаје од базе према вршку све то дебља те је дакле буздованастог облика; надаље су у *femoralis*-а не само базе бедара и кољена већ и вршки свих гољеница узано црни а обруб је блеђи. Женка има као што и *johannis*-женка уску, једноставну пету, бјелкасте длаке по тораксу и затки, снажно удебљана предња бедра и т. д., али се од ње разликује — ко и у ♂ — по јасно тамнијим крајевима гољеница и по црној кврги на плећима; такођер је длакавост торака и затке најмање двоструко дуља и обрубна пјега нешто блеђа него у врсте *johannis*. Ако се *femoralis* Mg. истраживањем типичког екземплара не испостави ко синонимна са врстом *johannis* (што ми се чини могуће), то бих за моју врсту предложио име *clavitarsis*. Врста *Globulipes* Lw., *linaea* је по опису слична, али има црна бедра, јаче удубљене отражње гољенице и т. д.

XXII. фамилија: *Simulia* Ltr.

**latipes* Mg., Schin., II., 366. Босна-Херцеговина: Доње Блато, ♂ (Winneg.).

ornata Mg. Задар, 1 ♂, 2 ♀ и 1 ♀ var. *flaviventris* m. (Novak).

XXIII. фамилија: *Cecidomyiidae*.

Lestremia fusca са Хвара, 1 ♂ (l. Novak), Strobl у Wiener entomolog. Zeitschr., 1893., стр. 162., спремио сам ју г. Абеју Kieffer-у у Битће (Лотариншка) а он је имао доброту истраживати ту животињу те ми о томе пише ово: „Она је различна од *fusca* Mg. и *leucophaea* Mg. те је nov. sp.; подајте јој име *angustipennis*. Разлике су ове: 1. врло уске крељути; 2. горњи одејек прве уздужне жиле шест пута је дуљи од попречне жиле (= базалном комаду *subitus*-а по Schiner-у); 3. петељка рачве скоро је тако дугачка ко и сама рачва; 4. горњи парожак увире видљиво иза вршка; 5. има акалну жилу.“

— У његовој „Synopsis des Cecidomyies d'Europe et d'Algérie“, 1898., стр. 52., спомиње се као *angustipennis* Strobl, али није описана.

Још су у Novak-овој збирци 2 ♂ једне *Campylomyza* из Задра, коју сам у Zoolog.-botan. Gesellsch., 1870. одредио као *obscura* Winneg.

XXIV. фампилија: Mycetophilidae.

Sciara Mg.

(Одређене по W. = Winnertz у Zoolog.-botan. Gesellsch., 1867., i Gr. = Grzegorzek у Berliner entomolog. Zeitschr., 1885.)

- thomae* L. Пожаревац у Србији, 3 ♀ (Hilf).
obscura W. Задар, ♀ (Novak).
 **humeralis* Zett., W., стр. 35., Gr., 54. Задар, Хвар, 7 ♀ (Novak).
dubia W. Задар, 1 ♂, 4 ♀ (Novak).
 **bicolor* Mg., W., 40., Gr., 55. Задар, ♀ (Novak).
lugubris W. Босна: Троглав, ♀ (Winneg).
gregaria Bel. Задар, 2 ♂, 8 ♀ (Novak).
 **albinervis* W., 87., Gr., 63. Задар, 1 ♂, 3 ♀ (Novak).
tarda W. Задар, Хвар, 2 ♂, 5 ♀ (Novak).
 **colorata* Gr., Berliner entomolog. Zeitschr., 255. Задар, ♀ (Novak).
 **pratincola* W., 122., Gr., 69. Задар, ♂ (Novak).
 **moerens* W., Gr., 73. Задар, ♀ (Novak).
triseriata W. Задар, Хвар, 3 ♂, 5 ♀ (Novak).

Trichosia W.

parcepilosa Strobl, Босна, стр. 100., *var.? *opacicollis* m. Задар, ♀ (Novak).

Нонајближе сродна са врстама *parcepilosa* и *modesta*, али се од њих разликује (у колико се то може распознати крај предебеле игле) по сасвим једнобојно — сивкасто запрашеном, посве тамном хрптенем штитцу; по тамније црвено-смеђој затки; по тамније црвено-жутим замашкама и ногама; по нешто гушћој длакавости на крељутима, која се распростире по већем дијелу њиховом; по томе што се доња обрубна жила не свршава испред, већ изнад корјена рачве; по знатнијој величини (3 мм). Но како би се могле донекле промијенити ове различности, кад би располагали већим бројем ове животиње, то ју за сада означајем само као одлику.

Boletophila Mg.

- cinerea* Mg. Вареш, ♀ (Apflb.).
 **fusca* Mg., Schin., II., 430., Winn. u Zoolog.-botan. Gesellsch., 1863., стр. 673. Вареш, ♀ (Apflb.).

Macrocera Mg.

- **stigma* Curt., Schin., II., 433., Winn., на озн. мј. 682. На Требевићу, ♂ (Apflb.).

Sciophila Mg.

- limbata* W. Вареш, ♂ (Apflb.).
 **cinerascens* Macq., Schin., II., 444., Winn., на озн. мј. 722. Блјам-планина, ♂ (Apflb.).

Glaphyoptera W.

- **bimaculata* Mg., Schin., II., 458., Winn., на озн. мј. 790. Задар, ♀ (Novak).

Rhymosia W.

**spinipes* W., на озн. мј. 813., Schin., II., 464. Задар, 2 ♂, 2 ♀ (Novak).

**cristata* Stg., W., 819., Zett., 4213. Вареш, ♀ (Apflb.).

**domestica* Mg., W., 824., Schin., II., 466. Задар, ♀ (Novak).

maculosa Mg. Задар, ♂ ♀ (Novak).

Allodia W.

ornaticollis Mg. γ *grata* Mg. Вареш, 2 ♀ (Apflb.).

Brachycampta W.

**bicolor* Macq., W., на озн. мј. 835., Schin., 469. Хвар, 2 ♀ (Novak).

Phronia W.

tenuis W. Хвар, ♀ (Novak).

Ezechia W.

fungorum Deg. Задар, Хвар, 4 ♂ ♀ (Novak).

pallida W. Бијам-планина, ♀ (Apflb.).

**Epicrypta* W.

**aterrima* Zett., 4225., Strobl, Dipt. v. Steierm., III., 51. Чевљановић код Сарајева, 2 ♀ (Apflb.).

Mycetophila Mg.

lineola Mg. Задар, ♂ (Novak); Олово, 6 ♂, 4 ♀ (Apflb.).

unipunctata Mg. Вареш, ♂ (Apflb.).

vittipes Zett. *var. *marginefasciata* m. Читави вањски крељутни руб има од дђњег парошка на дђњој рачви све до завршетка треће уздужне жиле прилично интензивни, добро омеђашени, широки, сиви обрубни појас. Затка је црно-смеђа; на тораксу види се само малена црвена плећна пјега; величина нормална или до 5 мм. Вареш, ♂ (Apflb.); ја сам ју сабирао око Хохентауерна (Hohentauern) у Штајерској, 5 ♂, 4 ♀.

gratiosa W. Вареш, ♀ (Apflb.).

**tarsata* W., на озн. мј. 944. Хвар, ♀ (Novak).

XXV. фамилија: **Rhyphus** Ltr.

fenestralis Scop. Сарајево, 4 ♀ (Winneg.).

**fuscatus* F., Mg., Schin. II., 495. Сарајево, ♀ (Winneg.).

XXVI. фамилија: **Tipulidae.**

Ptychoptera Mg.

contaminata L. Илиде, ♀ (Winneg.).

Pachyrrhina Macq.

maculata Mg. Задар, 2 ♂, 4 ♀ (Novak); Столац, ♂ (Winneg.); Цетинье, ♂ (Apflb.); Пожаревац у Србији, ♀ (Hilf).

Tipula L.

maxima Poda. Задар, ♀ (Novak).

**scripta* Mg., Schin. II., 515. Троглав, ♀ (Apflb.).

**truncorum* Mg., Schin. II., 511. Сарајево, ♀ (Winneg.).

**macrocera* Zett. 3967., Strobl, Dipt. v. Steierm. III., 89. (са описом). Олово, ♂ (Winneg.).

**appressocaudata* m. ♂ 11 м.м. *Similis sarajevensi* Str. et *humilis* Stg.; *differt praecipue antennis flavoannulatis, abdomine rufobrunneo, vix striato; hypopygii lamina basali patente, late truncata, subemarginata; appendicibus inferis longis, appressis, acute unidentatis, apice curvato, dense nigrosetoso.* Шибеник, 21. маја (l. Strobl).

Од прилике велика ко близу јој еродне врсте *humilis* и *sarajevensis* m. (Дипт. Босне, стр. 106.), али се од ових и свих осталих мени познатих врста лако распознаје по дебелом, с горње стране сјајно црном, с доње хрђасто црвеном хипопигу и његовим дугачким, окомито усправљеним доњим привјесцима, који су извана оштро једнозупчасти, на врху посути црним чекињама.

Предња и доња глава црно-жута, слабо запрашена; горња и отражња глава црна, на густо сивкасто (дугаство) запрашена. Пипало црно. Два базална чланка у крељути посве а наредни само при вршку сиваво-жути, иначе сасвим црни. Чланци у бича (flagelli articuli) нормални, нијесу јасно исјецкани. Торакс црн, штитац а мјестимице и грудне стране црвенкасте, али скоро посвуда дугаство-сиво на густо запрашене; хрбат торакса има четири тамније, више црно-смеђе бразготине, управо ко и *humilis* и *sarajevensis*. Предњи колуту затке једнобојно смеђо-жути, постају према позадини постепено тамнији са свјетлијим обрубом. Хипопиг дебео, велик, усправљен. Седма хрптана пругица је попречно-линеална, осма скоро полукружна, по средини нешто извучена; обадвије су смеђе. Девета (= горња) завршна ламела је трапезног облика, сјајно црна, има разбацане жуте длаке, те је с обадвију страна на доље повучена; ако ју посматрамо одозгб изгледа квадратична, али је на завршном рубу у куту пејецкана. Двије претпошљедње пруге на трбуху прилично су широке, жуто смеђе, правилно полукружне; пошљедња одстоји водоравно, има облик трапеза са на широко одсјеченим, понешто извученим завршним рубом; боја јој је црносмеђа са великим блиједо жутим трокутом на врху, чија основа твори завршни руб; уз крајак овог блиједо жутог мјеста стоје одуље, конвергирајуће длаке, које али нијесу састављене у снопиће. Хрђасто црвена доња завршна ламела је десно и лијево од пошљедње трбушне ламеле мјехурасто надувена и слабо је зарасла дугачким сиваство-жутим длакама; средња партија конкавна; завршна ламела захваћа крај хипопига на трима странама. У куту између средње и постраних партија ничу два врло дугачка, уска, скоро линеална, али примјетно сведена доња привјеска; они иду до висине хипопига равно ко по жици, али се онда увијају и сужавају те се увлаче у презак горње завршне ламеле; на шиљку зарасли су на густо кратким, укоченим, црним чекињама. Испод почетка завијутка има сваки привјесак с вањске стране прилично дубоки, дуголасти урезак а на доњем његовом крају оштри хрђасто жути зуб, дугачак ко и урезак. — Ноге врло дугачке и танке, заједно са боковима хрђасто жуте; само су крајеви бедара, гољеница и читаве тарзе црносмеђе. — Крељути интензивно сиве са тамним смеђо-сивкастим рубом, испред којег је малено ко млијеко бијело мјесто; ово не сиже додуше преко друге уздужне жиле, али су ипак доњи нерви дискоидалне станице такође бијели ко млијеко. Састав жила нормалан.

**mellea* Schum., Schin., II., 523. Задар, Хвар, 3 ♂, 2 ♀ (Novak).

**selene* Mg., Schin., II., 523. Чапљина, ♀ (Winneg.).

helvola Lw. Хвар, ♀ (Novak).

bifasciculata Lw. Задар, ♂ (Novak).

praecox Lw., Mg., X., 33. Задар, 1 ♂, 3 ♀ (Novak); досад још неописана ♀ разликује се (ко и ♂) од врсте *cinerascens* Lw. по осредњој бразготини торакса, која је у троје раздијељена, тако да посве фино средњу линију обрубљују

двје сивкасте, а ове опет двје тамније бразготине (слично ко у врсте *nervosa* Mg.); у врсте *cinerascens* је осредња бразготина двострука као у врсте *varipennis*. *macrosele* Str. Из Задра и Хвара имамо од Novak-а 7 ♀; у храстцима код Волоске сабрао сам 2 ♀, али још ниједног ♂.

Analopis Hal.

inconstans O.-S., *tipulina* Egg. Босна: Олово, ♂♀ (Winneg.).

**Anisomera* Mg.

(Обрађене по Loew-у у Zeitschrift für die gesammten Naturwissenschaften, 1865: Ueber die bisher beschriebenen europäischen Anisomera-Arten, стр. 395. до 426.)

**bicolor* Mg., I., 209., а не Schin., II., 534 (= *saxonum* Lw.), *gaedii* Mg., VI., 292., не *bicolor* Mg., VI., 292. (и она је = *saxonum* Lw.). Столац, 2 ♂ (Winneg.).

Примједба. Пипци су дугачки најмање ко половина тијела; 3.—5. чланак су једнаке дуљине, шести је нешто краћи. Подудара се дакле по пипцима тачно по Mg. и Loew-у. По овим ауторима стоји попречна жила између прве и друге уздужне жиле тачно на предњој грани рачве, док је у мојег примјерка положена на петељци рачве, при почетку задње везне трећине, од прилике ко у врсте *saxonum* Lw., у које је али трећи чланак пипца $1\frac{1}{2}$ пута дуљи него што је четврти, у мојег екземплара али управо тако дугачак као четврти чланак. Спрам тога је дуљина чланака у пипца или положај попречне жиле промјенљив, али чини моја животиња осредњу врсту између обадвју врста, наиме са пипцима *bicolor*-а и попречном жилом *saxonum*-а. Како немам типичних екземплара ових двију врста, напуштам да мојој животињи нађем име.

**burmeisteri* Lw. на озн. мј. 419.? Столац, 5 ♂ (Winneg.); два скоро идентична ♂ добих из Бамберга од Dr. Funk-а.

Врло слична пријашњој (*bicolor*) врсти, али се помоћна жила не свршава насупрот рачве него управо испред друге уздужне жиле; хрбат торакса није кратко и тамно длакасто кошто у врста *bicolor*, *tuberculosa* Burm., Lw. (= *striata* Schin., II., 533., *via* Fbr.) и *Peronecera fuscipennis* Curt. Lw., стр. 422. (које посједујем), већ је зараштен са три пут дуљим бјелкастим длакама (како наводи Lw. за Burm.). Крељути су у становитом правцу понешто бјелкасте; бјелкасте длаке на затки су много дуље и падају више у очи. Пипци су знатно краћи него што је половина тијела (али су ипак дужи него у врста *tuberculosa* и *fuscipennis*); четири чланка дршка нијесу једнако дугачки, него су други и трећи од прилике за половину краћи од првог, а четврти је опет нешто краћи од трећег. На челу је иза сваког пипка по једна доста видљива тубаста грба, дугачка ко половина првог чланка дршка. Ноге нијесу црне са жуто-смеђом базалном половином бедара, него су им бедра, гољенице и први чланци тарза скоро посве жуто- или тамно-смеђи. Ја бих моје екземпларе сматрао као врсту *burmeisteri* Lw., пошто међу оних осам врста, што их биљежи Loew, опис ове врсте најбоље пристаје; једина је разлика што Loew вели, да је први чланак бича двоструко дуљи од другог, док је у мојег примјерка дуљи само за половину. По истом аутору стоји попречна жила у средини дршкове рачве, док је у мојег бошњачког примјерка положена ближе уз рачву; у екземплара из Бамберга стоји та жила само нешто иза средине. Спрам тога варира положај попречне жиле, па можда и релативна дуљина пипчевих чланака. Свакако можемо босанске екземпларе означити као var. *bosniaca*. Врсту *saxonum* можемо по Loew-у лако разликовати по пипцима, који прелазе половину тјелесне дуљине и по црнкастим длакама на тораксу; по положају попречних жила и по релативној дуљини чланака бича подудара се прилично са босанским примјерцима.

Symplecta Mg.

stictica Mg. Задар, Хвар, 18 ♂, 10 ♀ (Novak).

**punctipennis* Mg., Schin., II., 546. Задар, ♀ (Novak).

Trichocera Mg.

- maculipennis* Mg. Бијам-планина, ♂ ♀ (Apflb.).
regelationis L. Вареш, 2 ♀ (Apflb.); Хвар, Задар, 3 ♀.
hiemalis Deg. Задар, 2 ♂, 1 ♀ (Novak).
 **annulata* Mg., Schin., II., 548. Задар, 2 ♂, 1 ♀ (Novak).

Ephelia Schin.

- marmorata* Mg. Сарајево, ♂ (Winneg.).

Poecilostola Schin.

- punctata* Mg. Олово, 3 ♂ (Winneg.).

Dactylolabis O.-S.

- **longipennis* Strobl у Tifs dipter. Nachlass, 1901., стр. 18. означена као *sexmaculata* Macq. var. *longipennis*. — *Simillima sexmaculatae*; *differt alis longioribus, vena 6. magis distante a 7., appendicibus hypopygii superis latioribus*.

Ванредно слична врсти *sexmaculata*, али обично нешто већа (*sexmaculata* ♂ 7—8 мм, *longipennis* ♂ 8—11 мм); крељути знатно веће (*sexmaculata* 10 до 12 мм, *longipennis* 14—17 мм); шеста уздужна жила три пута даље одмакнута од седме него од пете (у *sexmaculata* само два пута); коначно видим, додуше врло незнатну различност, која сама за себе не би оправдавала специфичну диобу, такођер у хипопигу. Хипопиг има у обадвије врсте по четири завршне привјеске; двије горње јесу црне, кожнате, сивкасто запрашене и зарастале дугим, жутиим длакама; доње су рожасте, жуте, голе, канцасто завијене. У врсте *sexmaculata* сужавају се горње привјеске из трокутне или једноставне основе у шиљак, док се у врсте *longipennis* из једноставне основе слабије сужавају, тубасто заокружују, чиме добивају више дугољасте него јајасте облике, те су у завршној половини за два пута шире него у врсте *sexmaculata*. Обадвије врсте имаду поврх тога на обадвим странама непарног средњег комада исто тако дугачак држак, који је у *sexmaculata* на вршку црн, у *longipennis*-а ко и средњи комад жуто-црвен или са једва нешто смеђастим вршком. — Могуће да је *longipennis* = *frauenelfdi* Egg., Schin.; како ова два аутора ништа не наводе о крељутној дуљини и размаку нерва, мора да се истовјетност остави као двојбена све догле, док се не постигне објашњење из оригиналних екземплара; мимо тога описују оба аутора само ♀.

Олово и Ливно, 4 ♀ (Winneg.); први је Tief сабрао три ♂ у Корушкој, које сам на озн. мј. укратко описао.

Limnophila Macq.

- hospes* Egg. Олово, ♂ (Winneg.).

Dicranoptycha O.-S.

- **cinerascens* Mg., var. *fuscescens* (Schum., Schin., II., 560. као врста, Loew у Mg., IX., стр. 1. и Bergr. у Zoolog.-botan. Gesellsch., 1888., стр. 646. као var.). Задар, Хвар, 1 ♂, 4 ♀ (Novak).

Limnobia Mg.

- nubeculosa* Mg. Задар, Хвар, 8 ♂, 1 ♀ (Novak); Бијам-планина, 2 ♂, 4 ♀ (Apflb.).
croatika Egg. Имамо је такођер из Задра 7 ♂, 9 ♀ (Novak).

XXVII. фамилија: **Chironomidae.**

Ceratopogon Mg.

regulus W. Задар, ♂ (Novak).

bipunctatus L. Задар, 3 ♂, 5 ♀ (Novak).

piceus W. Задар, Хвар, ♂ ♀ честе; можда је = *trichopterus* Mg., I., 85., VI., 262.; опис аутора (Mg.) подудара се додуше у свему, али је ипак непотпун, а да би се синонимност могла поуздано прихватити.

flavipes Mg. Задар, 1 нормална ♀ (Novak).

*var. *flavoscutellata* Strobl, Span. dipt. у Wiener entomolog. Zeitschr., 1900., стр. 170. (из Алгецираса 1 ♀). Задар, 1 ♀ (Novak).

Ова се женка по трновитим бедрима и по саставу жила у свему подудара с нормалном ♀, по црвено-жутом штитцу са одликом, из Шпаније, али се од њих разликује сасвим по црним ногама (при јасном свјетлу); надаље су предње гољенице према основи црвенкасте; при пролазећем свјетлу сва су бедра црвено-жута, а гољенице више смеђе него црне; — спрема тога је ова животиња само форма од var. *flavosc.* Затка је ко у шпанолске ♀ на бази и према врху понешто црвенкаста.

Chironomus Mg.

Apfelbecki Strobl, Фауна Босне, стр. 114. (♀). Сарајево, ♂ (Apflb.).

Овај ♂ потпуно се подудара с мојим опширним описом женке до обичних сполних разлика; због дуље и виткије затке већи је (3 м.); бјелкасти обруби на завршетку сегмената постоје додуше, али се виде само на задњем сегменту. Клијешта су њежна, дугачка ко задњи колут. Предње су тарзе танке, једноставне, други и трећи чланак је прилично видљиво брадат. Дугачка длакавост бедара и гољеница јасније се истиче него у ♀. Жути пипци имаду блиједе, сиво-жуте пераје. У боји крељути и у боји и величини ногу не видим никакве разлике; једино изгледа прилично једноставан средишњи појас на крељутима, пошто је пјега испод рачве мања.

**viridis* Macq., Zett., Schin., 605. Задар, ♂ (Novak).

**chloris* Mg., Zett., Schin., 604. Сарајево, ♀ (Apflb.).

**dispar* Mg., Zett., Schin., 604. Задар, 2 ♂ (Novak).

venustus Stg. Задар, Хвар, 5 ♂, 6 ♀ (Novak).

ictericus Mg. Задар, Хвар, 5 ♀ (Novak).

variabilis Stg. Задар, Хвар, 3 ♂, 11 ♀.

stercorarius Dg. Задар, Хвар, 8 ♂,

**barbicornis* F., Schin., 612., *obscurus* F., Zett., 3568. Задар, ♂ ♀ (Novak).

opacus Mg., *aterrimus* Mg., *minimus* Mg. Сви такођер око Задра (Novak).

**byssinus* Schrk., Mg., Zett., Schin., 612. Задар, 1 ♂, 2 ♀ (Novak).

Tanypus Mg.

**nervosus* Mg., Schin., 616. Задар, 2 ♂ (Novak).

culiciformis L. Задар, ♂ (Novak).

**varius* F., Mg., Zett., Schin., 619. Задар, ♂ (Novak).

**trifascipennis* Zett., 3618. Сарајево, ♂ (Winneg.).

XXVIII. фамилија: **Culicidae.**

Culex L.

**vexans* Mg., Schin., 627., *articulatus* Rond. у Soc ital., 1872., стр. 30. Задар, ♀ (Novak).

**spathipalpis* Rd., на озн. мј. 1872., стр. 31. (наведена само у аналитичкој табели без исцрпног описа). Задар, 2 ♂, 4 ♀.

♂ ♀ 6—7 м.м. ♂: Ова врста има ко и *vegans* само на основици чланака тарза бијели колут, бијеле попречне појасе на затки и бијело колутасте чланке на пипалу. Дршци предње и отражње завршне рачве у крељутима од прилике су једнако дугачке. Врста *vegans* има ипак црно-смеђи, *spathipalpis* лијепо тарчинасто-смеђи (*zimmtbraun*) тораке, на којем су с горње стране назначене четири бразготине тиме, што су од љуштица састављене три бијеле уздужне линије. Бијела осредња бразготина тече равно, двије пострание завијају се пак испред плећи правилно према пострану рубу те се свршавају сприједа тик крај вањског руба; овдје творе овеће мјесто са бијелим љуштицама, испуњавајући удубину у облику рупе између средњих и постраних крпица на торакусу. Блеђе, црвено-жуте грудне стране посуте су дијелом такођер бијелим љуштицама; то је случај и на бедрима и гољеницама, које због тога изгледају бјелкасте и смеђе натачкане; само је доња страна бедара блиједо-жута-црвена. Отражњи очни руб опасан је бијелом линијом љуштица. Крељути су понешто пјегасте, али не онако снажно ко у врсте *annulatus* Schrk.; средина метатарза нема бијелог колута. Крајњи чланак пипала је елиптичан, само за половину дугачак, али на против скоро двоструко широк ко у *annulatus*-а, па се већ по томе наша врста лако разликује од ове.

Женка се по боји и по крељутним пјегам потпуно подудара са мужјаком; кратка, дебела пипала имаду такођер бијеле колуте а при врху су на широко бијела; базални чланци пипаца посути су бијелим љуштицама.

**nemorosus* Mg., Schin., 628., Rond., на озн. мј., 30. Столац, ♀ (Winneg.).

**piriens* L., Schin., 628., Rond., на озн. мј. 30. Задар, 1 ♂, 5 ♀ (Novak); Бијам-планина (Apflb.), Сарајево (Winneg.), 1 ♂, 3 ♀.

*var. *ciliaris* (L., Schin., 628 као врста); држим ју за блиједо обојену одлику врсте *piriens*; Rond. ју никако не наводи, ваљда ју је понестовјетно с *piriens*. Исто тако држим *bicolor* Mg. за одлику врсте *piriens* са једнолико блиједом затком; сабирао сам почешће ♀ у Штајерској и око Дујна. — Задар, 6 ♂, 1 ♀ (Novak); Метковић, ♀ (Apflb.).

XXIX. фамилија: **Psychodidae.**

Phlebotomus Rnd.

Papatasi Scop. Задар, Хвар, 7 ♂, 14 ♀ (Novak).

Боја у ♀ вариира ванредно: или су тораке и затка сасвим црвено-жути, или је само тораке ове, а затка смеђе до црне боје, или су тораке и затка посве црни; — једино је плодна цијев увијек црвено-жута. Другој форми дајем име var. *bicolor* а трећој var. *nigricolor*; по длакавости и крељутима подударају се оне с нормалним обликом.

Psychoda Ltr.

humeralis Mg. Задар, Хвар, ♂ ♀ (Novak).

phalaenoides L. Задар, Хвар, ♂ ♀ (Novak).

**albipennis* Zett., Schin., 636. Задар, ♂ ♀ (Novak).

**sexpunctata* Curt., Schin., 636. Задар, ♂ ♀ (Novak).

XXX. фамилија: **Vlepharocera** Macq.

fasciata Wstw. Долина Крупе: Пазарић, ♂ (Winneg.).

XXXIII. фамилија: **Hippoboscidae.**

Hippobosca equina L. Столац, ♀ (Winneg.); Вишеград, ♂ (Apflb.); Пожаревац у Србији, ♂ ♀ (Hilf).

Melophagus ovinus L. Задар, ♀ (Novak).